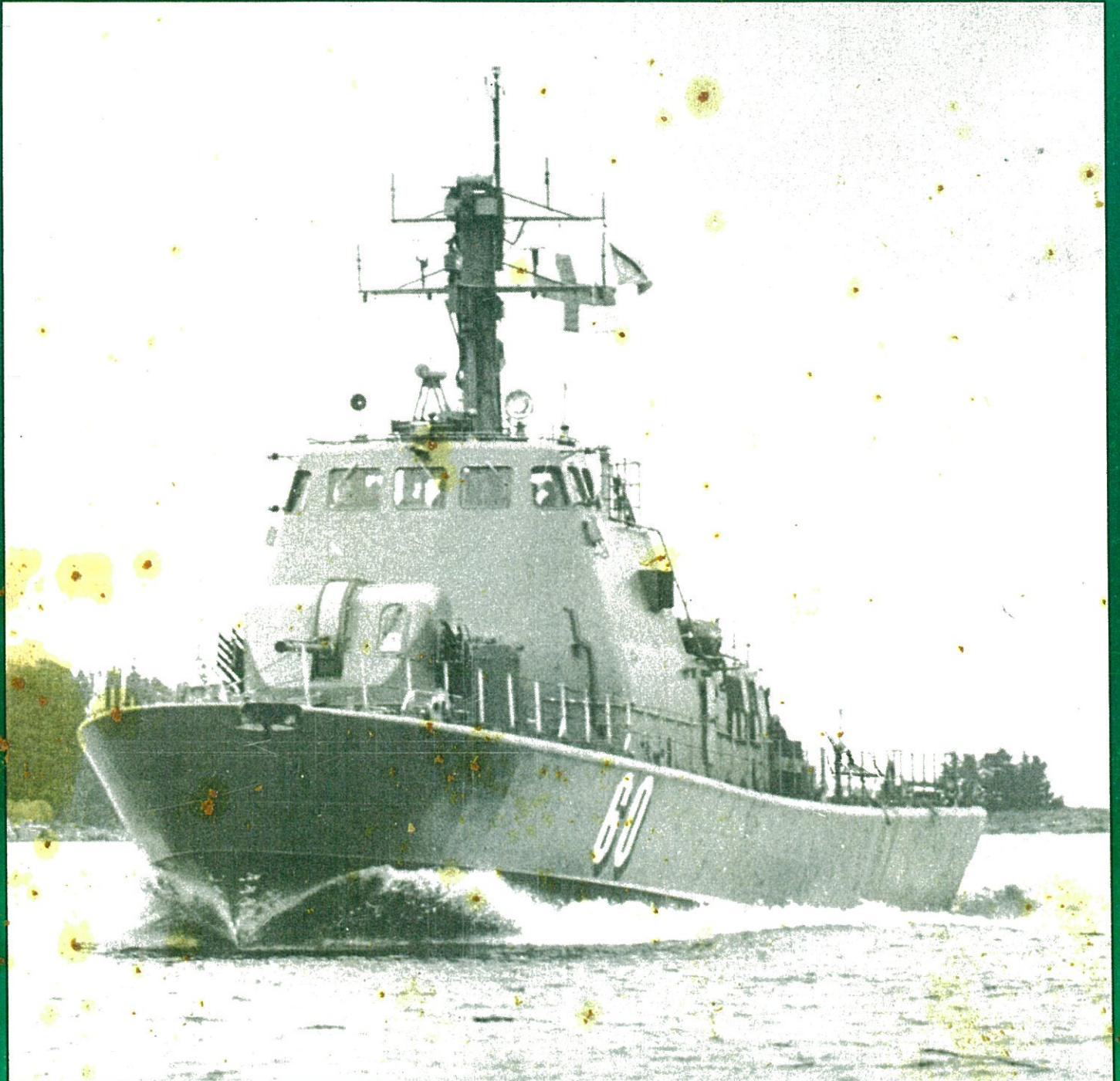



KYLKIRAUTA

KADETTIKUNTA RY:N JÄRJESTÖLEHTI

N:o 2/1986





**Suorasuuntaus
raviradalle!**

Koko perhe mukaan!

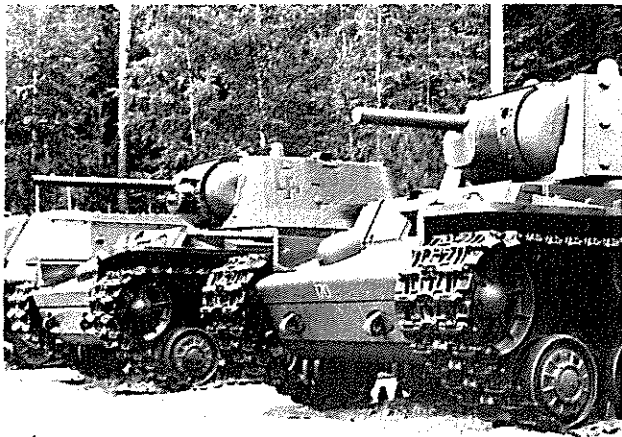
Tule ystäväsi kanssa raveilla!
Jos et ole koskaan kokenut ravien tunteita,
vielä parempi — kaikki järitys on kassaksi.

Raveissa on joka lähdössä voittoa
— radalla ja katsomossa.

Viikonvaihteessa on taas paljon ravela.
— Tavataan!

Suomessa on noin 650 ravipäivää vuodessa.
Yli 40 rataa ympäri maamme.

SUOMEN  HIPPOS



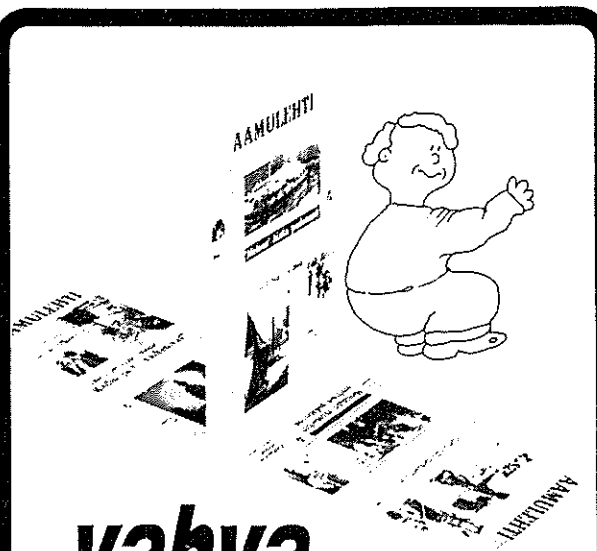
PAROLAN PANSARIMUSEO

AINUTLAATUINEN NÄHTÄVYYS SUOMESSA!

Avoinna: 1.5.–31.8. klo 9–18.00
1.9.–31.10. vain la ja su 9–16.00
muulloin tilattaessa.
Syksyllä pimeään tuloon saakka.

Puh. 917-207403
Kahvio 917-711140

Opastus Valtatie 3:ltä
tie n:o 305:lle



vahva uutislehti

AAMULEHTI 
TILAUKSET PUH. (931) 666 333

Isossa TABLOID-LEHDESSÄ löytyy!

Tutustu uuteen eurotabloid-lehteen:
sivukoko 315×460 mm,
painopinta-ala 295×440 mm,
palstaluku 6.

**Käytä tilahyöty hyväksesi
ja kysy tarjousta tabloidista!**

LOIMAAN KIRJAPAINO

Kartanomäenkatu 4, 32200 Loimaa, puh. 923 - 31232



JALKAVÄKIMUSEO

Jääkärint. 6–8
50100 MIKKELI
Puh. 955 - 369666

AVOINNA	15.5.–14.6. Ti–Su	klo 11–18
	15.6.–14.8. Joka päivä	" 11–18
	15.8.–14.9. Ti–Su	" 11–18
	15.9.–14.5. Ke, La ja Su	" 12–17

Muina aikoina tapahtuvista ryhmävierailuista pyydetään sopimaan erikseen puhelimitse

Pääsymaksut	Aikuiset	7,-
	Lapset ja varusmiehet	3,-
	Aikuisryhmät (väh. 12)	5,-
	Koululaisryhmät	2,-

KAHVIO kesäaikana avoinna museon aukioloaikoina, muulloin tilauksesta.

Oma kuvapostileima.

KYLKIRAUTA

N:o 2/1986

SISÄLTÖ

Nykypäivän sotakoulut ovat erikoistuneet hyvin pitkälle. Niissä koulutetaan naisista YK-rauhanturvaajiin ja varusmiehistä kenraaleihin. 3

Sekä puolustusvoimien että yhteiskunnan nopeasta kehityksestä johtuen sofilasopetuslaitokset ovat jatkuvien muutosten kohteina 4

Sotakoulujen johtajat näkevät tulevaisuuden valoisana, vaikka erityisesti henkilöstöstä on jatkuvasti puutetta 8

Sotatalouspäällikkö ja sotavarustepäällikkö ovat molemmat vaihtuneet. Mitä miettivät uudet sotatalousmiehet? 14

Kadettikunnan asema on puheenjohtajan mielestä kohentunut 18

”Kiitos onnistumisestamme kuuluu sodan kokeneille esimiehillemme” 19

Miksi et vastannut? 22

Meklari pakisee mm kirjapäiväkirjasta ja kenttätykistön tulevaisuudesta 25

Palle täytti 80 vuotta, mutta hänen Pegasokdensa kavieri ei ole vielä ruostunut 26

Haminan kadettikoulun perustaminen loi pohjaa kansalliselle upseeristolle. Koulun perustamisesta on kulunut 165 vuotta 30

Oikeudenmukainen pään menetys mestaamalla Pohjois-Itämeren ja Suomenlahden tapahtumia 1918-1919 36

Mikä on kadetti? 39

Oikeat asiat-väärä tie? 41

Vuoden kadettiupseeri 42

Kurssikuulumisia 43

Kirjat 44

In memoriam 47

Itse asiasta 48

Kansikuva: ”Vesille venosen mieli.” Helsinki-luokan ohjusvene SA-kuva

Kadettikunnan toimisto

Toimisto on kesälomien vuoksi suljettuna viikon 30.6.-5.7.1986

Toiminnanjohtaja on lomalla 9.6. - 5.7.1986

Toimistonhoitaja 30.6. - 26.7.1986

Asiat ulospäin pyritään kesä kautena hoitamaan niin, että toimisto on varmimminkin auki aamupäivisin 08.00 - 11.30. Automaattinen puhelinvastaaja toimiston ollessa kiinni on kytketty puhelimeen n:o 90 - 665 137.

Hyvää kesää !

Toiminnanjohtaja

LOUHINTALIIKE Metsälä & Linnat

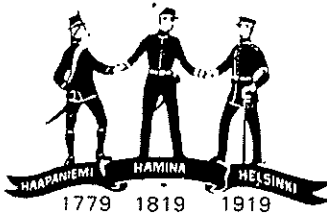
42700 KEURUU
Puh. 943-20585



Jo yli sata vuotta
ajanmukaisia
leimasimia.

Konttori: Lastenodinkuja 2
Myymlä: Keskuskatu 4
Postios. PL 145 00181 HELSINKI

OY HELSINGIN LEIMASINTEHDAS
PUH. 6940 233



Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 150

N:o 2/1986

Päätoimittaja: Evi Martti Sinerma
Tammihaantie 2 E 43
02720 Espoo 72
puh. 90-590787

Toimitussihteeri VTM Erkki
Paukkunen,
puh. 90-625801

Toimituksen osoite:
Punavuorenk. 14 B 32, 00150 Hki 15

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:
Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Seppo Sarlund
Hannu Sinerma
Tauno Äijälä

Toimitusneuvosto

Niilo Palmén pj.
Timo Apajakari
Matti Kausto
Jyri Paulaharju
Martti Sinerma

Ilmoitushankinta

Ilmoitus - Böökö
Liusketie 3 A
00710 Helsinki
puh. (90) 373 634

Taloudenhoito

Marjukka Lehtinen, Kadetti-
kunnan toimisto

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/
rouva Marjukka Lehtinen, Punavuo-
renk. 14 B 32, 00150 Hki 15, puh.
Hki 665 739

Tilaushinta 30 mk/v
Irtonumerot 8 mk

ISSN 0454-7357

Loimaan Kirjapaino - Loimaa 1986

Sotakoulujen nykytila

Sotilasopetuslaitokset, tai ehkä kuitenkin kuten ennen "vanhaan hyvään aikaan" sotakoulut, ovat sotilasorganisaation oleellinen osa. Vaikka sotilaita pystytäänkin kouluttamaan ja luonnollisesti myös koulutetaan joukko-osastoissa, on monia erikoisalueita, joiden opettaminen ei käy päinsä muuta kuin erikoisolosuhteissa. Toisaalta jotkut koulutusryhmät saattaisivat muodostua "yleiskoulutuksessa" turhan pieniksi jopa yksittäisiksi henkilöiksi.

Suomalaisen sotakoulun perinteitä voidaan hakea yli 200 vuoden takaa, jolloin upseerikoulutus varsinaisessa sotilasopetuslaitoksessa alkoi. Sinänsä perinteitä voidaan pitää pitkinä, mutta on muistettava, että suomalaisen sotaväen lakkauttamisen myötä vuosisadan vaihteessa, lakkasi myös sotilasopetustoiminta. Lähes parinkymmenen vuoden tauko ei voinut olla jättämättä jälkiä.

Mutta ihmeen hyvin sotalaitosjärjestelmämme selvisi tuosta tauosta. Selviytymistä edesauttoivat jääkärien Saksassa saama koulutus, Haminan kadettikoulussa oppinsa saaneiden korkeiden upseereiden vielä mukana olo sekä tsaarin armeijassa palvelleiden upseerien siirtyminen itsenäisen Suomen sotaväkeen. Vaikka kahta viime mainittua ryhmää ei toiminnan alkuvaiheessa liiemmästi arvostettuakaan, heidän panostaan on silti pidettävä suorastaan ratkaisevana. Mainittakoon yhtenä esimerkkinä Suomen marsalkka Mannerheim, jonka osuutta kukaan ei halunne kiistää.

Nykyisin suomalaisten sotakoulujen kirjo on erittäin laaja. Näissä opinahjoissa koulutetaan naisista YK-rauhanturvaajiin ja varusmiehistä kenraaleihin. Sotakoulujen erikoistuminen onkin eräs tämän päivän piirre. Laskuvarjojääkäreitä koulutetaan omassa opetuslaitoksessaan samoin rannikkojääkäreitä. Sää- ja suojelumiehillä on oma koulunsa, jopa urheilijoillakin monista muista aloista puhumattakaan. Erikoistumisten ansiosta voidaan paneutua hyvinkin kapean aiheen käsittelyyn.

Koska sotakoulujen oppilaat yleensä ovat armeijamme parhaimmista, on heidän saamallaan koulutuksella suuri-arvoinen merkitys. Tätä kautta on mm. mahdollisuus vaikuttaa koko maanpuolustushenkeen. Tämä puolestaan asettaa erittäin suuret vaatimukset niille henkilöille, jotka toimivat opettajina. Epäonnistujat on ehdottomasti korvattava paremmat edellytykset omaavilla. Näinhän puolustusvoimissa pyritäänkin tekemään.

Suomalaisten sotakoulujen opetuksellinen taso on aina ollut hyvä. Toki poikkeuksiakin mahtuu joukkoon, mutta esimerkiksi viime sotamme osoittivat, että niitä voidaan pitää "välttämättöminä" poikkeuksina. Tämän päivän tilanteesta kenties parhaan arvioinnin saa tarkkailemalla YK-joukkojemme henkilöstön menestymistä maailman rauhanturvaatehtävissä. Varusmiesten, toimiupseereiden ja upseereiden sekä muun henkilökunnan koulutus on osoittautunut annettuja tehtäviä vastaavaksi.

Martti Sinerma

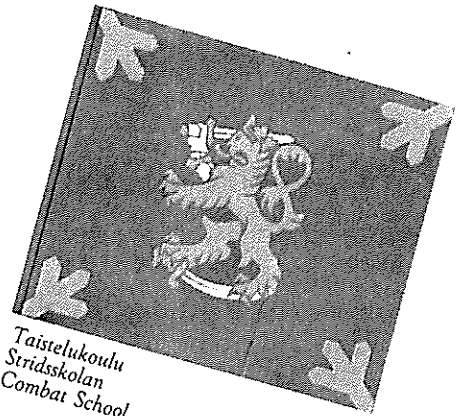
Sotilasopetuslaitokset



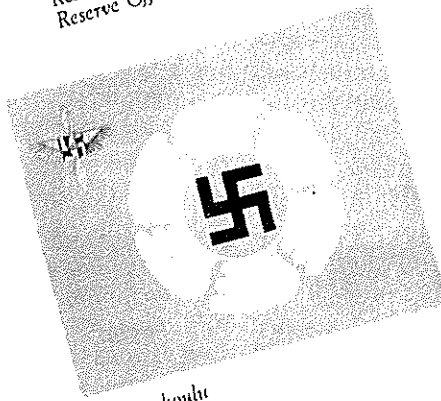
Reserviupseerikoulu*
Reservoofficersskolan
Reserve Officer School



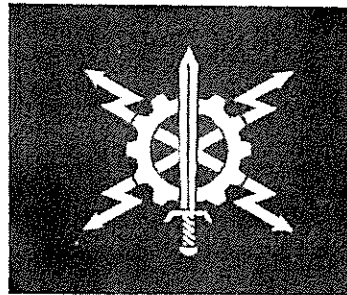
Kadettikoulu*
Kadettskolan
Military Academy



Taistelukoulu
Stridskolan
Combat School



Ilmasotakoulu
Flygkrigsskolan
Air Force Academy



Viestikoulu
Signalskolan
Signal School



Ilmatorjuntakoulu
Luftvärnsskolan
Antiaircraft School

Jaakko Koskela

Sotilasopetuslaitosten ensisijaisena tehtävänä on joko reserviupseerikurskien toimeenpano varusmiehille tai puolustusvoimien kantahenkilökunnan koulutuksen järjestäminen. Sotilasopetuslaitosten asema puolustusvoimien kokoonpanoissa sekä tehtäväkentässä poikkeaa muiden osien luonteesta siinä määrin, että sotilasopetuslaitoksista on säädetty erikseen laissa, asetuksessa sekä puolustusministeriön päätöksissä. Tästä erityisasemastaan huolimatta ne ovat kuitenkin puolustusvoimien joukko-osaston tai joukkoyksikön tehtävät ja aseman omaavia yksiköitä.

Laki sotilasopetuslaitoksista mainitsee nimeltä Reserviupseerikoulun, Päälystöpiston, Kadettikoulun, Merisotakoulun, Ilmasotakoulun ja Sotakorkeakoulun. Puolustusministeriön päätöksellä on sotilasopetuslaitoksen asema annettu lisäksi 18 muulle joukolle. Sotilasopetuslaitosten asema puolustusvoimien

organisaatiossa on erilainen riippuen koulutustasosta sekä toimialasta. Organisaatiossa ylimmällä tasolla ovat eräät välittömästi Pääesikunnan johdossa olevat ja alimmalla tasolla ovat sotilasläänin kuuluvassa joukko-osastossa toimivat joukkoyksikön asemassa olevat sotilasopetuslaitokset.

Puolustusvoimien kokoonpanossa on sotilasopetuslaitosten lisäksi joitakin perusyksiköitä ja jopa eräs joukko-osasto, joilla ei – koulu nimestään huolimatta ole sotilasopetuslaitoksen asemaa.

Sotilasopetuslaitosten opetuskielenä on suomi. Koulutukseen sisältyvissä tenteissä, kokeissa, tutkielmissa sekä opinnäytteinä tehtävissä tutkimustöissä voidaan käyttää myös ruotsia.

Reserviupseerikoulut

Reserviupseerikoulun ohella useat muut sotilasopetuslaitokset toteuttavat Reserviupseeri-

koululle laissa säädettyä tehtävää ”antaa upseerikoulutus upseeriksi reserviin koulutettaville henkilöille”.

Haminan RUK:ssa päättyy 4.6.1986 maavoimien reserviupseerikurssi 182. Kurssien ketju jatkuu vuosittain kolmella kurssilla. Haminan kurssilla toimeenpannaan jalkaväki-, (kivääri-, tiedustelu-, sissi-, panssarintorjunta- ja kranaatinheitinlinjat), kenttätykistö, ilmatorjunta-, pioneeri- sekä viestilinjojen koulutus.

Panssarikoulussa Parolassa järjestetään vuosittain kolme panssarireserviupseerikurssia. Reserviupseerikurssin tiedustelulinjan koulutusta annetaan myös Urheilukoulussa Lahdessa. Nämä upseerioppilaat valitaan Urheilukoulussa palvelevista varusmiehistä. Urheilukoulussa järjestetään vuosittain kaksi reserviupseerikurssia. Helsingissä Santahaminan saarella toimiva Rannikkotykistökoulu järjestää vuosittain kolme aselajinsa

reserviupseerikurssia.

Lääkintäalan reserviupseerikoulutus annetaan Lahdessa Huoltokoulutuskeskuksessa. Lääkärien lisäksi samaan koulutukseen osallistuu hammaslääkäreitä, eläinlääkäreitä ja proviisoreita. Kurssuja järjestetään vuosittain kolme.

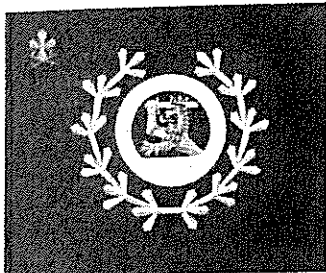
Helsingissä Suomenlinnassa toimiva Merisotakoulu järjestää vuosittain kolme merivoimien reserviupseerikurssia. 6.6.1986 päättyvän kurssin järjestysnumero on 96. Kauhavalla Ilmasotakoulussa järjestetään vuosittain yksi lentoreserviupseerikurssi. Ilmasotakoulusta 29.8.1986 kotiutuvan lentoreserviupseerikurssin järjestysnumero on 60.

Reserviupseerikoulujen osuus varusmiesikäluokan kokonaiskoulutusajasta on yleensä noin kolmannes. Selviä poikkeuksia tästä ovat Urheilukoulun kurssin n. 5,5 kk:n kurssi sekä Ilmasotakoulun yhteinen koulutus koko palvelusajan. Merkittävän osan reserviupseerin koulu-

tuksesta muodostaa upseeriko-
kelaana palveltava aika, joka
on yleensä n. 3,5 kk. Tänä aika-
na tuleva reserviupseeri harjoit-
telee joukkonsa johtamista ja
kouluttamista.

Reserviupseerin koulutuksen
saa n. 7 % varusmiehistä.

Päällystöopistot



Päällystöopisto
Befälsinstitutet
Warrant Officer School

Toimiupseerikunta on luku-
määräisesti suurin osa kantahenkilö-
kunnasta. Toimiupseerikou-
lutuksen volyymi on täten huomattavan suuri. Monipuolinen tehtäväkenttä on aiheuttanut tarpeen haaroittaa koulutus huomattavan moneen erikoistumislinjaan. Näin ollen toimiupseerikoulutukseen sisältyviä osia toimeenpannaan useimmissa sotilasopetuslaitoksissa.

Lappeenrannassa toimiva Päällystöopisto on toimiupseerikoulutuksen keskeisin opinahjo. Opistossa toimeenpantavan Päällystöopiston I jakson yhteiskoulutusvaiheen aikana opistossa opiskelevat ilmavoimien ohjaajia lukuunottamatta kaikki toimiupseerioppilaat yleissotilaallisia ja yleissivistäviä aineita. Opiston I jakson erikoiskoulutusvaiheen n. kahdestakymmenestä linjasta kaksi (kivääri- ja kranaatinheitinlinjat) toimeenpannaan Päällystöopistossa. Oppilasvalinta suoritetaan soveltuvuuden, koulutodistusten sekä joukko-osastojen tarpeen perusteella väliaikaisena toimiupseerin toimessa palvelevista.

Päällystöopiston I jakson kokonaisopintoaika on n. yksi vuosi. Osa toimiupseereista jatkaa opintojaan muutaman vuoden palveluskokemuksen jälkeen opiston II jaksolla. Päällystöopisto vastaa toisellakin jaksolla kaikille yhteisen yhteiskoulutusvaiheen sekä erikoiskoulutusvaiheen kahden jalkaväen linjan toimeenpanosta. II jakson oppi-

lasvalinta toteutetaan pääsyko-
keen perusteella.

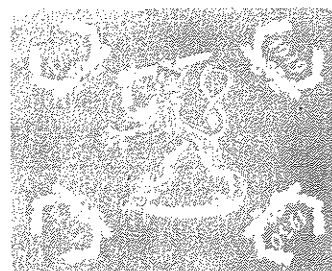
Viime vuosien aikana on Päällystöopiston kapasiteetti ollut täysimääräisesti käytössä. Riittämättömät voimavarat ovat aiheuttaneet erityisesti peruskoulutuksessa haitallista lukumääräistä jälkeenyjääneisyyttä.

Päällystöopisto järjestää myös väepelukurssien ja luutnanttikurssien jalkaväkijän koulutuksen.

Maavoimien aselajien, merija ilmavoimien sekä toimialojen erikoiskoulutus annetaan asianomaisissa sotilasopetuslaitoksissa toimeenpantavilla Päällystöopiston I jakson erikoiskoulutusvaiheilla sekä osalle toimiupseereista myös II jakson erikoiskoulutusvaiheilla sekä väepeli- ja luutnanttikurssien erikoislinjoilla. Tällaisia alansa päällystöopistoja ovat Panssarikoulu, Tykistö-
koulu, Rannikkotykistö-
koulu, Ilmatorjuntakoulu, Pioneerikoulu, Viestikoulu, Sähköteknillinen Koulu Huoltokoulutuskeskus, Esikuntakoulu, Urheilukoulu, Asekoulu, Merisotakoulu, Ilmasotakoulu, Ilmavoimien Viestikoulu, Ilmavoimien Teknillinen Koulu ja Sotilasmusiikkikoulu. Edellä mainittujen sotilasopetuslaitosten lisäksi Helsingin Laivastoaseman Laivastokoulu, Eläinlääkintäkoulu sekä Suojelu- ja Sääkoulu osallistuvat toimiupseerikoulutuksen toimeenpanoon.

Päällystöopiston I ja II jaksojen erikoiskoulutusvaiheiden sekä väepeli- ja luutnanttikurssien hajauttaminen perustuu pyrkimykseen pitää alan erikoiskoulutus koossa sekä käyttää kalliita erikoisvälineitä ja ammattitaitoista opetushenkilöstöä tehokkaasti. Mekittävää koulutustulosten kannalta on myöskin mahdollisuus pienryhmien opetukseen.

Upseerikorkeakoulu



Merisotakoulu*
Sjökrigsskolan
Naval Academy

Sotilasopetuslaitoksissa annettava upseerien korkeakoulutus järjestetään jaksoittaiskoulutuksena ja jaetaan perus- ja jatkokoulutukseen.

Upseerin tutkintoon johtava koulutus on peruskoulutusta. Tämä koulutus toimeenpannaan maavoimalinjoilla Kadettikoulussa, merivoimalinjalla Merisotakoulussa ja ilmavoimalinjoilla Ilmasotakoulussa. Osa kaikkien linjojen yleis- ja aineopintoihin sisältyvää opetusta annetaan Kadettikoulussa, jossa myös merivoima- ja ilmavoimalinjojen kadetit opiskelevat 1. ja 2. ja 4. lukukausien ajan (lukukausi on n. 4 kk). Maavoimalinjojen aselajilinjojen aine- ja syventäviä opintoja toimeenpannaan 6.-9. lukukausien aikana Kadettikoulussa jalkaväkijälle sekä linjoittain Tykistö-
koulussa, Rannikkotykistö-
koulussa, Ilmatorjuntakoulussa, Pioneerikoulussa ja Viestikoulussa. Osa jalkaväkijän kadeteista saa 8. ja 9. lukukauden aikana Panssarikoulussa panssarialan koulutusta.

Elokuussa 1986 valmistuvat 70. kadettikurssi, Ilmavoimien kadettikurssi 70 sekä 53. merikadettikurssi. Vuosittain valmistuvien upseerien määrä on pidemmän aikavälin keskiarvona runsaat 100.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon johtava koulutus on korkeakoulutukseen sisältyvää jatkokoulusta. Yleisesikuntaupseerin tutkinto suoritetaan Sotakorkeakoulussa maasota-, merisotatai ilmasotalinjoilla. Opintolinjoilla opiskellaan kaksivuotisilla yleisillä opintosuunnilla tai kolmivuotisilla teknisillä opintosuunnilla.

Vuonna 1987 valmistuvien yleisesikuntaupseerikurssien numerot ovat maasotalinja 39, merisotalinja 14 ja ilmasotalinja 16. Noin kolmannes ikäluokkansa upseereista suorittaa yleisesikuntaupseerin tutkinnon 9-14 vuotta upseerin tutkinnon suorituksen jälkeen.

Upseerikoulutuksen kokonaisuus muodostuu edellä esitetystä korkeakoulutuksesta (upseerin tutkinto ja yleisesikuntaupseerin tutkinto) sekä siihen kiinteästi liittyvästä muusta lisäkoulutuksesta.

Kaikki upseerit opiskelevat puolustushaaran tai aselajinsa lukuvuoden pituisella kapteenikurssilla. Kurssien toimeenpanosta vastaavat Taistelukoulu jalkaväen osalta sekä aselajinsa

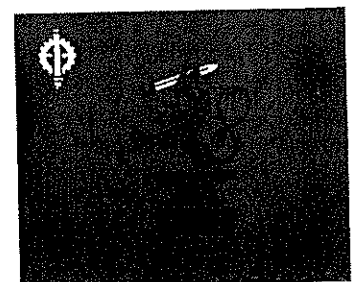
ja puolustushaaran osalta Tykistö-
koulu, Rannikkotykistö-
koulu, Ilmatorjuntakoulu, Pioneerikoulu, Viestikoulu, Merisotakoulu ja Ilmasotakoulu. Korkakoulutukseen kapteenikurssit liittyvät siten, että kapteenikurssin suoritus on eräänä edellytyksenä yleisesikuntaupseerikoulutukseen pyrkimiselle.

Esiupseerikurssin suoritus on puolustusvoima-astuksessa tarkoitettu kelpoisuusehto majurin ja everstiluutnantin virkaan nimitykselle. Esiupseerikurssilla opiskelee pääosa niistä kapteenista, jotka eivät suorita yleisesikuntaupseerin tutkintoa. Esiupseerikurssi järjestetään neljänä kurssina tai linjana. Kurssin yleinen linja sekä ilmasotalinja toimeenpannaan Taistelukoulussa Tuusulassa, meripuolustuksen esiupeerikurssi Merisotakoulussa ja huolto-esiupeerikurssi Huoltokoulutuskeskuksessa.

Upseerien koulutukseen sisältyvää täydennyskoulutusta järjestetään monimuotoisena kaikissa upseerikoulutuksesta vastaavissa sotilasopetuslaitoksissa. Kokonaisuuden kannalta merkittävimpiä kursseja ovat yleisemmän päällytön kurssit Sotakorkeakoulussa (5-7 vuotta yleisesikuntaupseerin tutkinnon jälkeen majureille/everstiluutnantteille) ja huolto-upseerikurssit Huoltokoulutuskeskuksessa (kapteenikurssin suorittaneille yliluutnantteille/kapteenneille).

Sotakorkeakoulu järjestää vuosittain 3-4 valtakunnallista maanpuolustuskurssia ja 3-5 alan muuta opetustilaisuutta. Syksyllä 1986 järjestettävän valtakunnallisen maanpuolustuskurssin järjestysnumero on 100.

Erikoisupseerien täydennyskoulutus



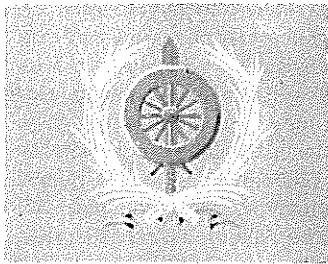
Asekoulu
Vapenskolan
Ordnance School

Puolustusvoimien palvelukseen tuleva erikoisupseeri on hankkinut puolustusvoimien ul-

kopuolella oman alan ammatillisen opisto- tai korkeakoulutuksen koulutuksen. Musiikkiupseerien peruskoulutus annetaan puolustusvoimien järjestämällä kurseilla Sotilasmusiikkikoulussa.

Erikoisupseerien ja siihen liittyvä sotilasappien koulutus on täydennyskoulutusta. Toimialakohtaisen täydennyskoulutuksen järjestäjinä ovat keskeisiä Asekoulu, Ilmavoimien Viestikoulu, Ilmavoimien Teknillinen Koulu, Merisotakoulu, Viestikoulu ja Sähköteknillinen Koulu sekä Huoltokoulutuskeskus. Tehtävätason mukaisesti eriytyvää erikoisupseerien täydennyskoulutusta toimeenpannaan myös Päälystöpistossa, Huoltokoulutuskeskuksessa, Kadettikoulussa, Taistelukoulussa ja Sotakorkeakoulussa.

Värvätyn henkilöstön ja siivihenkilöstön täydennyskoulutus



Huoltokoulutuskeskus
Underhålls utbildningscentralen
Logistics Training Centre

Värvätyn henkilöstön koulutukseen sisältyviä opetustilaisuuksia ja kurseja järjestetään puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Värvätyn vartiohenkilöstön koulutukseen sisältyvää koiranohjaajakoulutusta järjestää Eläinlääkintäkoulu.

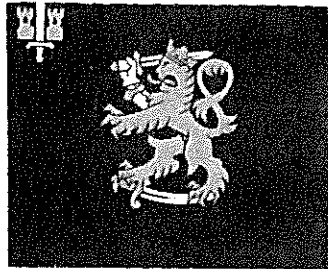
Siviilihenkilöstön koulutuksen kannalta keskeisiä sotilasopetuslaitoksia ovat Huoltokoulutuskeskus ja Esikuntakoulu. Siviilihenkilöstön koulutusta toimeenpannaan lisäksi mm. Sähköteknillisessä Koulussa, Viestikoulussa ja Asekoulussa.

Kertausharjoitukset

Sotilasopetuslaitokset vastaavat osaltaan kertausharjoitusten toimeenpanosta. Toimialakohtaisista kertausharjoituksista suuri osa on sotilasopetuslaitosten järjestämiä. Joukkojen kertausharjoituksissakin sotilasopetuslaitosten osuus on merkittävä.

Sotilasopetuslaitokset alansa kehittäjinä

Opetustehtävien lisäksi jokaisella sotilasopetuslaitoksella on alansa kokeilu-, tutkimus- ja kehittämistehtäviä. Tehtävien vaativuus ja määrä ovat luonnollisesti suhteessa voimavaroihin. Sotakorkeakoululla ja muillakin suurimmilla sotilasopetuslaitoksilla on osoitettavana merkittäviä saavutuksia tällä saralla.



Sotakorkeakoulu
Krigshögskolan
War College

Tulevaisuus

Henkilöstön motivaatio ja ammattitaito ovat teknisen kehityksen ohella keskeisiä alueita ylläpidettäessä ja kehitettäessä puolustusvoimia. Sotilasopetuslaitosten tehtävä tässä kokonaisuudessaan palkatun henkilöstön kurssimuotoisen koulutuksen antajana säilyy keskeisenä. Tulevaisuudessakin on nähtävissä työntäyteisiä vuosia.

Lähivuodet tuovat tarpeita lisää koko henkilöstön tietohallinnon koulutusta. Toimiupseerikoulutuksen uudistus etenee keskiasteen koulunuudistuksen osana. Upseerien korkeakoulutuksessa on nähtävissä tarvetta jatkaa peruskoulutusta. Ylempään tieteelliseen jatkotutkintoon järjestämisestä myöskin sotilasalalla on käyty keskustelua. Uusien asejärjestelmien käyttöönotto ja kehittyminen lisäävät myöskin erikoisupseerien ja värvätyn henkilöstön koulutus-tarvetta.

Sotilasopetuslaitosten toimintaedellytysten säilyttäminen ja kehittäminen on jatkossakin turvattava. Puolustusvoimien on voitava jatkossakin osoittaa olevansa edelleen kehityksen etulinjassa johtamisen, kouluttamistaidon sekä tekniikan soveltamisessa olojemme vaatimusten mukaisesti. On panostettava ihmisiin – onhan korkeatasoinen henkilöstö puolustusvoimien tärkein voimavara.



PALOHEIMO OY

PUUSTA PARKETTIIN TILLESTÄ TALOON

Riihimäki Puh. 914-7171

ALKUPERÄINEN SUOMALAINEN KENTTÄSAHA KA-RA YS 1/10

- voidaan nopeasti pystyttää sinne missä tukit on kaadettu
- käyttövoima traktorista, paikallismoottorista tai sähköstä
- turvallinen ja tehokas KA-RA-saha on mm. hyväksytty opetussahaksi kaikkiin metsäalan oppilaitoksiin

pyytäkää tarjous

KALLION KONEPAJA OY

PL 25, 21201 Raisio
puh. (921) 783 500



VALMETIN LAIVATEOLLISUUS OY

20101 Turku
Postilokero 152
Puh. 921-401444
Telex 62174

Ilmastointityöt
eduksenne

PELTISEPÄNLIIKE

VILJO KUULA

03100 NUMMELA
puhelin 913/23 066

LAMERI OY

Lepolantie 14 00660 HELSINKI
Puh. 90-743 206

ELEKTRONIikkaa HUIPULTA!



SW-Instruments

Graniittitie 9,
00710 Helsinki 71,
Puh. 90-372 366, telex 122411

Projektirakentamista
vahvalla perustalla.



FINN-STROI OY

Melkonkatu 18 00210 Helsinki 21 puhelin 69291

SORAYHTIÖ VELJEKSET SJÖBLOM

- Soraa
- Muuraushiekkaa
- Betonisoraa
- Murskeet
- Multaa

Toimitus myös lauantaisin ja iltaisin Sulan teollisuus-
alue 04300 Hyrylä. Puh. (90) 255944 - 255299

RAIMON RAHTI OY

- NOPEITA KULJETUKSIA -
Puh. 952-24 844
Katajasuonpolku 1, Kotka

oy *Rymaco* ab

PL. 9
02921 ESPOO 92
Puh. 90-840133
Telex 124703

- VARATTU -

RAKENNUS - SALONEN KY

Merikotkanpolku 2
01450 VANTAA 45
Puh. 90-8724433

Uudenaikaisia linja-autoja tilausajoon

HANGON LIIKENNE

Puh. 81 004, Kristian ja Vicke Friman
Puh. 86 955, Autotalli.
Kappelisatamantie 174 HANKO

OSAKEYHTIÖ



KONEPAJA

TAMPERE Puh. 931-551272
KOKKOLA Puh. 968-18222
HELSINKI Puh. 90-441178
AMMATTITAITOA TEOLLISUUDEN PALVELUKSEEN

*Yli 20 vuotta luotettavaa
tavaraliikennettä halki Suomen*



KULJETUSLIIKE
ILMARI LEHTONEN OY
Ulakatu 9, 96300 Rovaniemi 30
puhelin 960-15 578

KIVIJÄRVEN VAKUUTUSYHDISTYS

KIVIJÄRVI, puh. 944-81398

AERIAL OY

- radiopuhelin- ja linkkiantennit
 - ristikko- ja putkimastot
 - suurtaajuussuodattimet
- 04400 JÄRVENPÄÄ Puh. 90-291 0588



SALVOSTALOT HAAPAVESI OY

86600 HAAPAVESI Talotehdas puh. 983-52750

OKUMET OY

Teollisuuskatu 11
Puh. 973-54 715
83500 OUTOKUMPU

RAAHEN I APTEEKKI

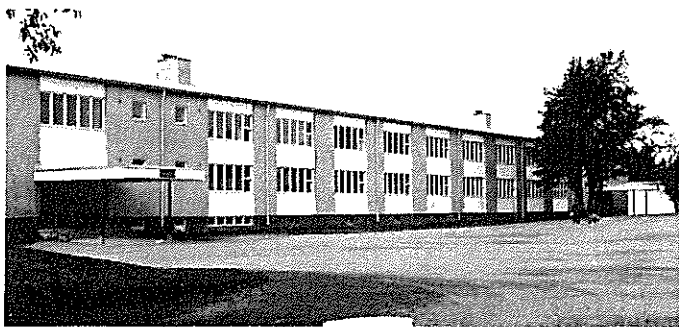
Kauppakatu 31 92100 Raahе
Puh. 982-37301

Sotakoulujen johtajilla valoisa näkemys tulevaisuudesta

Kylkirauta kääntyi muutamien sotilasopetuslaitosten (huom. sotakoulu ei ole virallinen nimi!) johtajien puoleen ja esitti heille kolme kysymystä, jotka koskivat koulun asemaa, ongelmia ja tulevaisuudennäkymiä. Lyhyesti voidaan sanoa, että koulujen asema kristallinkirkkaana määritetty, ongelmia on, mutta niistä aiotaan selvittää ja tulevaisuus on keskimäärin aivan kohtuullinen noista ongelmista huolimatta.

Sotakoulujen johtajille esitetyt kysymykset:

1. Miten kuvailisitte koulunne asemaa puolustusvoimissa ja maanpuolustussektorilla yleensä?
2. Mitkä ovat toimintanne kannalta suurimmat ongelmat?
3. Millaiset tulevaisuudennäkymät koulullanne on?



Asekoulu
Kokkola



Majuri Juhani Tyynelä

1. Asekoulu antaa taisteluvälinehuollon opetusta puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen taisteluvälinehuoltohenkilöstölle. Opetus tavoittaa täten

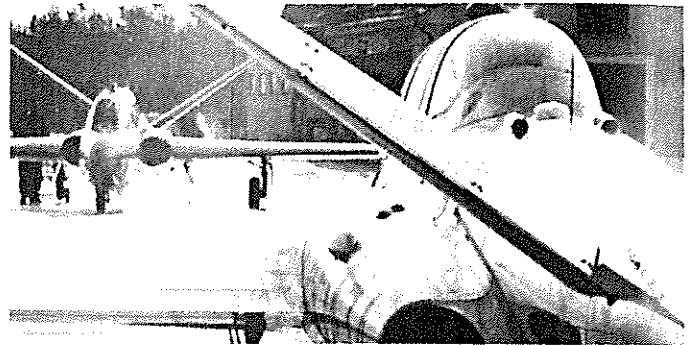
kaikki puolustushaarat ja aselajit, vaikka painopiste onkin maavoimien taisteluvälinehuoltohenkilöstön koulutuksessa. Asekoulun asemaa ja merkitystä puolustusvoimille ja koko sotilaalliselle maanpuolustukselle voi luonnehtia erittäin tärkeäksi. Onhan koulu ainoa sotilasopetuslaitos ja oppilaitos Suomessa, jossa opetetaan taisteluvälinehuoltoa tavoitteena taisteluvälinemateriaalin pitäminen joka hetki käyttökuntoisena.

2. Suurimpia ongelmia on tällä hetkellä kaksi. Asekoulun tilat eivät kaikilta osin vastaa nykyisiä tarpeita. Toinen ongelma liittyy materiaalin nopeaan teknistymiseen ja sen aiheuttamiin vaatimuksiin opettajakunnan lukumäärälle ja ammattitaidolle. Tilojen osalta pahimmat puut-

teet ovat oppilaiden majoitustiloissa. Lisääntyvä materiaali ja kehittyvä tekniikka vaativat nykyistä enemmän pätevää opettajakuntaa, jonka saaminen ottaen huomioon puolustusvoimien henkilöstölisäykset on vaikeaa.

3. Asekoulu elää vireää kehitysjaksoa. Koulutusjärjestelmän tarkistus tuo mukanaan lä-

hivuosina paljon uutta. Perinteen asetekniikan alueella myös uudempi asetekniikka on tulossa opetuksen piiriin. Mekanikan, hydraulikan ja pneumatiikan lisäksi meidän tulee kyetä antamaan opetusta myös sähkötekniikan ja elektronikan soveltamisesta asetekniikkaan.



Ilmasotakoulu
Kauhava



Eversti Jouko Koskimies

1. Ilmasotakoulu on ilmavoimien komentajan ja Ilmavoimien Esikunnan alainen sotilasopetuslaitos, josta valmistuu ilmavoimien lentävä henkilökunta. Koulutusvelvoitteet kantaen henkilökunnan peruskoulutuksen osalta ovat samat kuin Kadettikoulussa ja Päälystööpistossa, minkä lisäksi Ilmasotakoulussa järjestetään ilmavoimien kapteenikurssi, ilmavoimien luutnanttikurssi ja lennonopettajakurssi.

Ilmasotakoulun päätehtävänä on lentokoulutus. Kaikki ilmavoimien ohjaajat saavat täällä koulutuksensa, ensin varusmie-

sohjaajakursseilla ja sen jälkeen kadettikurssilla tai päällystööpiston ohjaajalinjalla ja myöhemmin lennonopettajakurssilla. Ilmasotakoulua voikin syystä kutsua "lentäjien kehdoiksi".

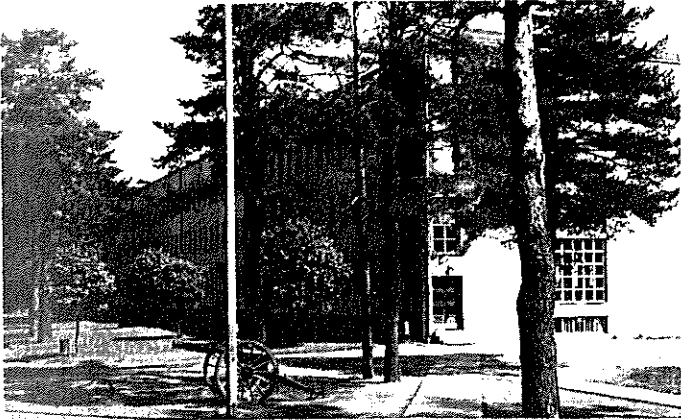
2. Suurin ongelma on henkilöstöpula niin lennonopettajien kuin teknillisen henkilökunnan osalta. Se aiheuttaa näille henkilöstöryhmille vilkkaana lentokautena, marras-toukokuu, tavallista pitempiä työpäiviä. Toinen ongelma on Kauhavan lentotukikohdan maajärjestelmän sekä ilmatilan riittämättömyys erityisesti maaliskuukuu, jolloin varusmiesohjaajakurssien koulutus on kiivaimmillaan Vinkalla, ja kadeteilla sekä päällystööpiston oppilailla on alkanut Hawk-koulutus. Tämän ajanjakson on Kauhava liikkennetiheydeltään vilkkain lentokenttä Suomessa.

3. Olemme Ilmasotakoulussa juuri vuoden alussa siirtyneet uuteen lentokoulutusjärjestelmään, jossa oppilaat siirtyvät suoraan Vinkasta Hawkiin. Ensimmäiset oppilaat ovat lentäneet Hawkilla yksin. Ensimmäinen valmistunut ensimmäiset tämän koulutusjärjestelmän mukaan koulutuksen saaneet kade-

tit ja päällystöopiston oppilaat.

Rakenteellisesti lentotukikoh-
ta on kehittynyt; kiitorataa on
pidennetty ja lennonvarmistus-
järjestelmä uusittu ja saadaan
täysipainoiseen käyttöön aivan

lähitulevaisuudessa. Lähitulevai-
suuden tärkeimmistä kohteista
mainittakoon rakenteellisen tur-
vallisuuden kehittäminen sekä
koulutus- ja lentokalustotilojen
lisärakentaminen tai saneeraus.



**Kadettikoulu
Helsinki**



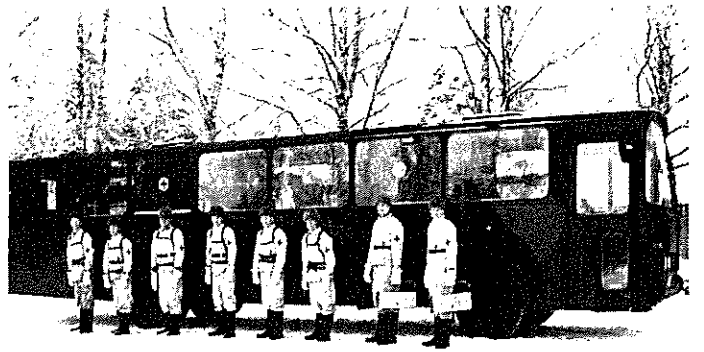
Eversti Sami Sihvo

1. Kadettien koulutuksen pää-
määränä on antaa upseereille
perustiedot ja valmiudet heidän
tulevia tehtäviään ja jatko-opis-
kelua varten. Kadettikoulun
asema on täten hyvin keskeinen
koulutettaessa nuorempaa up-
seeristoa sodan ja rauhan ajan
tehtäviin. Kadettikoulussa han-
kitut tiedot ja asenteet heijastu-
vat varusmiesten, reserviläisten
ja henkilökunnan koulutuksen
kautta koko puolustusvoimiin ja
reservimme taitoihin ja maan-
puolustusasenteisiin.

2. Kadettikoulun toiminta-
edellytykset ovat hyvät, eikä
suuria ongelmia ole. Ajankoh-

taisina kysymyksiä tulee mie-
leen seuraavia asioita. Opetuk-
sen tehostamiseksi olisi opetus-
ryhmät saatava nykyisistä 30-40
kadetin joukkueista huomatta-
vasti pienemmiksi. Samalla pys-
yttäisiin nykyistä parempaan
tutkimus- ja kehittämistyöhön,
mikä on eräs korkeakoulun teh-
tävistä. Pitkään on toimintaa
haitannut kiinteistöjen huono
kunto. Peruskorjaukset ovat nyt
kuitenkin käynnistymässä 45
vuotta palvelleiden rakennusten
osalta.

3. Vuonna 1985 tarkistettiin
upseerin tutkinnon opetussuun-
nitelmat kaikkien puolustushaa-
rojen ja aselajien osalta. Perus-
teellisessa tarkistustyössä käytet-
tiin hyväksi edellisestä, vuonna
1981 hyväksytystä, opetussuun-
nitelmasta saadut kokemukset.
Tarkistustyön tärkeimpänä pää-
määränä oli mahdollisimman hy-
vin ottaa huomioon eri aloilla
tapahtuvan voimakkaan kehi-
tyksen asettamat vaatimukset
1990-luvun upseereille. Opetus-
suunnitelmat vastaavat täten hy-
vin tämän hetken tarpeita. No-
pea kehitys yhteiskunnassamme
ja puolustusvoimissa vaatii kui-
tenkin opetussuunnitelmien ja
-menetelmien tarkistamista
muutaman vuoden väliajoin, jot-
ta opetus antaisi mahdollisim-
man hyvät valmiudet nuorille
upseereille selviytyä eteen tule-
vista tehtävistä ja haasteista. Us-
kon, että Kadettikoulu, jolla on
pitkä ja kunniaakkaat perinteet,
tulee säilyttämään arvostetun
asemansa korkeakouluna, missä
suoritetaan upseerin tutkinto.



**Lääkintäkoulu
Lahti**

Katastrofilääkäriyhmä kalustoiheen.



Majuri Raimo Kallio

Reserviupseerikurssin lääkin-
tähuoltolinjalla ja sitä edeltäväl-
lä varusmieslääkärikurssilla kou-
lutetaan lähes kaikki ikäluokan
valmiit lääkärit, eläinlääkärit,
hammaslääkärit ja provisorit.
Lääkintähuoltoupeerit ja soti-
lislääkärit saavat myös erikois-
koulutuksensa Lääkintäkoulus-
sa.

Lääkintäkoululla on keskei-
nen asema kenttälääkinnän alal-
la suoritettavassa tutkimus-, ke-
hittämisen- ja kokeilutoiminnassa
sekä alan kehityksen seurannas-
sa.

Kertausharjoituksia Lääkintä-
koulu pitää lähinnä kenttäsa-
iraalan ja sairaankuljetusjoukku-
een runkohenkilöstölle.

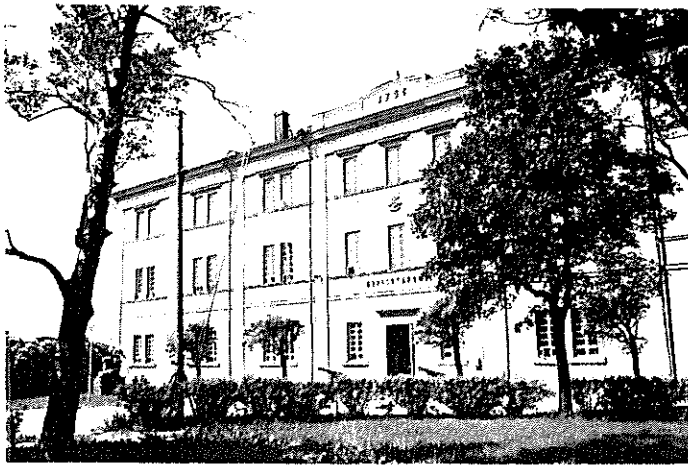
2. Henkilöstöpula vaivaa Lää-
kintäkoulua. Vuosikymmenen
vaihteessa tilanne pahentunee
entisestään, kun eläkeiän saa-
vuttamisen myötä yli puolet
koulun lääkintähuoltoupeereita
siirtyy eläkkeelle.

Toivottavasti toimiupseeri-
koulutuksen uudistaminen hel-
pottaa lääkintähuoltoupeerei-
den rekrytointia. Koulutus- ja
tutkimustyön suorittamiseen sa-
manaikaisesti ei aika tahdo riit-
tää.

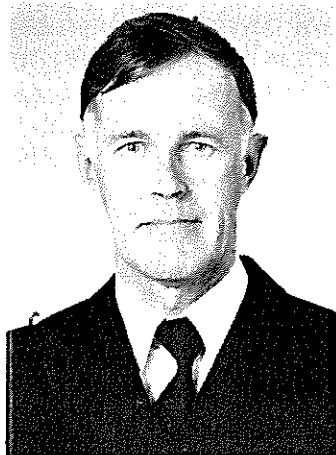
3. Koulutusjärjestelmä on eri
kurssien ja kertausharjoitusten
osalta vakiintunut. Lääkintäkou-
lun leirilueelle on suunniteltu
uusi opetuskenttäsaaraalaraken-
nus. Kenttälääkintäkalustojen
erinomainen kehitys jatkuu.

Edellämäinittu seikat yhdessä
ammattitaitoisen kouluttajajen-
kilöstön lisääntymisen myötä ta-
kaavat Lääkintäkoululle hyvät
kehitysnäkymät sen suorittaessa
vastuullista työtä puolustusvo-
miemme hyväksi.

1. Lääkintäkoulun asema puol-
ustusvoimissa on ainutlaatui-
nen. Se kouluttaa lääkäntämie-
hiä lukuunottamatta koko puol-
ustusvoimien lääkäntähuolto-
alan henkilöstön. Lääkintäaliup-
seerikurssi saa oppilaansa kai-
kista Suomen joukko-osastoista.



**Merisotakoulu
Helsinki**



**Kommodori
Kalle Rantanen**

1. Suomenlinnassa toimivalla Merisotakoululla on vaalittavanaan pitkälti yli 200 vuoden perinteet maamme meripuolustus-koulutuksessa.

Merisotakoulu on merivoimien komentajan alaisuudessa toimiva sotilasopetuslaitos, joka yleisesikuntaupseerikoulutusta lukuun ottamatta vastaa merivoimien kantahenkilökunnan koko koulutuskentästä ja lisäksi merivoimien reserviupseerikoulutuksesta.

Merisotakoulun asema merivoimien omana sotilasopetuslaitoksena on selkeä sekä johtosuhteiden että tavoitteiden kannalta. Koulun tehtävät on määritetty asetuksella sotilasopetuslaitoksista. Eri kurssin päämäärät ja opetusohjelmat ovat ajanmukaisia ja merivoimien tarpeiden mukaan määritetty. Koulun toiminta on vilkasta niin kurssitoimintana koululla kuin käytän-

nön harjoitteluna koululaivalla ja muilla koulun harjoitusaluksilla.

2. Merisotakoulun suurimmat ongelmat liittyvät niukkoihin resursseihin. Koulu toimii jatkuvasti alimiehityksellä todelliseen tarpeeseen verraten. Henkilöstövajeen vaikutuksia korostaa koulun koulutustoiminnan kah-tiajako maissa tapahtuvaan teoriakoulutukseen ja käytännön harjoitteluun merellä. Merisotakoulun nykyinen henkilöstö joutuu työskentelemään korkeapainneilla.

Ajanmukaisen teknisen opetusvälineistön puute on kipeästi tuntuva tosiasia. Sen poistaminen edellyttäisi lisämäärärahoja. Erityisesti tietotekniikan harjoituslaitteet ja taktiset sekä taistelunjohdon koulutussimulaattorit olisivat hyvin tarpeellisia. Ongelman ratkaisua haetaan yhteistoimin Merivoimien Esikunnan kanssa.

Yhteistoiminta rannikkotykitön kanssa edellyttää koulutuksen tehostamista ja läheisempää yhteistyötä Rannikkotykitöskoulun ja rannikkotykitösjoukko-osastojen kanssa. Tämän toteuttaminen on meneillään.

3. Merisotakoulun tulevaisuus näyttää hyvältä. Koululla on hyvät ja toimivat tilat Suomenlinnassa, sen harjoitusalueet ovat uudehkoja ja niitä on saatu riittävästi. Merivoimien johto suhtautuu kiitettävän positiivisesti koulutuksen tarpeisiin. Merisotakoulun henkilöstön ammattipätevyys on korkeata luokkaa ja se on työhönsä innostunut.

On täysi syy uskoa Merisotakoulun koulutuksen yhä tehostuvan tulevaisuudessa siten, että se hyvin pystyy vastaamaan ajan haasteisiin. Kysymys tällä hetkellä on vain rahasta.

Panssarikoulu Parola



**Everstiluutnantti
Touko Rissanen**

1. Panssarikoulu on Panssariprikaatin joukkoyksikkö ja sotilasopetuslaitos, joka antaa panssari- ja panssaritorjuntalan koulutusta sekä kantahenkilökunnan eri kursseille että varusmiehille ja reserviläisille.

Luonteeltaan Panssarikoulu on ensisijaisesti johtajakoulutusta antava laitos. Panssarikoulun asema on puolustusvoimissamme varsin ainutlaatuinen – onhan se tavallaan sekoitus Kadettikoulua, Päälystöpistoa, RUK:aa ja tavallista jalkaväkiyksikköä. Panssarikouluun kuuluu uutena yksikkönä panssaritorjuntakomppania.

Koulustehtävien ohella Panssarikoulu osallistuu lukuisiin panssari- ja pst-alan tutkimus-, kokeilu- ja kehittämispro-

jekteihin sekä ohjesääntötyöhön. Yhteistoiminta on kiinteätä muiden sotilasopetuslaitosten ja joukko-osastojen välillä. Panssarikoulun asemaa ja tehtäviä voidaan täydellä syyllä pitää merkitykseltään valtakunnallisena.

2. Resurssien niukkuus – kuten muillakin. Panssarikoulun henkilökunta on hengeltään ja laadultaan paras mahdollinen, mutta lukumäärältään liian vähäinen ja ylikuormitettu moniin yhä kasvaviin velvoitteisiin verrattuna. Toistaiseksi tehtävistä on kuitenkin kovalla työllä selviydytty.

Koulun tilat ja välineet eivät ole kaikilta osin sillä tasolla, mitä vaaditaan jalkaväen kehityksen kärjessä kulkevalta sotilasopetuslaitokselta. Koulutustiloja ja -laitteita tulisi kehittää. Koulu tarvitsee lisää ajanmukaisia luokkatiloja simulaattori- ja AV-laitteineen. Myös majoitustiloja kaivataan lisää.

3. Tulevaisuus tuo mukanaan paljon uusia haasteita. Toimiupseerikoulutus tulee uudistumaan opistotasoiseksi lähivuosina. Uutta, entistä teknisempää panssari- ja pst-alan kalustoa tullaan saamaan lisää. Kantahenkilöstön koulutus tulee laajenemaan. Reservin kertausharjoitukset lisääntyvät.

Nämä haasteet panevat Panssarikoulun "lujille". Uskon, että korkeatasoisen kouluttajahenkilöstön avulla ja parantamalla koulun toimintaedellytyksiä näihin haasteisiin kyetään kyllä vastaamaan.

Päälystöpisto Lappeenranta



Päälystöpiston perinnehenkilöt, Suomen sodan 1808–1809 kuuluisat Ruoveden sissit, vääpeli Rooth ja korpraali Spooft kunniavartiossa Aliupseerikoulutuksen muistomerkillä.



Eversti Matti Kopra

1. Päälystöpisto on Suomen suurin henkilökuntaa kouluttava sotilasopetuslaitos. Opisto kouluttaa puolustusvoimillemme pääosan sen asepukeisesta vakinaisesta henkilökunnasta kaikkiin kolmeen puolustushaaraan ja aselajeihin, Rajavartiolaistakaan unohtamatta.

Valtakunnallisena laitoksena opiston merkitys Suomen puolustusvoimille on varsin keskeinen. Täällä annetaan perusopetus ja luodaan peruslinjat niin rauhanajan kouluttajille kuin sodanajan johtajillekin.

Tämän opiston ovat käyneet ja edelleen käyvät ne miehet, joilla kouluttajina on tärkeä osuus koko miespuolisen väestömme kasvattajina varusmiespalveluksessa ja myös kertausharjoituksissa.

2. Vuosittain meillä perus- ja jatkokoulutetaan noin 500 toimiupseeria. Opetustilat ja -kalusto ei täysin vastaa tätä määrää. Opistolla ei ole auditorio-oluokkia eikä kunnollisia sisäliikuntatiloja. Teknisen kehityksen myötä tarvitsemme myös erikoiskoulutustiloja ja -kalustoa lisää kuten esimerkiksi tietojen käsittelyn opetusta varten.

3. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti toimiupseerikoulutus sopeutetaan keskiasteen koulunuudistukseen. Toimiupseerikoulutuksen vaatimukset tarkistetaan vuoden 1989 alkuun mennessä siten, että ne vastaavat kokonaisuudessaan opistoasteen läpäisyä. Tämä tulee vaikuttamaan Päälystöpistoon muun muassa siten, että koulutettavien määrä ja koulutusaika kasvavat. Sekundäärisistä tekijöistä mainitsisin opettajien ja kouluttajien sekä tilojen ja laitteiden lisätarpeen.

löstmäärä joka sitoutuu lähes täysin jokapäiväiseen koulutukseen, rajoittaa oleellisesti kehityksen seuraamista ja tutkimustoimintaa.

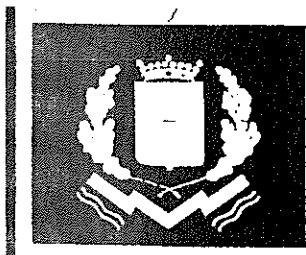
Yhteistyötä rajavartiostojen kanssa tulisi tiivistää, jotta palaute kentältä rikastuttaisi enemmän opetusta. Toisinaan koetaan ongelmalliseksi yleispätevien oppien löytäminen kovin erilaisissa ympäristöissä olo-

suhteissa toimiville rajavartiolaistojen.

3. Lähivuosina tapahtuva toimiupseerien koulutusuudistus lisää eri kursseja ja koulutusrytmi tiivistyy. Ilmeisesti myös koulun henkilöstötarve sekä tilantarve tulee kasvamaan. Rajakoulun asema Rajavartiolaistoksen sotilashenkilökunnan ammattikouluna säilynee ennallaan.



Reserviupseerikoulu Hamina



Rajakoulu Imatra



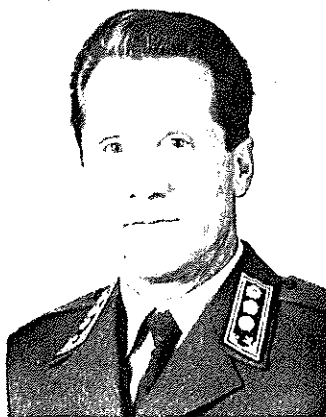
Everstiluutnantti Juhani Paakkinen

1. Rajakoulu on rajavartiolaistoksen päällikön alainen, sotila-

sopetuslaitokseen verrattava rajavartiolaistoksen koulu. Koulutusta annetaan kaikille henkilöstöryhmille, painopiste on rajavartioiden peruskoulutuksessa ja toimiupseerien jatkokoulutuksessa. Rajavartiolaistoksen varusmiesten aliupseerikoulutus on myös merkittävä osa koulun toimintaa. Rajakoulu on koulutusasioissa linkkinä puolustusvoimain ja rajavartiolaistoksen välillä. Yhteistoiminta sotilasopetuslaitosten, varsinkin Päälystöpistoon, kanssa tiivistyy jatkuvasti.

Rajakoulu tukeutuu Kaakkois-Suomen rajavartiostoon huollollisesti. Rajavartiolaistoksessa koulutus jää pakostakin päätehtävän, rajojen vartiointin ja valvonnan varjoon. Rajakoululla on kuitenkin varteenotettava merkitys rajavartiointin yhtenäistäjänä rajavartiostojen ja rajavartiolaistoksen kesken.

2. Koulun henkilöstön rakenne on toimiupseerivoittoinen. Useat ovat palvelleet lähes koko uransa Rajakoulussa. Tästä on haittana rajavartiokoulutuksessa tarvittavan käytännön kenttäkokemuksen vanhentuminen ja osin puuttuminenkin. Suhteellisen vaatimaton henki-



Eversti Jorma Pullinen

1. Reserviupseerikoulu on yli 65 vuoden ajan antanut alimman tason johtajakoulutusta kenttäarmeijamme nuorimmille upseereille. Tähän mennessä on koulutettu kaikkiaan yli 132 000 reservin upseeria. Valtakunnallisena sotilasopetuslaitoksena Reserviupseerikoululla on ollut ja tulee edelleenkin olemaan suuri merkitys maanpuolustustahdon ylläpitäjänä ja kehittäjänä. RUK-henki on jo muodostunut käsitteeksi. Eräs nykyisen koulutuskokoonpanon suurimmista eduista on ainutlaatuinen mahdollisuus opettaa tuleville reservin upseereille eri aselajien yhteistoimintaan liittyviä asioita käytännön harjoituksina.

2. Nykyiset koulutussuunnitelmat edellyttävät yhä eriytyvämpää opetusta. Reservin upseereita koulutetaan entistä vaativimpiin tehtäviin jopa niin, että eräät toiminnat edellyttävät ryhmäjohtajiltakin upseerin pätevyyttä. Tästä on seurauksena opetusryhmien pienempi koko, joka puolestaan edellyttää määrällisesti enemmän ja entistä korkeatasoisempia kouluttajia.

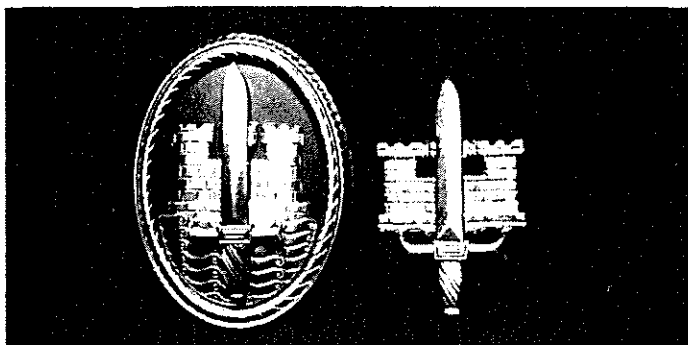
Pitkien yksikönpäällikkökursien muodossa lisääntyneet kertausharjoitusvelvoitteet sekä nykyiset työehtosopimukset aiheuttavat edellä esitetyn lisäksi sen, että henkilöstöresurssien niukkuus on tällä hetkellä suurin ongelma koulun toiminnan kannalta.

3. Maavoimien kaluston lisääntyminen ja nykyaikaistuminen mm. liikkuvuuden ja johtamistoiminnan osalta tulee antamaan uusia haasteita lyhyen kurssiajan opetusohjelman kehittämiseksi. Haminan tyyppisten sotakouluvaruskuntien rauhanajan kokoonpanojen tarkistustyön jatkuminen antanee mahdollisuuksia koulutustehtäviin sijoittuvan henkilökunnan suhteelliselle lisäämiselle.

Edellä esitettyyn liittyen mm. varuskunnan kuljetustehtävien tyydyttävä suorittaminen tulee kuitenkin vaatimaan tuntuvan huolto- ja kuljettajahenkilöstön

lisäyksen värväysteitse varusmiestyövoiman vapauttamiseksi sotilaskoulutukseen. Maavoimien joukkojen liikkuvuuden ja suojan lisääminen panssaroiduin ajoneuvoin korostaa lisäksi Ha-

minan kaupunkivaruskunnan ja Reserviupseerikoulun lähiharjoitusaluekysymyksen ratkaisun merkitystä kaiken kehittämistyön perustana.



Sotakorkeakoulu
Helsinki



Kenraalimajuri
Matti Vanonen

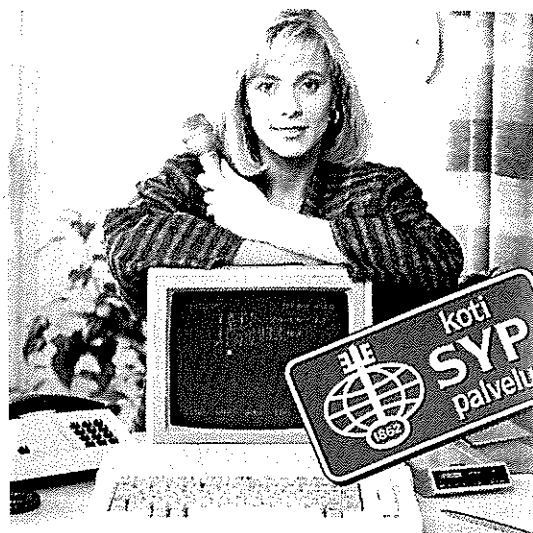
1. Erittäin merkittävä. Sotakorkeakoulun antaa ainoana sotilasopetuslaitoksena ylintä sotilaallista ja yleistä maanpuolustusopetusta sekä suorittaa sen lisäksi tieteellistä tutkimusta. Yleisesikuntaupseeritutkinto on asetuksen mukaan korkeakoulututkintojen jatkotutkinto antaen pätevyyden ylimpiin virkoihin puolustusvoimissamme. Maanpuolustusta muuten palvelevana laitoksena Sotakorkeakoulun merkitys korostuu valtakunnallisten maanpuolustuskursien järjestäjänä, joille kurseille Puolustusvoimain komentaja kutsuu osanottajiksi vaikutusvaltaisia henkilöitä valtakunnan eri hallinnonaloilta sekä liike- ja järjestötoiminnan piiristä. Sotakorkeakoulu vastaa lisäksi sotilaallisesta keskuskirjasto-, museo- ja arkistotoiminnasta.

2. Tuskin voidaan nähdä varsinaisia ongelmia. Oikeampi ilmaisuus olisi ehkä – toimintaa rajoittavat puutteet. Kun todetaan Sotakorkeakoulun toimineen runsaat kuusikymmentä vuotta samoissa tiloissa ilman merkittäviä rakenteellisia parannuksia, on ymmärrettävää, että työskentelyolosuhteet eivät vastaa tämän päivän korkeakoululle asetettavia vaatimuksia. Ehkä kaikkein merkittävin puute on auditoriotyyppisen suuren luentosalin puuttuminen. Luentosalia kaivattaisiin jokapäiväisessä koulutuksessa, mutta myös siksi, että henkilökuntaa ei voida koota yhteiseen tilaisuuteen mihinkään korkeakoulun nykyisistä tiloista.

3. Hyvät. Korkeakouluun on pyrkinyt riittävästi virkaurallaan eteenpäin pyrkiviä, valikoituja ja palveluksessa hyvin motivoituneita nuoria upseereita. Olemme valmiit ottamaan pääsykokeisiin nykyistä suuremmankin joukon.

Olosuhteet tulevat lähivuosina merkittävästi paranemaan. Esimerkkeinä voin mainita tietojenkäsittelylaitteiston lisääntymisen sekä päätökset saneerata toimitilat valtakunnalliselle maanpuolustuskursseille Kruunuhaan maneesiin ja Sotamuseolle Suomenlinnaan sekä varustotilaa Hämeenlinnaan Sotamuseota ja Sota-arkistoa varten.

Hyvänä näen myös jatkuvasti innokkaitten opettajien, tutkijoiden ja muun henkilöstön työpanoksen. Henkilöstön vaihtuvuus on suuri, mutta tavallistaahan on, että uusi henkilö tuo palvelupisteeseen myös uutta intoa.



LÄHIN PANKKI ON NYT KOTONASI. AVOINNA KELLON YMPÄRI.

KOTISYP:illä voit nyt maksaa laskut, siirtää varoja tililtä toiselle, tiedustella tiliesi ja lainojesi tilanteita sekä tilitapahtumia näppäinpuhelimellasi tai kotimikrollasi. Vuoden kaikkina päivinä, kaikkina vuorokaudenaikoina.

Kysy lisää konttoristamme.

YHDYSPANKKI



Pidä pyörät pyörimässä – ja kulut kurissa

soita Europcar
661 151

Tarkoituksesi sopiva tilapäis-auto: henkilöauto, pakettiauto, pikkubussi, edustusauto, monipuolisesta autovalikoimastamme.

Varauskeskus ja palvelupiste
Mariankatu 24, Helsinki 17,
puh. 90-661 151
Helsinki Vantaa lentoasema
puh. 90-821 699

europcar
autovuokraamot

Varauskeskuksemme kautta maksuton tilauspalvelu 40 palvelupisteeseen kotimaassa ja n. 100 eri maahan.





ORION-YHTYMÄ OY
normet
74510 PELTOSALMI, FINLAND

HELSINGIN EVANKELIS-LUTERILAINEN SEURAKUNTAYHTYMÄ

Kadettikoulu sijaitsee Santahaminassa Roihuvuoren seurakuntamme alueella. Helsingin Ev. Lut. Seurakuntayhtymä ja Roihuvuoren Srk. kiittää Kadettikoulua ja Kadettikuntaa hyvästä yhteistyöstä ja toivottaa onnea tulevaisuudelle.



**hotelli
HESPERIA**

Mannerheimintie 50
00260 HELSINKI
00-43101,
Tlx 122117 hespe sf
Kansainvälinen
kohtauspaikka



VVAPO OY

**SUOMEN
RAKENNUS
TEOLLISUUSLIITTO**

**Kaiken maailman
liput ja viirit.**

Lähtö- ja maalivaatteet.
Mainoskankaat ja
-streamerit.



HELMIPAINO OY
Lipputehdas - Tekstiilipaino
36720 AITOO • PUH. 938-87 111



**HUOLTOASEMA
JA KAHVIO
PENTTI NURMELA**

P. 944-71 220
43700 KYJJÄRVI

**Levähdyspaikka valtateiden
13. ja 16. risteyksessä.**

**VÄESTÖNSUOJEN
ILMANVAIHTOLAITTEISTOT**

- ***Suomalaista
VSS-tekniikkaa***
- ***Tuonnin korvaavaa
vientituotantoa***

Finnish CD-Technics
Member of Finnsafety
Group

Temet Oy
1953 **30v** 1983
Asentajankatu 3 00810 Helsinki 81 p 780 655

Sotatalouden uusi aisapari

Haastattelu: Martti Sinerma



Jouduin nuorena upseerina kouluttamaan radioviestittäjiä totaaliselta nollatasolta. Muutaman vuoden kuluttua jokainen varusmies lähti siviiliin radiosähkötäjän todistus taskussaan, eversti Penttinen toteaa.

Eversti Raimo Penttinen on nimitetty 10.5.1986 lähtien sotatalouspäälliköksi, sen pitkäaikaisen viranhaltijan, kenraaliluutnantti Pentti Väyrysen seuraajaksi. Eversti Pentti Kolehmainen puolestaan seuraa kenraalimajuri Uolevi Anthonia sotavarustepäällikkönä. Jälkimmäinen toteaaakin leikkisästi, että puolustushallinnon piirissä työskentelevät kyvykkäät miehet ovat etunimeltään Penttejä. Raimo Penttinen ei ole sen huonompi sutkauksissaan ja vakuuttaa, että on sama, onko Pentti etunimenä tai onko se sukunimen osa.

Penttinen kertoo alkuperäisen Penttisen olevan kotoisin Somerolta. Tilallinen nimeltään Pentti jakoi lapsilleen maatilkkuja, jolloin niille oli annettava nimiä. Yhdestä tuli Vähä-Pentti, yhdestä Iso-Pentti jne. Kun tällaiset lisukkeet oli käytetty

loppuun ei jäänyt jäljelle enää kuin Penttinen.

Toisaalta ei kuulemma sotatalousalan piirissä tarvitse välttämättä olla etu- tai sukunimeltään Pentti. Molemmat everstit luottavat esimiestensä arvostelu-kykyyn.

Sotilasuran alkutaipaleelta

Viestitarkastajasta sotatalouspäälliköksi siirtyvä Raimo Penttinen kertoo ensimmäisen merkittävän postin itsellään olleen, kun joutui nuorena upseerina kouluttamaan radioviestittäjiä Oulussa totaaliselta nollatasolta. Tapahtumaa hän muistelee hieman huvittuneena:

– Ilmoitettiin vain, että jokaisella koulutettavalla on oltava radioviestittäjän tutkintotodistus taskussaan siviiliin lähtiesään. No, aluksihan tietysti ani-

harvalla sellainen oli, mutta kun työtä oli tehty neljä vuotta, niin jokainen todella lähti ensimmäisen luokan todistus taskussaan. Kai se oli ainutlaatuinen suoritus puolustusvoimissamme siihen aikaan. Silloin koki todella hyvän työnteon iloa, kun tällaisessa tehtävässä onnistui.

– Toisen kerran voi sanoa onnistuneensa, kun kenraali Huhtala erään keskustelun myötä suorastaan pakotti Sotakorkeakouluun. Olin silloin nuori yliluutnantti, ja kenraali kysyi minulta: "Yliluutnantti aiotteko Sotakorkeakouluun?" – Herra kenraali olen kyllä ajatellut, mutta enhän vielä tiedä, pääsenkö edes pääsytutkintoon. "En minä sitä kysynyt, kysyin aiotteko Sotakorkeakouluun." – Kyllä olen ajatellut, mutta enhän vielä tiedä, läpäisenkö pääsytutkinnon. Näin jatkui, kunnes Huhtala sanoi: "Kuinka monta kertaa minun pitää tehdä yliluutnantille sama kysymys, ennen kuin tevästääte? Aiotteko mennä Sotakorkeakouluun?" – Huomasin, että oli vastattava: kyllä,

herra kenraali! Siitä se sitten alkoi, ja kun vielä pääsytutkinnon jälkeen ilmoitettiin, että olin ainoana viestimiehenä sen läpäisy, lienee tätä pidettävä eräänä sotilasurani kohokohtana.

Pentti Kolehmainen sotilasura alkoi jo oikeastaan ennen varusmiespalvelusta. Sotilaan poikana hänellä oli mahdollisuus osallistua Riihimäen varuskunnassa radioamatööritoimintaan. Tällä alalla hän saikin koulutuksen Viestirykmentin "harrastajapuolella" vuosina 1948–51. Radioamatöörin lupakirjan hän sai tammikuussa 1951. Muutamille Riihimäen lyseon koulupojille ryhmänjohtajat antoivat vielä erityisopetusta viestikalustosta ja sen käsittelystä.

– Niinpä astuessani sitten kesäkuussa 1953 varusmiespalvelukseen, olin täysin oppinut radioviestittäjä. Viikon kuluttua palvelukseen astumisestani suoritin radioviestittäjän 2.lk:n tutkinnon. Olisin halunnut suorittaa myös 1.lk:n, mutta silloin komppanianpäällikkö sanoi, ettei se käy. Kuukautta myöhem-



Ehkä mielenkiintoisimpia yksityiskohtia nuoremman upseerin palvelusurallani oli tehtävä Riihimäen varuskunnan hevosupseerina, muistelee eversti Kolehmainen.

min pääsin seuraaviin kokeisiin ja suoritin ensimmäisen luokan vaatimukset. Minusta tämä oli niin merkittävä pelinavaus, että luonnollisesti ryhdyin viestiupseeriksi.

– Olin kuitenkin sitten kuusi vuotta Riihimäellä vaihtelevissa tehtävissä. Ehkä mielenkiintoisena yksityiskohtana sieltä on jäänyt mieleeni toiminta varuskunnan hevosupseerina.

Eversti Penttinen myöntää tuntevansa mielihyvää muistelllessaan viestipataljoonan perustamista Keuruulle. Sellainen tehtävä osuu todella harvojen upseerien kohdalle. Erityisen kiitoksen hän osoittaa silloiselle henkilökunnalle.

– Henkilökunta otti tämän tehtävän tosissaan. Siinä syntyi pitkäjänteinen ja tuloksia tuottava henki. Myös koulutuksen osalta pataljoonan tulokset olivat hyvät. Erilaatuiset sotaharjoitusuoritukset olivat ylivoimaisesti parhaat.

– Silloin Pääesikunnassa palvelleena ja puolueettoman voin todistaa, että asia on juuri näin, toteaa Kolehmainen nyökytelten. Keuruulle onnistuttiin saamaan tehtäviinsä hyvin paneutunut kouluttajajoukko. Lisäksi siellä oli uudet kasarmitilat, paikkana se oli keskeisintä ja kauneinta Suomea ja juuri tulut uusi kalusto antoi vauhtia innokkuudelle ja motivoi työnteekoa. Siitä kehittyi Suomen paras viestijoukko-osasto.

Melkoisen näytön viestimiesten taidosta sai Sveitsin viestitarkastaja, joka vieraili täällä muutamia vuosia sitten. Penttisen komentajuuden aikaan Keuruulla kehitettiin viestitoiminnan pikaesittely, eräänlainen näytös, joka toimeenpantiin urheilukentällä, jotta katsojat olisivat nähneet toiminnan paremmin. Esitys vietin niin pitkälle, että yhtymän suuri viestikeskus rakennettiin noin kuudessa minuutissa toimivaksi. Harjoituksen loppuvaiheessa Penttinen sanoi vierailleen, että tämä voisi soittaa minne ikinä halusi.

Luonnollisesti mukana oli sen verran show-mieltä, että Sveitsin suurlähetystön Helsingin puhelinnumero oli jo valmiiksi valittu. Mutta vieras vetikin muistikirjan taskustaan ja antoi oman Bernin virastonsa numeron! Eihän asia toki siitä muuttunut, vaan puhelu Sveitsiin tuli tuossa tuokiossa. Tosin Sveitsin viestitarkastajan adjutantti kier-

si ihmeissään viestikeskusta ja yritti urheilukentän nurmea potkimalla löytää salaista kaapelia. Ei löytynyt, sillä yhteys toimi loistavasti kenttälinkillä!

Millä eväillä karriäärissä eteenpäin?

Everstit ovat hieman vaivautuneita, kun heitä vaaditaan liittämään, millä avuilla he ovat päässeet urallaan eteenpäin. Pikemminkin se kuuluisi esimiesten arvioitavaksi. Penttisellä meni jo alokasajaksi "nappiin". Hän oli niiden viiden alokkaan joukossa, jotka saivat ensimmäisenä kuntoisuuslomana.

– Tämä oli minulle ensimmäinen osoitus siitä, että täällä sataa menestyä, jos tekee mitä on käsketty ja yrittää sen vielä tehdä parhaalla mahdollisella tavalla. Luulen, että juuri tämä linja on vienyt eteenpäin.

Pentti Kolehmainen ilmoittautui sotakorkeakoulun jälkeen syksyllä 1964 Pääesikunnan sotatalousosastossa, mistä lähtiin hän on palvellut Pääesikunnassa. Tosin yksi vuosi jäi väliin, koska SKK:n yleinen linja vei sen ajan. Luonnollisesti tähtihetki oli, kun mies valmistui Teknillisestä korkeakoulusta diplomi-insinööriksi vuonna 1972.

– Oikeastaan usko jo alkoi mennä koko valmistumiseen, koska se kesti ja kesti. Eihän työn ohella niinkin vaativa opiskelu ole kovin helppoa. Tuosta pitkästä ajasta oli kuitenkin se hyöty, että joutuessani opiskelemaan monen teekkarikurssin kanssa minulle kasvoi erittäin laaja tuttavapiiri heidän joukos-

saan. Tällä hetkellä ja nykyisissä virkatehtävissäni siitä on ollut vain hyötyä.

– Yhdyin kyllä tuohon, mitä Raimo Penttinen sanoi. Vielä haluaisin lisätä, kun sotakorkeakoulun aikaan opiskelutoverit sanoivat, että minulla syntyi kaikki aivan kuin itsestään. Mutta kyllä se itsestään syntyminen oli lähinnä sitä, että luin hyvin paljon. Oli lukuisia iltoja viikossa, kun kävin vasta kello kahden tienoilla nukkumaan ja nousin puoli kuudelta ylös. Luin aika paljon kurssin ulkopuolelta. Toinen asia, jotta voi olla ahkera, pitää olla hyvä fyysinen kunto. Kun lisäksi minulla oli ainakin siihen aikaan hyvä muisti, taitavatkin siinä olla sotakorkeakoulumenestyksen perusteet.

Elektroniikka on tietysti tämän päivän iskusana. Siihen törmää jokapaikassa siviilielämässäkin. Mikä sitten on elektroniikan merkitys sotilaallisella sektorilla ja yleisesti ottaen maanpuolustuksessa, missä sitä tarvitaan?

– Tähän oikeastaan pitäisi vastata kysymyksellä, mitkä ovat ne alueet, missä sitä ei tarvita, eversti Penttinen nauraa. Tämä on tämän päivän totuus, enkä pysty suoralta kädeltä sanomaan yhtään aluetta, minne sitä ei olisi sijoitettu tai minne se ei olisi tulossa.

– Hevosupseerikin voi tarvita sitä, Kolehmainen huomauttaa viitaten kokemuksiinsa nuorempana upseerina, kun hän suunnittelee hevosten ruokintaa pitkällä tähtäyksellä, esim. kuu-kaudeksi eteenpäin. Mutta sellainen pieni osa-alue, missä on

vaikea nähdä tarvittavan elektroniikkaa, on liikuntavälineiden puolella koskien polkupyöriä ja suksia. Niitä valmistettaessa elektroniikkaa kyllä tarvitaan, mutta ei niitä käytettäessä. Siihenpä se melkein rajoittuinkin.

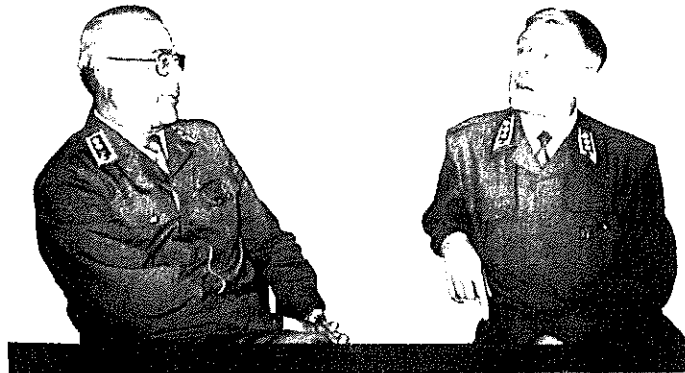
Räjäyttääkö viestiaselajin nyt määrärahopotin?

Millaista sitten on kehitys elektroniikan alalla. Pentti Kolehmainen tarkastelee sitä insinöörin tavoin kasvukäyränä.

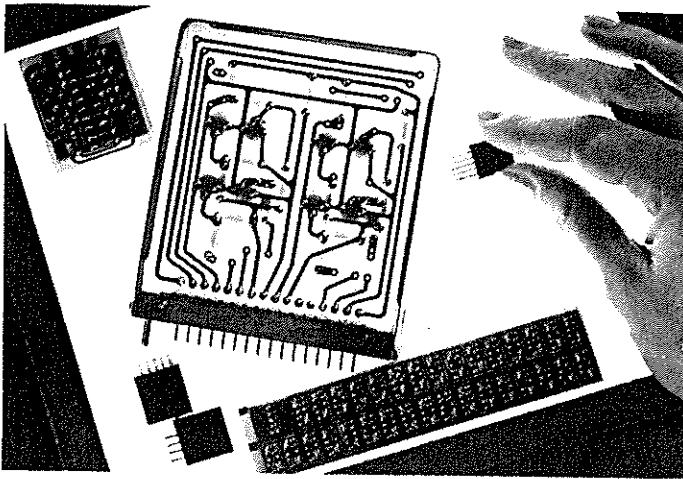
– Jos asiaa tutkitaan suorituskykytasolla, niin elektroniikan kyykyys sitä kuvaavalla käyrällä ei ole lähelläkään kyllästympistettään. Ja kun todetaan, että yleisesti ottaen kehittämisessä on tavoitteena ihmisaivojen suorituskykyä vastaava suorituskyky, niin olemme ihmispään kokoisesta lopputuloksesta vielä hyvin kaukana. En edes tiedä, minkä kokoisesta "härvelistä" on tällä hetkellä kysymys. Siis päättää kehitykselle ei ole näkyvissä, se jatkaa progressiivisesti kehityskulkuun. Vaikka kaikkein korkein teknologia palvelee muitakin kuin sotilaallisia tarkoituksia, niin ainakin suurvalloilla se menee sotilaselektroniikan tiliin - ajatellaan nyt vaikka tähtien sotaa. Meillä ei tietenkään tavoitella tähtiä, mutta emme mekään näe kehityksen päättää.

– Kaikki havaitseminen ja sen viestintä sekä kaikki sellainen toiminta, joka on suoraviivaista laskemista ja tietojen käsittelyä, menee koneille, mutta kaikki se, missä tarvitaan loogista ajattelua ja päättelykykyä, jää kuitenkin ihmiselle, Raimo Penttinen toteaa. Kaikki tämänhetkiset "viisaat" tietokoneet ja järjestelmät perustuvat koneeseen etukäteen annettuun materiaaliin ja koneelle tavalla tai toisella annettuun ohjeistoon. miten materiaalia on käsiteltävä. Kone ei ajattele. Vain ihmisen pystyy tänään siihen.

Kun ensimmäiset tiedot everstien uusista tehtävistä tulivat julkisuuteen, syntyi monilla tahoilla käsitys, että nyt puolustusvoimat ryhtyvät panostamaan elektroniikkaan. Kaksi elektroniikan asiantuntijaa ja vielä viestimiehiä molemmat. Joku saattoi jo epäillä, että viestiaselajin räjäyttää koko hankintamäärärahojen potin. Ja kuka nyt sitten tietää tykeistä jotain ja saavatko pioneirit enää mitään?



Kyllähän täällä menestyy, kun tekee mitä käsketään. – Sotakorkeakoulussa sanottiin minulla kaiken syntyvän itsestään, mutta kylä se oli ankaraa puurtamista ja ahkeruutta.



Mitkä ovat ne sotilaallisen sektorin alueet, joilla ei tarvita elektroniikkaa? voidaan kysyä.

- Elektroniikka-alan asiantuntija on sellainen käsite, jota en mielelläni ota omalletunnolleni, Kolehmainen tuumii, mutta tietysti voidaan sanoa, että tiedän elektroniikasta enemmän kuin tavallinen kadunmies. Ja jos vielä täsmennetään, niin nimenomaan sen sovellutuksista asejärjestelmiin.

- Sanotaan nyt niin, että kehityksen seuranta, päätösten teko ja yleensä tekninen kehittäminen tapahtuvat yleensä samoilla periaatesäännöillä, oli sitten kysymys mistä tahansa teknologian alasta, Penttinen täsmentää. Vaikka tiedämmekin enemmän tästä elektroniikka-alueesta, on meille pitkän koulutuksemme aikana annettu valmiudet ottaa selvää myös muista teknologian ongelmista, sitä mukaa kun ne tulevat ajankohtaisiksi. Sitten kun mennään tarkkoihin teknisiin yksityiskohtiin, meillä on apunamme insinöörit ja muut asiantuntijat.

- Oikeastaan minun ns. asiantuntemukseni on johtanut siihen, että suhtaudun hyvin kriittisesti niihin uusiin ajatuksiin, jotka pyritään toteuttamaan siten, että jonkin asejärjestelmän toimintojen osa automatisoidaan, eli siis käytetään elektroniikkaa hyväksi, Pentti Kolehmainen painottaa. On hyvin tarkkaan harkittava, mitä voimme toiminnallisesti itse taistelutapahtumassa tai huoltojärjestelmän ylläpidossa. Nehän saattavat olla toisilleen vastakkaisia ilmiöitä. Meillä on paljon henkilöitä, jotka tekisivät kirkkaita elektroniikan sovellutuksia, mutta toimivatko ne taisteluluentällä meikäläisissä oloissa ja onko huolto mahdollista myös hoitaa, on jo toinen juttu.

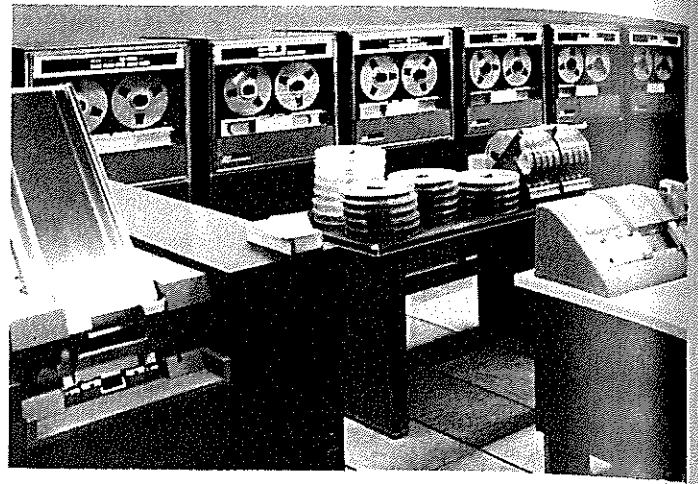
Onkin kysyttävä, tarvitaanko tällaisia laitteita lainkaan. Sota nappia painamalla ei ole helppo juttu.

Molemmat toteavat kuin yhteen ääneen, ettei tällainen meidän puolustusjärjestelmäämme soviakaan. Metsät ja pienipiirteinen maasto ovat aivan eri asia kuin kymmenien kilometrien alueet, aavikot ja arot.

- Mitä tulee määrärahoihin, viestiaselaji ei räjäytä pottia, Penttinen kuittaa lyhyesti. Päätökset määrärahojen keskinäisistä suhteista on tehty jo pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmassa ja viestin osuus rahoitussellisesti on sidottu tähän. Sen sijaan kun tietää ongelmat, niin jostain saattaa näkyä budjettia laadittaessa tarpeellisia painoituksina em. määrärahojen puitteissa. Johtamisestahan tässä on kysymys, ja se on kaikkein korkeimmassa kategoriassa oleva asia. Mitään kotiinpäin vetämisen tarvetta en näe, sillä jos tällaista tarvetta olisi, niin lähes kuuden vuoden työ viestitarkastajana olisi mennyt pieleen. Kotiinpäin vetäminen on tapahtunut jo.

Hankinnoissa on nähtävä teknisen kehityksen oikea hetki

- Minä puolestani en oikein edes tiedä, mikä oma aselaji todella olisi, vaikka olenkin palvelullut viestissä pääosan sotilasurastani. Toiminta sähköteknillisen osaston päällikkönä, jota kesti hieman vaille kahdeksan vuotta, oli oikeastaan kaikkea muuta kuin viestiupseerin työtä. Jouduin hyvin läheiseen yhteistyöhön maavoimien eri asejärjestelmien suunnittelijoiden



Viimevuotiset tietokoneet ovat jo auttamatta vanhoja.

ja rakentajien, mutta myös ilma-voimien ja merivoimien kanssa. En näe mitään vaaraa siinä, että vetäisimme kotiinpäin, Kolehmainen vakuuttaa.

Työvoimaministeri totesi joi-tain aikoja sitten muinoisen Cajanderin tapaan, että ei puolustusvoimien kannata ostaa materiaalia vanhentumaan. Sille rahalle olisi parempaakin käyttöä. Vaikka lausunto jääköönkin omaan arvoonsa, totuus on, että mitä korkeampaa teknologiaa sotilaallisissa laitteissa käytetään, sitä nopeammin ne vanhenevat. Pelkästään kotimikrojen kehitys siviilipuolella on ollut huimaava. Viimevuotiset tietokoneet ovat jo auttamatta vanhoja.

- Tässä on nyt taas eräs tämän aamupäivän keskustelu sotatalouspäällikkö Väyrysen kanssa. Tätä voisi kutsua teknillisen kehityksen perässä jouksemiseksi, Raimo Penttinen havainnollistaa. Perässä jouksemista pitää varoa kuin ruttoa. Kun puolustusvoimat tarvitsevat jonkin teknillisen laitteen, meidän on pystyttävä päättämään ajankohta, jolloin tuo laite tarvitaan, eikä katsoa millainen se olisi ensi tai seuraavana vuonna.

- Teknillinen kehitys menee koko ajan eteenpäin, se on katkeamaton ketju, Kolehmainen toteaa ja piirtää progressiivisen käyrän sekä sen alle nousevan portaikon, jonka etureunat seuraavat käyrää. Käyrä on tekninen kehitys ja portaikko meidän materiaalimme kehitys. Jos nyt hypitään ja tehdään päätöksiä jonkun järjestelmän uusimisesta vuosittain, niin siitä ei tule mitään. Meidän on osattava arvioida tekninen kehitys ja hankitta-

va silloin kun hyvältä näyttää. Sillä tekniikalla on sitten tultava toimeen seuraavat viisi, kymmenen tai viisitoista vuotta. Luonnollisesti portaikkoa voidaan hieman oikoa modifoimalla kalustoa. Tällä tavalla kyllä voidaan seurata kehitystä hieman tiiviimmin. Tietysti oikean hetken arvioiminen on ongelmallista. Se on aina melkoinen päätös.

- On mentävä eteenpäin hyp-päyksin, Penttinen selvittää. Meidän on ostettava tämän päivän panssarivaunuja tämän päivän sarjatuotannossa olevalla varustuksella. On aivan varmaa, että hankittiinpa mitä tahansa ja milloin tahansa, niin se aina vanhenee. Ideat, kehittälytö ja kokeilut kestävät vuosia, joten ne tulevat kentälle hyvin hitaasti. Jos ensi vuonna on joku idea toteutumassa, se voi olla käytettävissä vasta viiden tai kymmenen vuoden kuluttua. On mentävä eteenpäin portaittain. Tietokonepuolella nämä hyppäykset ovat ehkä viisi vuotta, viestipuolella kymmenen vuotta ja panssarivaunujen kohdalla ehkä viisitoista vuotta.

- Ja jälkiviisaita riittää! He eivät ota huomioon, että jos päätöksiä ei tehdä aika ajoin - jopa virheellisiäkin - niin sitten meillä ei ole mitään.

Tuleviin ongelmiin tehtävissään everstit eivät halua ottaa kantaa, eihän tehtävikään ole vielä otettu vastaan. Sitä paitsi he vakuuttavat, että järkevät ihmiset ovat niitä aiemminkin holtaneet, joten mitään päälle kaatuvaa ei voi olla.

Eversti Kolehmainen on palvelullut jo aikaisemmin pitkään sotatalousesikunnassa, joten hän tuntee jo kohtalaisesti

omaa tehtäväsarkaansa ainakin sähköteknillisen puolen osalta. Aikaisemman kokemuksensa perusteella hän sanookin:

- Jokaisella ihmisellä on tietty halukkuus etsiä omia painopistealueitaan, joihin pyrkii painautumaan. Mutta varmasti tulevaisuudessa tehtävissämme vaikuttavat hyvin paljon ylimmän johdon tehtävänannot. Sotatalousala ei suinkaan ole sisäänlämpiävä, se ei saa olla. Se on yksi lenkki ketjussa, jonka tehtävänä on tuottaa parhaalla mahdollisella tavalla se sotamateriaali, jonka puolustusvoimat tarvitsevat. Tässä yhteydessä haluan vielä korostaa, että liikeperiaateajattelu on myös meillä oltava se, jota pitää noudattaa ja sen pohjalta ponnistaa eteenpäin.

Asejärjestelmä on usein kompromissien tulos

Materiaalista ja henkistä puolustusvalmiuttamme molemmat pitävät suhteellisen tyydyttävinä ottaen huomioon maamme resurssit. Tosin tyydyttävä-sanaa ei heidän mukaansa pidä käsittää siten, etteikö kehittämisen tarpeita olisi. Materiaalisen puolustuskyvyn kehittämisen teorian Penttinen selvittää näin:

- Voidaan mennä eteenpäin tasolla A, B tai C. Muuttujana on aika, jonka kuluessa pitäisi jokin haluttu taso saada syntymään. Jos se ei tapahdu A-ajassa, se tapahtuu B-ajassa, mutta

positiivinen tulos saavutetaan näinkin menetellen ajan mitaan. Sotilaat tietenkin haluaisivat, että se tapahtuisi huomattavasti nopeammin, tähän on sotilaille luonnollinen lähtökohhta. Puolustusvoimienkin kehittäminen on hoidettava meidän voimavaroihimme suhteutetun ajan puitteissa. Koska puolustuskyvyllämme täytyy olla myös tosiasiallista uskottavuutta, materiaalisen kehittämisen aikataulu ei voida pitkittää kuitenkaan loputtomasti. Kehityksen on ehdottomasti seurattava kohtuullisella tasolla yleistä sotateknillistä kehitystä. Puolustusmateriaalin käytettävyyden on oltava oikeassa suhteessa hyökkäysaseteknologian kehitystasoon nähden. Tässä on meidän tulevien vuosiemme suurin ongelma - nykyinen rahoitustilanne ei kata tästä tekniikan kallistumisesta aiheutuvia kustannuksia.

- Mitä henkiseen puolustusvalmiuteen tulee, suomalaiset ovat aina olleet tässä suhteessa korkealla tasolla ja valmiit hoitamaan maansa puolustamisen vähäisemminkin taloudellisin mahdollisuuksin. Kuitenkin sitä mukaa kun materiaallinen suorituskyky paranee, vahvistaa se samalla henkistä puolta, uskoa siihen, että voidaan selviytyä, että pienekin maan puolustusvoimilla on jotain merkitystä uhan torjuna. Kysymys ei ole siitä, että pitäisi pystyä käymään sota, vaan siitä, että meillä pitää

olla kykyä näyttää niin paljon voimaa, että sitä sota ei tule. Edelleenkin kyse ei ole asevarustelun kiihdyttämisestä vaan suorituskykymme ylläpitämisestä muuttuvassa aseteknologisessa ympäristössä.

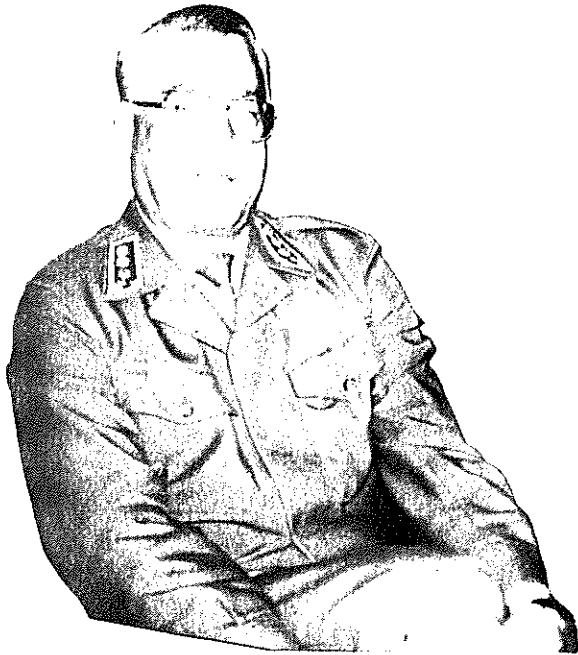
- Kantahenkilökunnan osuus on minusta tärkeä, Kolehmainen lisää. Itse olen ollut viime aikoina korkeaa tekniikkaa edustavien laitteiden käyttäjien kanssa tekemisissä. Olen sitä mieltä, että kymmenen viimeisen vuoden aikana henkinen suorituskyky on oleellisesti kasvanut. Nähdäkseni tämä johtuu nimenomaan siitä, että meidän välineistömme on teknisesti lähes ajan valtimolla. Tässä mielessä vallitsee erittäin hyvä tasapaino.

Mitä sitten everstit, tulevat kenraalit haluaisivat sanoa ikäänkuin "virkansa puolesta"? Ajankohta ehkä tässä vaiheessa on vielä kovin varhainen, mutta eiväthän he silti hankinta-asioissa ole kokemattomia. Pentti Kolehmainen pukee ajatuksensa sanoiksi:

- Tulevana sotavarustepäällikkönä haluaisin sanoa ikäänkuin evästyksenä erään tärkeän asian. Kun sotilas kentällä käyttää asetta tai asejärjestelmää, niin hän saattaa löytää siitä epäkohtia. Silloin pitäisi muistaa, että se on kymmenien, satojen ehkä tuhansien erilaisten ajatusprosessien yhteensovitettu kokonaisuus ja usein myös niiden

kompromissi. Jos se ei jollain tavalla tyydytä käyttäjänsä, niin hän voi silti olla varma, että sen eteen on työskennelty tukku viisaista aivoja. Hän saattaa siinä arvioissaan kiinnittää huomiota sellaiseen yksityiskohtaan, joka ei sen järjestelmän toiminnan kannalta ole merkittävä - ja joka todennäköisesti on huomattakin. Mikään ei kuitenkaan estä tekemästä näiden epäkohtien korjaamiseksi aloitteita, niiden tiedoksi saattamiseksi ja mahdollisten parannusten esittämiseksi. Elikkä: haluan jatkuvasti kiinnittää huomiota aloitetoihintaan, se ei saisi kuolla.

- Teknillisiä ratkaisuja, aseita ja asejärjestelmiä ollaan kovin herkkiä kritisoimaan ja arvostelemaan, Penttinen täydentää. Kuitenkin pitää muistaa, että omat mielipiteet eivät välttämättä vastaa todellisuutta esimerkiksi asejärjestelmän käytettävyyttä arvioitaessa. Se on todella usein kompromissi tuhansien asioiden. Sillä on heikkouksia, mutta sillä on hyviäkin puolia. Sitä on koko ajan pyritty kehittämään siten, että se olisi mahdollisimman hyvä ja käyttökelpoinen siihen nimenomaiseen tarkoitukseen. Parasta mahdollista ei kannata lähteä etsimään. Meille on tärkeää se, että laite tai järjestelmän kokonaisuus on käyttökelpoinen meidän oloissamme ja meidän tarkoituksiimme. Sen ei tarvitse olla läheskään paras.



Myös puolustusvoimissa pitää noudattaa liikeperiaateajattelua.



Pitä muistaa, että asejärjestelmien arvostelijoiden omat mielipiteet eivät välttämättä vastaa todellisuutta esimerkiksi niiden käytettävyyttä arvioitaessa.

Kadettikunnan asema kohentunut

Avaussanat kadettikunnan vuosikokouksessa Tampereella 15.3.1986



va kiitos niille vanhemmille kadettipolville ja yksityisille kadettiupseereille, joiden uskon ja tarmokkaan työn ansiosta Kadettikunta tunnetaan ei vain puolustusvoimien piirissä vaan myös koko suomalaisessa yhteiskunnassa arvostettuna järjestönä.

Haluan tässä yhteydessä vielä erikseen todeta muutamia kuluneen vuoden merkittäviä tapauksia toiminnassamme. Niistä mittavin oli uuden "Kadettiupseerit" -matrikelin valmistuminen. Upseeriliiton ja Kadettikunnan yhteisvoimin aikaansaatua matrikkeli on todella merkittävä saavutus, josta kuuluu suurkiitos niin sen kirjoittajalle kuin myös tarmokkaasti toimineelle toimituskunnalle.

Kadettikunta julkaisi jo kolmannen turvallisuuspolitiikkaamme valaisevan kirjasen. "Maamme puolustus" on tarkoitettu varsinkin naisille ja varusmiespalvelustaan suorittamattomille nuorukaisille. Mainiota kirjasta on jaettu mm kadettipiirien suorittaman levytyksen lisäksi keskitetysti yhteensä 3350:lle historian ja äidinkielen opettajalle.

Jäsenlehtemme Kylkirauta juhli arvokkain menoin 50-vuotistaivaltaan toukokuussa. Juhlavastaanottoon liittyen palkittiin stipendein kilpakilpailujen parhaat sekä stipendein ja muistoesinein lehteamme eri tavoin avustaneita ja tukeneita henkilöitä.

Vuonna 1972 tehty selkeä työjako Upseeriliiton kanssa toi Kadettikunnan toimintaan lisävirikkeitä ja voimaa. Upseeriston lujaa yhteenkuluvuutta kehittäessään ja antaessaan nuorisolle asiallista tietoa Suomen virallisesta turvallisuuspolitiikasta Kadettikunta edistää myös upseeriston arvostusta maassamme. Se on samalla aktiivista toimintaa upseerikunnan jälkikasvun turvaamiseksi. Se on työtä tulevaisuutta varten.

Maanpuolustusaattellisen työn ansiosta Kadettikunnan

asema upseerijärjestönä on selvästi kohentunut. Se on todennäköisesti vaikuttanut myös jäsenmäärän kasvuun. Reilusti yli 80 % kadettiupseereista – sekä palveluksessa olevista että eläkkeelle siirtyneistä – kuuluu Kadettikuntaan. Maanpuolustustyöhön monien vuosien aikana saatujen lahjoitusten ja apurahojen vaikutuksesta yhdistyksemme talous on kehittynyt kohtuullisen vakaaksi. Tämän toimintamuodon jatkaminen on tärkeää. Sen onnistumisen ehdoton edellytys myös tulevaisuudessa on pysyvätyminen kaikkien puoluepoliittisten kiistojen ulkopuolella.

Rehellisyyden nimessä on todettava, että yhdistyksemme toimintaan aktiivisesti osallistuvien kadettiupseerien määrä edustaa vain pientä osaa jäsenmaksun maksaneista. Tietenkin on hyvä sekin, että jäsenmaksuin tuetaan aktiivista ydinjoukkoa. Voidaan kuitenkin varsin perustellusti kysyä, tulisiko Kadettikunnan etsiä muuhun yhteiskuntaan suuntautuvan maanpuolustustyönsä lisäksi muitakin mielekkäitä toimintamuotoja aktivoimaan jäsenistöään ja nykyistä tehokkaammin näin vaikuttaa lujan yhteenkuluvuuden ja suomalaisen upseerihengen kasvattamiseen. On hyvä aina muistaa, että upseeriston sisäinen lujuus sekä keskinäisen luottamuksen ja auttamisen henki luovat kestävä perustaa koko maanpuolustuksellemme.

Yhteiskunta on muuttunut ja upseeristo sen mukana. Kuitenkin huoli henkisen perustamme lujudesta on aivan liian tärkeä asia unohtetavaksi. Siitä huolehtiminen kuuluu mitä suurimmassa määrin Kadettikunnalle – meille jokaiselle kadettiupseerille.

Näin 65-vuotisjuhlakokouksessa on paikallaan korostaa, että oikein ymmärretyt perinteet velvoittavat ennen kaikkea yhteistyöhön ja yhteisvastuuseen. Ne lisäävät luottamusta omiin mahdollisuuksiimme pahoinakin

päivinä. Suomalaisen upseerikunnan mittava historia tarjoaa neuvoja nykypäivänkin palvelustehtäviin ja antaa tukea tulevaisuuteen. Vanhemman kaaderin tulisi pystyä siirtämään oikealla tavalla perinteiden arvokas sisältö nuoremmille. Kadettikunnan jäsenistöstä lähes puolet muodostavalla evp-upseeristolla on tässä toiminnassa merkittävä osuutensa. Heidän osallistumisensa kadettipiirien veljesjärjestötoiminta on erittäin arvokasta.

Tunnustamme kaikki upseerikunnan taloudellisten etujen valvomisen tärkeyden. Se kuuluu olennaisena osana nyky-yhteiskuntaan. Ammatin arvostus ei kuitenkaan perustu vain palkkamarkkoihin. Kadettiupseerin asema ja arvovalta puolustusvoimissa ja muussa suomalaisessa yhteiskunnassa säilyvät ja kehittyvät tulevaisuudessakin vain petteämättömän ammattitaidon myötä. Ammattitaito antaa varmuutta. Se heijastuu terveenä ammattilypeytenä ulkoisesta olemuksesta ja esimerkiksi käytöksestä. Se on me-henkeä ja vastuullista halua kehittyä tiedoissa ja taidoissa taitavaksi ja esimerkilliseksi johtajaksi, joka tarvittaessa on valmis suurinkin uhrauksiin joukkonsa ja maansa puolesta. Ammattitaitoon kuuluu myös vakava suhtautuminen upseerikunnan henkistä perustaa lujittavaan toimintaan.

Herrat Kadettiupseerit!

Veljesjärjestönä Kadettikunta voi, jos niin tahdomme, nykyistä enemmän tukea jäseniään palveluksessa ja sen ulkopuolella. Toivon, että mahdollisimman moni kadettiupseeri kokee upseerikunnan lujan yhteenkuluvuuden myönteisen merkityksen. Vain yhdessä voimme kehittää toimintamuotoja, jotka kiinnostavat eri ikäpolvia. Jokaisen Kadettikunnan jäsenen panos on tärkeä. Tehtävää on riittävästi. "Constantem decorat honor."

"Kiitos onnistumisestamme kuuluu sodan kokeneille esimiehillemme".

Kenraalimajuri Martti Alatalon puhe kadettikunnan 65-vuotispäivän iltajuhlassa



Veli puheenjohtaja, rakkaat taisteluparimme, kadettiveljet! Ystävät! Saatuaani ilon häiritä ilanviettoanne en malta olla muistelematta menneitä. Niinhän tekivät vanhat herrat kaaderit ennenkin, ja heillä tuntui olevan hirmuisen hauskaa. Me puolestamme yritimme olla kohteliaan tarkkaavaisia, eli hyviä kadettiveljiä. Ainoa ero on siinä, että nyt vanhat kaaderit ovat uskomattoman nuoria tai ainakin nuorekkaita.

Aluksi minun on tunnustettava, että tunnen huonosti kadettirituaalit. Minun pitäisi tietysti nimittellä teitä vaikka miksi ja muistella perinneitä ja laulaa Juuan Villeä, mutta en osaa - en muista sanoja - anteeksiantamantonta!

Va-vänrikkinä (vastuuttomana vänrikkinä) ihailin nuorten kadettiupseerien tyylikkää vaatteita ja varmaa käytöstä. Hanskat ja kaikki. Erityistä huomiota kiinnitti tapa käydä ensiviisitillä esimiehen luona, silloin kun hän ei ollut kotona - kukat vain ovenriipaan. Asia oli hoidettu.

Mielenkiintoinen oli myös tapa anoa naimisiinmenolupaa rykmentin komentajalta vieläpä kirjallisesti. Minä hyväkäs seu-

rasin lunnollisesti esimerkkiä ja raapustin vetoavan kirjeen "Jäykkäjalka-Jimmille". Sain vastauksenkin - kielteisen. Siitä välittämättä ja esimiesten vihaa uhmaten lainasin erään nuoren kadettiupseerin puvun ja marssin vihille. Joukko nuoria upseereita tuli harvaksi miekkakujaksi. Kakku syötiin ja niin alkoi yhteinen taival Iloni kanssa. Yhdessä on kuljettu maata ristiin ja rastiin.

No, oikeassahan vanhat herrat olivat. Minä tunsin vain rakkauden poltteen tajuamatta elämän realiteetteja. Edessä oli Kadettikoulu ja jatkuva ikävä. Lapsiakin siihen vielä änkesi ikävää lisäämään ja rahapulaa kasvattamaan. Sitä se rakkaus teetättää ja nuoruus ja ymmärtämättömyys. Osasyynä oli myös pohjoispohjalainen jäärapäisyys.

Onhan työtä riittänyt

Onneksi pääsin Kadettikouluun kasvamaan. Alku ei kylläkään ollut kovin rohkaiseva. Pantiin talliin asumaan ensimmäiseksi kuukaudeksi. Kansainvälisyyskasvatus alkoi heti, ja kanniskelimme maailman valtioiden plakaatteja ja lippuja pitkin Helsinkiä. Oli jotkut urheilukilpailut kesällä 1952.

Lentämään opimme ilman siipiä kylmänä kesänä sukeltaessamme jäiseen mereen. Liito ilmassa kääntyen oikealle, kastumatta portailla ja ylös. Lauloimme "Heide Mariaa" ja kaipaamme kukin Iloamme. Purimme hevosta korvaan palaten talille siitä huolimatta. Joimme Slivovitsia, ujestelimme sarkansseissa, purimme sielläkin korvaan ja vain kaipasimme. Me - Aarnio, Ahonen, Alatalo, Anthoni, Arppola - johtajamme Raimo Uula Viita eli Vaino Rii-

ta, Heinisen Hannu ja muutama muu.

Rakastimme isänmaata, suorastaan syleilimme sitä ja kuljimme sen halki pyörällä, jalan ja suksilla, laidasta laitaan. Keräsimme käpyjä kansallipuistosta ja tallasimme kaikki suot. Tuolimme veljiksi ja rakastimme Sinua, nainen, entistä syvemmin. Kunto oli hirmuinen ja henkinen selkärankakin löytyi. Usko itseensä vahvistui. Katse kävi tiukan läpätunkeväksi ja oltiin niin viisaita. -Valmistuimme viimein ja olimme niin tyylikkää. Marssimme Linnaan ja kättelimme Paasikiveä pahemmin puristamatta. Rohkaiseva katse väsyneelle maanisälle. "Ollos huoleton, poikas valveill' on".

Alkoi tosi työ ja sitä riitti aamusta iltaan. Kuukausia leireillä vuodessa. Jos työ on ilo, niin me olimme maailman iloisimmat ihmiset. Vain jatkuva rakastettumme kaipuu esti meitä nauramasta itseämme kuoliaaksi. Kun sitten upseereistakin tehtiin virkamiehiä, olimme onneksemme siirtyneet työaikamääräysten ulottumattomiin ja iloinen elämä on jatkunut!

Myönnettävä on, että vaimomme eivät aina olleet iloisia. Isän rooli taisi jäädä vähälle eikä vaimoa paljon kulttuuririennoilla rasitettu. Raha ei tehnyt ruuhkaa, mutta rakkautta riitti. Kaiken kaikkiaan elämä oli ihan siedettävää. Toveruutta, vähän jakamista - niin että riitti oleelliseen - ja vähästä iloitsemista. Mukavaa oli ja ystäviä ja soppaa riitti kaikille.

Väittävät, ettei uraa muka suunniteltaisi. Pelkkää puppua. Muutettuamme asuntoa 27 kertaa ja paikkakuntaa 12 kertaa me päädyimme sinne, mistä lähdimme, kotiin. Yhtä köyhinä kuin lähtiessämme, mutta elämisen maku ja laatu eivät sitten-

kään ole olleet kiinni rahasta vaan ystävästä ja ennen kaikkea Teidän toveruudestanne ja tues-tanne rakkaat taisteluparimme. Oleellista ovat olleet myös työmotivaatio ja työn ilo, jotka ovat säilyneet alusta tähän asti, ja varmasti säilyvät edelleenkin. Työmme arvostuskin on ollut hyvä; alussa oli vaikea kausi, mutta tilanne on parantunut koko ajan. Tänäpä arvostus on huippuluokkaa kuten kansamme maanpuolustustahtokin.

Me olemme kansaa varten

Hyvät kadettiveljet! Minulla on sellainen tunne, että me löysimme alusta alkaen oikean sävelen, oikean hengen toimintaamme. Oleellisimpana tavoitteena meillä oli hyvän hengen luominen joukkoomme ja taisteluelloisen joukon kouluttaminen. Lähtökohtana oli vaatavuus itseämme kohtaan, pyrkimys kaikessa asiallisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen, alaisten tuntemiseen ja heistä huolehtimiseen. Meidän ammatissamme näkee työnsä tulokset 2-3 kertaa vuodessa. Lisäksi omaa toimintaa on mahdollista jatkuvasti kehittää. Mutta ratkaisevin kiitos onnistumisesta kuuluu minun sukupolveni osalta sodan kokeneille esimiehillemme. Omaan kasvamiseni vaikuttivat oleellisesti monet taitavat johtajat, joista tulevat mieleen kapteenit Kaakinen ja Saarenheimo sekä vääpelit Hyvönen ja Puonti. Jokaisella meistä on omat kasvattajamme. Parhaiten heidän ideansa on tuonut esille silloinen eversti Adolf Ehrnroot:

"Jos ajattelemme sitä henkeä, joka vallitsi kunniaakkaitten sotiemme aikana, on meidän myönnettävä, että se varsin vähän perustui muodollisuuksiin,

mutta sitä suuremmassa määrin keskinäiseen luottamukseen, kunnioitukseen ja ystävyyteen. Vuosi vuodelta vähenee sotavuosien hengen läpituunkema upseerikunta ja tilalle astuu nuoria miehiä. Mikäli emme me vanhemmat, jotka sisimmässämme tunnemme, mikä oli kestävää sekä aitoa ja mikä oli katinkultaa, pysty tätä viimeksi mainittua karsimaan pois turhana rauhan aikaisena "paarlastina", vaan säilytämme jo aikansa eläneet muodollisuudet, olemme niiden kaltaisia, jotka eivät mitään oppineet eivätkä mitään unohtaneet. Yhä edelleen pitää paikansa vanha roomalainen sananparsi: Kohtuullinen, suvaitseva muodollisuuksissa, luja asioitten hoitamisessa." - Esimerkillisen sotilaan ja johtajan viisautta ja humanismia.

Me olemme ymmärtäneet, että kansamme, reserviläisemme eivät ole meitä varten, vaan me heitä varten. Meidän on tehtävä kaikkemme ja oltava valmiina - kaikilla tasoilla - jos kansamme joutuu taistelemaan itsenäisyydestään ja olemassaolostaan. Meillä ei ole "herroja upseereita" ja "herrojen sotia", vaan isänmaan palvelijoita ja kansan puolustussotia. Me olemme myös asiantuntijoina parhaita realistisen rauhantyön edistäjiä, puolestapuhujia ja rakentajia omassa maassa ja YK:n tukena.

Mikäli toimimme oikein ja meihin luotetaan ammattimiehinä ja ihmisinä, voimme odottaa kansaltamme yksimielisyyden voimaa, tärkeintä valttiamme, jos kriisit meitä jälleen koettelevat. Voimaa, joka tuli parhaiten esille Talvisodan ja kesän -44 torjuntataisteluissa ja niiden jälkeisessä jälleenrakennustyössä.

Nouskaamme elintasokilpailun suosta!

Meidän sukupolvemme upseerit ovat olleet huonoja juhlijoita ja huonoja järjestöihmisiä. Olinpa itsekin Kadettikuntaa lopettamassa, jolloin olin Upseeriliiton osaston, Kadettiipiirin ja upseerikerhon puheenjohtaja samaan aikaan. Ajattelin, että ne voitaisiin kaikki yhdistää. Onneksi oli riittävästi kaukonäköisiä ihmisiä, jotka näkivät elintasokilpailun tulevan ja Upseeriliiton roolin muuttuvan entistä selvemmin etujärjestyksi. He näkivät, että Kadettikuntaa tarvitaan edelleen henkisten arvojen ja kadettiveljeyden ylläpitäjänä.

He olivat oikeassa. Tänään kuitenkin taas jostain kiikastaa, vaikka tarve on entistäkin suurempi erilaisten keskuudessamme vaikuttavien ongelmien vuoksi, jotka heikentävät kansamme luottamusta meitä kohtaan.

Puhaltakaamme, veljet ja sisot, uusi henki joukkoomme. Nouskaamme elintasokilpailun ja arvovaltakilpailun suosta. Luokaamme uusi hengen ja aatteen ankara laulu, josta Eino Leino unelmoi. Sotilaallisen maanpuolustuksen kehittäminen on meidän tehtävämme, mutta myös meidän tulee kasvaa ihmisyydessä ja kansamme palvelemisessa. Tämä kuulostaa juhlapuheen sanahelinältä, mutta se on juuri sitä, mitä me ja koko kansa tarvitsemme - elämisen laatua ja ihmisyyttä elintasokilpailun ja itsekkyyden tilalle. Se on myös parasta, mitä me Pohjoismaat voimme antaa kriisien ja vaikeuksien raastamalle ihmiskunnalle - näyttää suunta - antaa toivoa paremmasta, jonka se näkee jossain toteutuneen.

Suomen upseerit ovat kautta aikojen olleet paitsi hyviä sotilasjohtajia myös yhteiskunnallisia vaikuttajia ja kehittäjiä. Hienoina esimerkkeinä nykypäivästä olivat juuri keskuudestamme poistuneet esimerkilliset upseerit, jalkaväenkenraali A E Martola ja eversti Viljo Rommi. Syvällisiä ihmisiä, humanisteja, joille isänmaa oli aina ykköstitulla.

Pitäkäämme huolta upseerikuntamme jatkuvasta kasvusta paitsi luotettaviksi ja taitaviksi sotilaisiksi myös ihmisiksi, ulos elintasokilpailusta ja itsekkyydestä elämään ja ihmisen kunnioitukseen. Auttakaamme ja tukekaamme toinen toisiamme ja älkäämme antako minkään asian vaikeuttaa yhteistyötämme ja kansamme luottamusta meihin. Asiat voivat riidellä, mutta eivät miehet, eivät varsinkaan siellä, missä suurta vastuuta kannetaan. Esimiehen on ymmärrettävä ja autettava alaisiaan ja alaisen taas on oltava korreksti esimiehensä päätöksille.

Kadettikunnan rooli tulee olemaan ratkaisevan tärkeä upseeristomme ja kansamme kasvatelijana ja evp-upseerit sen ratkaiseva tärkeä tuki. On uskallettava nähdä suuria unia ja asettaa tavoitteet korkealle.

Kaikkien puolesta esitän lämpimät onnentoivotukseni iäkkäälle, mutta kuitenkin hyvissä voimissa olevalle Kadettikunnalle toivoen sille työn iloa ja intoa

sekä menestystä erityisesti upseerikunnan henkisten arvojen, yhtenäisyyden ja veljeyden kasvatelijana ja vaalijana!

SUOMEN LIIKELOMAKE OY

ATK-lomakkeet ATK-taulukointilomakkeet
Settilomakkeet
Osoite: Koivupuistontie 32
01510 Vantaa 51 Puh. 90-821 166



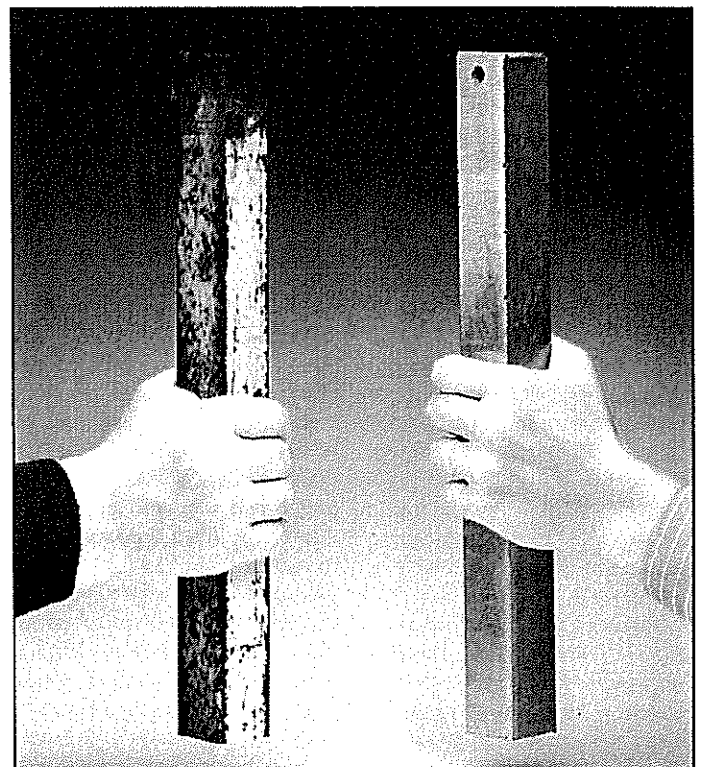
KEITELEEN OSUUSPANKKI

72600 Keitele
Puh. 978-52 151



YPÄJÄN OSUUSPANKKI

32100 YPÄJÄ
Puh. 923-23 871



Sinunkin tuotteesi voisi olla paljon halutumpi, jos se olisi kuumasinkitty. Aurajoki hallitsee kuumasinkityksen. Parempaa korroosionestoa ei ole.

AURAJOKI OY

Pääkonttori, 21380 Aura, puh. (921) 860 400.

OY KVARTTO AB

– Lomaketalo –
Vantaa

Helsingin Lääkärikeskus ja Laboratoriot

Mannerheimintie 12 A–B III kerros
HELSINKI
Puh. 90 - 646411

Oy FERRADO Ab

Valimontie 1 A, 00380 Helsinki 38
Puh. 90-550002



ARVELIN OY

Niemenkatu 77
15210 Lahti 21
Puh. 918 - 510 300

HELVAR

Oy Helvar, Purotie 3, 00380 Helsinki 38
Puhelin 56 541, Telex 12-1106

OLAVINLINNA – 1986

Aukioloajat: 1.1.–31.5. klo 10–15
1.6.–17.8. klo 10–17
18.8.–31.12. klo 10–15
Linnan tiloissa on mahdollisuus järjestää kokouksia,
kongresseja ja erilaisia juhlia.
Museovirasto
57150 OLAVINLINNA PUH. 957-211 64

OY HERRFORS AB

68800 Kolppi
Puh. 967 111

HANGON HINAUS

PL 26, 10901 HANKO
Telex 13132 HATUG SF
Puh. 911-84 151



RAKTE OY

KAIKKEA RAKENNUSTYÖTÄ

TULLISILTA 2 ☎ 915-52 011
07900 LOVIISA

YLI 10 VUOTTA TEOLLISTA TURVE-
TUOTANTOA
POHJOIS-SUOMEN HYVÄKSI

TURVERUUKKI OY

PL 20 92501 RANTSILA puh. 982 - 50 440

Jussilan Leipomo

Takojankatu 6
33540 Tampere 54
Puh. 931 - 550 180

interRent
interRent

Hitsaajankatu 7 B, P.O. Box 101
00811 Helsinki 81
Puh. (90) 755 6133

 **cakenus-jääliig**
☎ 981/66876

AGROMA Oy

PL 8 45101 Kouvola 10
Puh. 951 - 192 51

Puuteollisuudelle:

KONEET, TERÄT, TEROITUSKONEET
PTT Puuntyöstötekniikka Ky

Peltolamminkatu 36, PL 1, 33840 TAMPERE
Puh. (931) 655 400, telex 22530 PTT SF

POIKKEA JA TUTUSTU!

RAVINTOLA HONKA

Honkajoki ☎ 930 - 51 132

Miksi et vastannut?

Arvo Lauri

Matrikkeliyö on osaltani päättynyt. Moni on kysynyt, että ryhtyisikö uudelleen. Luulen, että ryhtyisin. Olisihan kirkkojen välttäminen nyt huomattavasti helpompaa. Kokonaisuutena matrikkeliyö oli antoisaa ja opettavaista. Itse asiassa siihen sisältyi vain yksi kielteinen piirre, jolla kylläkin oli yllättävän laajoja heijastusvaikutuksia. Tämä piirre oli vastaamatta jättäneiden upseerien ennalta arvaamattoman suuri määrä.

Siihen, että osa jättää vastaamatta, oli varauduttu. Onhan selvää, että noin 5000 vastaajan joukkoon mahtuu niitä, joita ei edes tavoiteta, sekä niitä, jotka vaikean sairauden tai muun syyn takia ovat eristäytyneet. Lisäksi tulee muutama sellainen, joka haluaa käyttäytyä poikkeavasti. Vastaamattomien käsitteelyyn oli varauduttu hankkimalla oikeusviranomaisten kannanotto ja lupaus Pääesikunnalta tietojen saamisesta. Periaatteena oli, että ns. nimikirjatiedot virkaurasta julkaistaan kaikista mutta muutoin kunnioitetaan asianomaisten yksityisyyttä. Näin ollen perhe-, harrastus- tms. tietoja julkaistiin vain vastaajien ilmoittamassa laajuudessa.

Odottamatonta lukua vastaamattomista ei edes tiedetä. Olihan jo ennakkolta selvää, että vanhimmissa jäsenillä oli vähän tai ei ollenkaan muutoksia. Useimmat tämän ilmoittivat. Lopuille ennen vuotta 1970 palveluksesta eronneille merkittiinkin edellisen matrikkelin tiedot. Tulilinjalle joutuvat näin ollen nykyisin palveluksessa olevat, joista jätti vastaamatta yli 400 ja vuoden 1970 jälkeen palveluksesta eronneet, joista jäi vastaamatta arvioni mukaan yli 300.

Kun tilanteen koko karmeus alkoi valjeta, yritettiin selvittää syitä yksityiskohtaisemmin. Ensimmäiset arviot tietyistä ikäluokista tai tietyistä koulutusryhmistä osoittautuivat vääriksi. Erot keskimääräisestä olivat

niin pieniä, että oli syytä välttää kaikkea leimaamista. Näin ollen tulokseksi jäi vain kolme olettamusryhmää:

- a) Nyky-yhteiskunnassa on puhuttu niin paljon ns. intimiteettisuojausta, että monien siviiliryhmien matrikkelit ovat joutuneet todellisiin vaikeuksiin. Uskon, että tällaisella esimerkillä on ollut jotain vaikutusta myös omaan ryhmäämme.
- b) Kentältä saamieni havaintojen ja arvioiden mukaan osasyynä on ns. ”nykyajan henki”, toisin sanoen leväperäisyys, huolimattomuus tai saamattomuus. Tämä tuntui vaikealta uskoa, mutta sitä vakuuttivat useat kokeneet ja harkintakykyiset everstiluutnantti-kapteeni tason upseerit. Huolimattomuuteen viittaa myös suurehko monia kuukausia myöhästyneiden vastausten määrä. Niiden kielteiset vaikutukset toimitustyöhön olivat samoja kuin vastaamattomuudessa. Useilla oli kuitenkin ”laillisia esteitä” tai ainakin katuvainen mieli, joten heistä ei enempää.
- c) Kolmannen ryhmän luonnollisesti muodostaa alussa mainittujen yksilöllisten tekijöiden summa. Jos tämä ryhmä on suuri, se merkitsisi todennäköisesti jonkinlaista kauden vaihtelua joko järjestöjärjestö- tai entistä työnantajaa kohtaan.

Olivatpa syyt mitä tahansa, ne antavat varmasti aihetta itse-tutkiskeluun sekä yksilö- että yhteisötasolla. Haluan tässä yhteydessä siirtää toimittajan henkilökohtaiset tuntemukset sivuun, vaikka ne tuntuivatkin ajoittain kovin kipeiltä. En halua myöskään sysätä vastuuta muiden hartioille. Perussyy oli toimittajan väärä tilanteenarviointi ja sen heijastuminen myös toimituskuntaan. Sen sijaan vastaamattomuuden aiheuttamat heijastumat muuhun upseerikuntaan, jopa täysin sivullisiin, on

syytä tuoda näkyviin. Samalla uskon, että on syytä harkita myös toimenpiteitä epäiltyjen syiden eliminoimiseksi.

Odottamaton tilanne aiheutti Upseeriliitolle ja Kadettikunnalle ylimääräisiä menoja ja oli vaarassa siirtää pahasti matrikkelin lopullista valmistumista. Matrikkelihanke oli vuosia laajan julkisen valmistelun alaisena ilman pienintäkään vastustusta. Näin ollen alkeellisinkin järjestö- ja yhteishenki pitäisi velvoittaa jäsenkuntaa yhteisen hankkeen taa, olivatpa omat mielipiteet mitä tahansa. Tässä on mielestäni tärkein syy järjestölle mieltä tiedotus-, koulutus- ja kasvatustoimintansa tavoitteita.

Odottamaton tilanne aiheutti toimitukselle yli kolme kuukautta täysin ylimääräistä työtä ja todella pitkiä päiviä. Seurauksena oli koko toimitusrytmin häiriintyminen. Oli pakko luopua tarkistusosoitosta, lisävirheitä syntyi pakosta ja mikä ikävintä osa toimitukselle tullutta aineistoa jäi jopa käsittelemättä. Täten monen asian hoitaneen upseeriveljen aineistoon tuli ”tarpeettomia” virheitä ja yhteisen suurtyömme taso laski. Vastaamattomuus aiheutti työtä myös ”sivulliselle” osapuolelle, Pääesikunnalle. Se aiheutti runsaasti ylimääräisiä järjestelyjä ja siten taloudellista menetystä kirjapainolle. Kun kokonaan uusia tietoja syötettiin vielä sivuvedosvaiheessa ja poikkeuksellisen paljon korjauksia tehtiin jopa sinikopioihin, se heijastui myös painojälkeen. Tätäkin kautta laski yhteisen suurtyömme arvo ja aiheutettiin kirjapainolle maineen menetystä ilman omaa syytään. Oli pakko hävetä upseerikuntaa sopimusosapuolena.

Näitä taustoja ajatellen herää ajatus olisiko syytä etsiä tehostamista yhteishengen, yhteenkuuluvuuden ja tapakasvatuksen alueilta. Olemmeko tehneet kaikkemme, että nuoret tuntisivat kuuluvansa joukkoon. Olemmeko tehneet kaikkemme,

että palveluksesta eronneet tuntisivat jatkuvasti kuuluvansa joukkoon. Mitä on tehtävissä yksilö- ja järjestötasolla ja onko Puolustusvoimien upseerikoulutuksessa tai henkilöstöpolitiikassa aukkoja.

Matrikkeliasia ei ymmärrettävästi ole edes oman yhteisömme puitteissa tärkeimpiin kuuluva eikä se ole ”ylilyöntien” arvojen. Vastaamattomien määrää ovat kuitenkin hämmäskelleet kaikki, joille sen olen kertonut. Se saattaa näin ollen olla ilmausta erilaisten oireiden olemassaolosta. Toimittajalle se tuli vastaan erityisen voimakkaana kontrastina siihen yhteishenkeen ja vastuuntuntoon, jota mm. kurssien yhteysupseerit suurella joukolla edustivat. Monet heistä alkoivat tuntua työtovereilta. Börje Backström (16. kurssi) ei ainoastaan kantanut huolta kurssiveljistään vaan toimi heidän hyväkseen. Riku Hurme (17. kurssi) hankki kaikkiin puutoksiin lyhyet ja täsmälliset vastaukset. Kauko Taskinen (19. kurssi) täydensi jämäkään tyyliinsä puutteet ja otti edesmenneiden omaisiin yhteyden täyttäen näidenkin kurssiveljien lomakkeet. Entinen esimieheni Olli Liukkonen (21. kurssi) eli niin voimakkaasti myötä, että varmasti ”matti myöhäiset jouduit puhutteluun”. Ahti Haapaniemi (24. kurssi) kävi kirjeenvaihtoa Kanadaa ja USA:ta myöten raportoiden kaikki suurella huolella. Esimerkkejä voisi jatkaa pitkälle. Lisäksi monet kurssit pitivät kokouksia, joissa keskusteltiin jopa matrikkelin sisällöstä.

Varsin monet vanhemmat kadettiveljet paneutuivat muisteluihin ja asioiden tarkistuksiin. Käytettiin matrikkeli toimitusta eräänlaisena purkautumistienäkin. Kokonaisuutena olen vakuuttunut matrikkeliyön yhteinäisyyttä palvelevasta merkityksestä. Siksi toivon, että esille tullaan ikävä piirre voitaisiin poistaa päiväjärjestyksestä ajattelumattomuutena, joka ei toistu.

PAIMION VESI JA LÄMPÖ

21530 Paimio
Puh. (921) 732 249

ED OY ELEKTRO- DIESEL OY

Puh. 5633011
Vanha Kaarelantie 28
01610 Vantaa

SUOMEN UUTISET - LUKUUN OTETTAVA

TILAA
Puh. 90-790 299

STEN

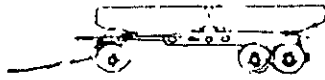
steel is our business

Sulantie 16-18 04300 HYRYLÄ
Puh. (90) 259 011

Oy SÄTRE ab

Teollisuustie, 32440 Alastaro Puh. 923-41120

Tuotantomme kuuluvat:
- putkistot - säiliöt -
teräsrakenteet - kuljetusautot



VUONISLAHDEN KAUPPA

81590 VUONISLAHTI
☎ 975-421 28

MYYMÄLÄETSIVÄT OY

Kasarmikatu 44 A.
00130 Helsinki
Puh. (90) 174 700

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT

- Maakunnan ykköslehti -
LAHTI

- HAUTAKIVET
- RAKENNUSKIVET
- TEKSTIEN KAIVERRUS JA UUSIMINEN

NIVALAN KIVI

Korpiranta Puh. 983-47 635

rantasipi

ruuponsaari

puh. 946-21480

VIITASAARI

VIHTORI VILJANEN OY LEIPOMO

Hämeenlinna, Ahokatu 26
Puh. 917-23263

TOPSTYLE KY JD-MARKETING OY

Savonkatu 23
45100 KOUVOLA
Puh. 951-11842

MISSTEX OY

Naisten pukinetehtäs

muodikkaita takkeja, leninkejä ja hameita saatavana
alan erikoisliikkeistä kautta maan.

Puh. 983-52323 86600 HAAPAVESI

RAKENTAJAIN PALVELUA

- rakennussuunnittelua ja
- piirustuksia
- massa-, tarveaine- ja kustannuslaskentaa
(arava-, maatala- ja teollistamislainat)

Rak.mest. PENTTI SEPPÄLÄ

Elimäki puh. 951-76 374

OY FORCIT AB

HANKO

oilon

PL 5, 15801 LAHTI
Puh. 918 - 42 951



- IBM- ja UNIVAC-suurkoneille
- mineille • mikroille

- tutkimuksia
- sovellutussuunnittelua
- atk-suunnittelua
- ohjelmointia
- paketteja

MODULSYSTEM OY

Vuorikatu 14
00100 HKI 10
☎ 90-661 371

TIKNOX KY

PL 18 55801 IMATRA 80
puh. 954 - 32811

Valmistamme lujitemuovituotteita

Vartiointi- ja valvontajärjestelmät

Suuriin teollisuus-
laitoksiin sekä
pienkohteisiin.

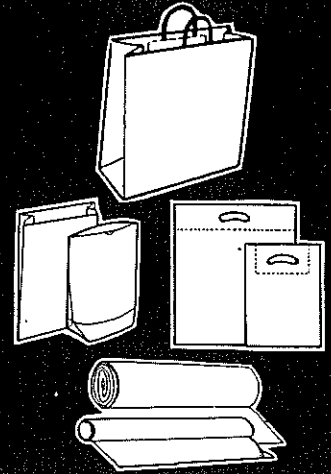
- henkilövartiointi
- tekninen vartiointi
- hälytyskeskuspalvelu



STV Vahde 90-765 066
SUOMEN TEOLLISUUDEN VARTIOINTI OY
ELIMÄENKATU 30, 00520 HELSINKI
STV on Vahinkovakuutusyhtiöiden hyväksymä turvallisuustalo

MYYMÄLÄPAKKAUKSIA MITTOJENNE MUKAAN

- Lahja- ja joulupaperit
- Muovikassit
- Paperikassit
- Lahjapussit
- Koristenauhat



LaatuPaperi Oy

Uudenmaankatu 33, 00120 Helsinki 12
Puh. 604 052, 604 037

ASUNTOHOTELLI

PEIKONLEHTI

LINJA-AUTOASEMA 83100 LIPERI PUH. 973 - 651971

*Asuntohotellissamme on korkeatasoiset
2 h huoneet: TV, puhelin, suihku ja WC.
Huoneen hintaan sisältyy sauna ja kahvi-
aamiainen.
Alakerrassa on viihtyisä kahvi- ja ruoka-
paikka.*

KAHVILA • RAVINTOLA LOUHELA

Kuhmo puh. 986 - 520392

LOUHELA lounaspaikkojen ykkönen
Kuhmossa. Tule, tutustu ja liity sinä-
kin hyväntuulen lounastajiin Kuh-
mossa.

Kahvila-Ravintola
LOUHELA

Pentti Väätäinen
Pekka Poikonen



OSUUSKUNTA MAITO-AURA

TURKU - SALO

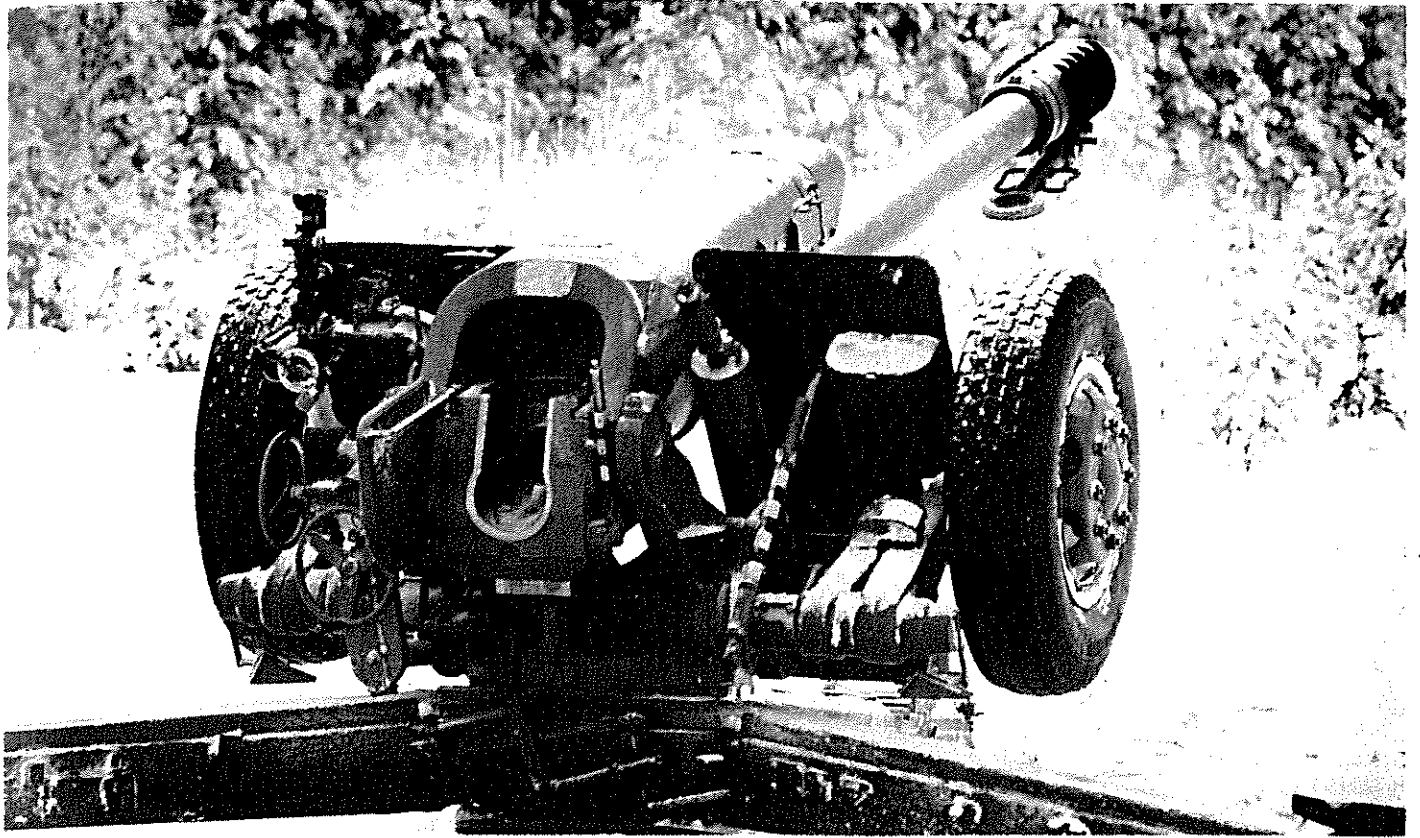
SILMÄOPTIKKO



VALANTA

MIKKELI, Porrassalmenkatu 12
Puh. 360200

LAHTI, Aleksanterinkatu 1
Puh. 37200



Meklari

Kirjapäiväkirjasta

Tunnettu ja erittäin taitava radiotoimittaja Hannu Taanila "ilahdutti" Kadettikunnan jäseniä huhtikuun puolivälissä käsittelemällä omassa ohjelmassaan, "Kirjapäiväkirjassa", huhtikuun puolivälissä järjestöme viimeisintä julkaisua "Maamme puolustus" ja siinä sivussa lähes kaikkea muuta mahdollista maanpuolustukseen liittyvää tai liittymätöntä. Pallesta alkaen!

Täytyy tosiaan ihailta, kuinka vaivattomasti hän siirtyi asiasta toiseen täysin epäasiallisesti. Taanila on tosiaan meille harmillinen siinä mielessä, että hän on puhetyöläisenä täysi ammattimies. Vanhan propagandistin tapaan hän heittää esityksensä jonkun olettamuksen, ehdollisen näkemyksen tai suorastaan huulen. Kohta hän vetoaa edellä sanomaansa, jolla sitten todistaa seuraavan väitteensä. Toistamalla tätä riittävän usein, eri muodoissaan, hän saa asiaa vähemmän tuntevan kuulijan uskomaan, että näinhän se onkin.

Jos sotaväessä pidetään sota-propagandasta oppitunteja tai jos sitä halutaan tutkia, niin Hannu Taanilan radio-ohjelmat, nimenomaan "Kirjapäiväkirjat" ovat mitä parhaita ai-

neistoa esimerkkien antamisessa.

★ ★ ★

Tytön isä:

- Aikooko luutnantti tosiaan mennä ensi syksynä naimisiin tyttärensä kanssa?

- Näin olemme keskenämme sopineet.

- Onko luutnantti tullut ajatelleeksi, että siinä tapauksessa on säästettävä aika paljon?

- No, ei minun takiani nyt niin kovin nuukasti tarvitse elää!

★ ★ ★

Onko kenttätykistön tulevaisuus uhattuna? Jotenkin tällaiseen käsitykseen pääsi Karjalan Tykistörykmentin komentajan puheenvuorosta Suomen Kuvalehdessä. Jos kenttätykistön joukko-osastot pilkotaan pieniksi patterin ja jaoksen kokoisiksi - tai sitä suuruusluokkaa oleviksi - niin unohtetaan kenttätykistön käytön perusprinsiippi: keskitetty voima.

Tietysti aina voidaan sanoa, että eihän sodan aikana mikään estä keskittämästä, silloinhan se voidaan tehdä vaikka Talin-Ihantalan tapaan. Kyllä tietysti, mutta osaavatko tuliyksiköt sil-

loin ampua, jollei sitä voida rauhana aikana harjoitella. Eivät leiri-ammunnat korvaa läpi vuoden tapahtuvaa kehysharjoittelua. Ja tämä on vain yksi näkökulma pieniä tykistöyksiköitä vastaan.

Kumma, että virallinen taho ei ole asiaa millään tavalla selvittänyt. Vai onko todella niin, että eversti Aimo Niemenkari on oikeassa? Jos näin on, olen valmis pukeutumaan säkkiin ja rippotelemaan tuhkaa päälleni.

★ ★ ★

Majurska A: Ne ovat kuulemma upseerit saaneet taas niitä ristejä ja muita kunniamerkkejä. Sinä vaan et näytä saavan mitään.

Majuri A: Eikös mitä. Minähän saan juhannukseksi oikein suuristin.

Majurska: Ihanko totta vai narraatko?

Majuri A: Kuinka niin? Tuleehan silloin äitisi meille.

★ ★ ★

Ilman tutkintoa ei kelpaa enää edes rintamalle, tiedotti valtakunnan suurin ja kaunein lehti muutama aika sitten. Taisi olla tyypillinen lehtimiehen liioittelu, jota tapahtuu nykyisin valitettavan usein. Näinhän voi-

si kuka tahansa välttyä joutumasta tykin ruuaksi, kun ei haluaisikaan selviytyä tentistä, jolle pääsee rynnäkkökiväärimeheksi, tarkka-ampujaksi tai koiranohjaajaksi.

Sinänsä tutkintoajatus on oikea. Kun siihen liitetään kannustavan hallinnan keinot, niin koulutettavien oppimishalukkuus varmasti lisääntyy. Vahinko vain, että loma-ajatusta ei sen koko skaalassa voida tässä yhteydessä käyttää hyväksi. Ylimääräinen loma voi olla palkinto, mutta "normaalit" lomat on annettava kaikille.

Onkohan suunnitteilla myös opintoputkea, kuten yliopistoissa? Korkeakouluissa se ainakin on täysin epäonnistunut, mutta ehkä sotaväessä putkeen päästessään jopa varusmieskin voisi todeta olevansa tuota pikaa kenraali!

★ ★ ★

Tapahtui pioneeriopin tunnilla Kadettikoulussa. Kapteeni osoitti karttakepillään hieman uneliasta kadettia:

- Mitä vaaditaan tieltä, että jalkaväki voisi edetä sitä pitkin?

- Pituutta, herra kapteeni!

★ ★ ★

Todistettu: Pallen Pegasoksen kавio ei ole ruostunut

Haastattelu:
Martti Sinerma

Onkos tullut kuunneltua radiosta ohjelmaa nimeltä "Ullakolle unohtunutta"? Siitähän ei ole kuin muutava tovi, kun Yleisradio tätä maanmainiota ohjelmaa tarjoili. Entä kuka on nähnyt elokuvan "Sama kaiku on askelten" tai laulunäytelmän "Varuskunnan morsian"? Tuliko käytyä sodan aikana Messuhallissa sotamuistonäyttelyssä tai kuunneltua mainioita kupletteja levyiltä, joskus hieman uskaliitakin, ainakin tämän päivän näkökulmasta? Varmasti arvoisa lukija on pistäytynyt Sotamuuseumissa, mutta onko tutustunut esimerkiksi runoteokseen "Käy rohkeena"? Taikka ensimmäiseen RUK:n kronikkaan "Vähän päiviä"? Tätä luetteloa voisi jatkaa, jos ei nyt loputtomiin, niin ainakin useita sivuja.

Näiden kaikkien takana on Palle tai Reino Hirviseppä alias Reino W. Palmroth, yksi ja sama mies, juuri 80 vuotta täyttänyt ja Kadettikunnan pienoislippulla palkittu kadettiupseeri, majuri, jonka aikaansaannoksista todella koostuu uskomaton luettelo pituudeltaan, mutta myös laadultaan.

Hyvin monet pitävät Reino Hirviseppää yhtenä maamme taitavimmista sanankäyttäjistä ruonouden alalla. Hänen riimitelytaitonsa on suorastaan virtuoosimainen. Ja vaikka iskelmien sanoituksille yleensä hymähdetäänkin, monet sota-aikojen iskelmät ovat hänen nimi-merkki Pallenga sanoittamia. Sellaisia ovat esimerkiksi "Kaarina", "Tellervo". "Anneli" ja "Orvokki", joita pidettiin ja pidetään edelleenkin sanoituksiltaan hyvinä marssilauluina.

"Onneksi en ole ammattirunoilija"

– Runon tekeminen on yleensä geenikysymys, Palmroth sel-



vittää. Se on jonkinlainen kehodausta saatu avu. Äitini oli hyvin taiteellinen ihminen ja hän rakasti runoutta suuresti. Ja musiikkia. Niinpä olikin aivan luonnollista, että ryhdyin kirjoittamaan runoja heti opittuani kirjoitustaidon. Ensimmäiset runoni kirjoitin kuusivuotiaana. Äitini luki Heinea, Goetheä ja Wecksellä, ja innosti minuakin tutustumaan niihin. Myöhemmin käänsin viime mainittua, jotka runot sitten ilmestyivät kirjankin. Tekniikan opin juuri tätä kautta.

– Onneksi en kuitenkaan ole koskaan ollut ammattirunoilija. Muistan mitä Eino Leino sanoi: "Jos Jumala tahtoo rangaista jotakuta, niin pankoon hänet runoilijaksi Suomeen".

Sotaväkeen, sotilaselämään ja maanpuolustukseen liittyvät runot ovat olleet Reino Palmrothin suuri harrastus. Hän arvelee tämän johtuvan siitä, että ensimmäinen maailmansota sattui juuri sellaisen henkisen kehityksen aikaan, jolloin siitä saadut vaikutteet jäivät mieleen. Kotiin tuli saksalaisia ja venäläisiä viikolehtiä, joiden isot taisteluku-

vat kiehtoivat nuorta poikaa. Hän käänsi ja tekikin itse sotilaslauluja. Ne ikäänkuin juurtuivat häneen.

Reserviupseerikoulussa Palmroth julkaisi omalla kustannuksellaan runovihkosen "Vähän päiviä". Sitä onkin pidettävä ensimmäisenä "kurssijulkaisuna", sillä se runomuotoisena – useimmat vielä jollakin tutulla sävelmällä laulettavia – käsitteli niin opettajia, kokelaita (oppilaita) kuin jokapäiväistä kurssin puuhailua. Tässä vaiheessa – silloin jo kaikille nimellä Palle tutuksi tullut – runoilijamme ei vielä ajatellut sotilasuraa, vaan aikoi metsänhoitajaksi.

– Näin jälkeempäin ajatellen, en minä mikään käytännön metsänhoitaja olisi ollut. Olen humanisti luonteeltani. En mikään tappaja-sotilas, vaan henkisen puolen taistelija. Siinä olen ollut aivan omalla alallani. Autopataljoonassa palvellessani kokelasväpelinä esimieheni kiinnittivät huomiota jonkinlaisiin sotilaspedagogisiin ja propagandistisiin (mikä ei ollut siihen aikaan huomomerkityksinen sana!) näkemyksiini. Niin minä yl-

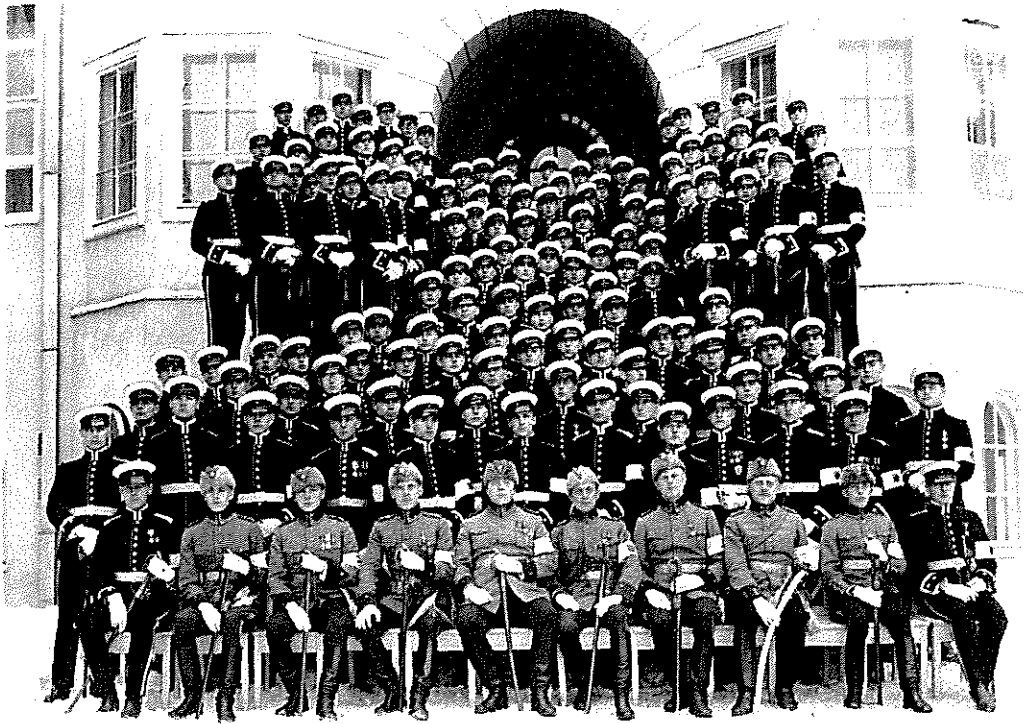
lytettynä jäin reservivänrikiksi ja menin syksyllä -26 Kadettikouluun, sen 9:nelle kurssille.

Kaksi runokirjaa Kadettikoulun aikana

– Ensimmäinen runokokeelmani sai alkusysäyksensä siitä, kun kurssimme alussa tapahtui jokaisen koulupojan unelma eli koulu paloi. Oikeastaan vain ullakko paloi, mutta me kadetit olimme joukolla sammutuspuuhissa mukana ja olimme aivan nokisia ja hikisiä. Samantien kirjoitin siitä kronikan. Kun sitten oltiin peseydytty ja kokoonnuttiin iltateelle, missä upseeritkin olivat mukana ikäänkuin peijaisissa, esitin tuon kronikan koulun palosta.

– Majuri Heikki Nurmio, Kadettikoulun johtaja, pani esitykseni ilmeisen myönteisenä asiana merkille – olihan hän mm. sanoittanut Jääkärimarssin – ja kutsui minut seuraavana päivänä luokseen. Kaverit sanoivat, että nyt tulee turpiin, kun menit sanomaan Hessua Napoleoniksi Moskovassa. Mutta päin vastoin kävi. Nurmio sanoi, että kun nyt olemme saman alan miehiä, niin hän kehottaisi kadettia harjoittelemaan sotilasaiheisen runokirjan tekemistä. Vast'ikään oli ilmestynyt ruotsiksi eräänlainen sotilaselämän häväistyskirja ("Pojkarna berättar", ja Nurmio halusi tälle vastapainoa. Sen piti olla sotilaselämää kuvaava, sävellyltään hilpeä mutta asiallinen ja propagandistinen.

– Sanoin siihen, että olen pannut muistiin kaikenlaisia asioita Kadettikoussakin, joten niistä saattaisi tulla jotain. Sanoin samalla, että palvelus on siinä määrin tiukkaa, ettei aikaa kirjoittamiseen juuri ole. Nurmio oli valtti taskussaan. Hän kertoi kuulleensa, että minut oli vapautettu venäjän ja saksan kielten opiskelusta osoittamieni taitojen perusteella, joten siinä hän olisi vapaata aikaa. Mitä taas häneen tulee, niin hän voisi puolestaan vapauttaa minut



8. ja 9. kadettikurssi opettajineen Munkkiniemen kadettikoulun portailla. Istumassa viides vasemmalta koulun johtaja jääkärimajuri Heikki Nurmio.

omista aineistaan eli sotahistoriasta ja sotilaspedagogiikasta. Tällä tavalla järjestyi ylimääräistä aikaa, ja kykenin nuoremmalla kurssilla rauhassa kirjoittamaan kokonaisen runokirjan "Runoratsulla armeijassa".

Runokokoelma herätti melkoista huomiota ja hyväksyttiin täysin maanpuolustajien keskuudessa. Leikkillisesti sen alaotsikkona oli "Vänrikki Ryynegreenin tarinat". Runoissa kuvattiin Nurmion tehtävänannon mukaisesti elämän sotaväessä vaivoineen, iloineen ja erilaisine tyyppineen sellaisena kuin se todellisuudessa esiintyi. Päälimmäisenä oli raikas huumori ja harjoitusten helle, mutta sisällä oli isänmaallinen ja puolustustahoton mieli. Matka "Ryynegreenin" mukana alokkaasta upseeriksi päättyi vanhemman kurssin vapauduttua lähtöön Pääskylahden kesäleirille, ja "Sota-pegasos" vietiin talliin lepäämään.

- No, kirjahan eivät kaikki runoilut mahtuneet, rippeitä jäi jäljelle. Pääskylahden leirillä lisäilin niitä ja tein sitten toisenkin kirjan "Käy rohkeena", jonka nimen annoin yhden silloisen suosituimman marssilaulumme mukaan. Sehän on Sam Sihvonlaulunäytelmästä "Jääkärimorsian".

Toisen kirjansa alkupuheessa nimimerkki Reino Hirvisepän selvittää sisältöä ja taustoja seu-

raavasti. "Nämä ruonokatkelmat ovat samoin kuin edeltäjänsäkin syntyneet ahtaissa oloissa eivätkä siis millään tavoin pyri korkealle taiteelliselle tasolle. Monet niistä ehkä tuntuvat yksityisluontoisilta ja pikkumaisilta, mutta mielestäni juuri siksi puoltavat välittömyydellään paikkaansa kokoelmassa. Toivottavasti nämä pienet vilahdukset sotilasten elämästä huumorin lävitse kuvastavat parhaiten juuri tätä sotalaiteksemme puolta, jota tahdonkin tuoda esille, ja antavat kansallemme todellisen kuvan sen omasta suojatista ja suojelijasta." - Siis periaate ja tarkoituksiperät olivat samat, mitkä Nurmio oli asettanut ensimmäisellekin kokoelmalle.

AKS:n ja Kadettikunnan marssit

Tosin jo ennen näiden kahden kirjansa julkaisemista Palmroth sai useitakin tuotteitaan ulos kirjapainoista erillisinä yksittäisinä runoina. Eräs niistä oli viisitoistakesäisenä koulupoikana kotikaupunkinsa Hämeenlinnan Karjala-seuralle omistettu runo, jonka henki oli sen aikaisista näkemystä kuvaava. Olihan siinä mm. säe "Vienanlahdesta Laatokkaan me piirrämmie mekalla rajan". Se julkaistiin Suomen Heimo -lehdessä, jolloin runoon saivat tutustua muutkin kansalaiset. Runsas vuosikym-

men myöhemmin se osui Akateemisen Karjala-Seuran perustajan tohtori Elmo Kailan silmiin ja hän kysyi Palmrothilta, voisiko kyseisen runon ottaa AKS:n marssiksi. Runoilija toteasi sen olevan turhan panttina, kun koulujen Karjala-seurojakaan ei enää ollut, joten mikäpä siinä. Sitäpaitsi Kailan pyyntö oli yhtä kuin käsky.

Marssin käyttöön ottamiseksi järjestettiin oikein juhlalliset seremoniat, ja kirjoittaja sai palkkiokseen pitkän puukon, jonka terässä oli teksti "Pirua ja rysää vastaan" ja toisella puolella "Kiitollisuudella Akateeminen

Karjala-Seura". Tarina ei kuitenkaan pääty tähän, vaan Suomen Sosiaalidemokraatin pakinoitsija "Sasu Punanen" tarttui tapahtumaan mainiten tietenkäin myös kirjoittajan. Samana aamuna Palmroth toimi Yleisesikunnan päivystävänä upseerina. Kun hän ilmoittautui työhön saapuneelle Yleisesikunnan päällikölle, kenraalimajuri Oeschille, tämä murahti yksioikoisesti:

- Tulkaapa tänne minun huoneeseeni! - Sitten hän otti kyseisen lehden käteensä ja napautti sitä etusormellaan kysyen: - Onko luutnantti kirjoittanut tällaisen runon, josta Sasu Punanen tässä mainitsee?

Eihän luutnantin tietenkään auttanut kieltää asiaa, mutta sitä tähän ei ollut kuitenkaan kirjoittanut "armeijan luutnantti" kuten Sasu Punanen väitti, vaan viisitoistavuotias koulupoika yli kymmenen vuotta sitten. Kenraali vaati todisteita asiasta, joten runoilija lähti Yliopiston kirjastoon etsien sieltä julkaisuvuodet ja sivunumerot. Asiasta ei sen jälkeen enää puhuttu mitään, mutta se on silti jäänyt hiukan kaivelemaan Palmrothin mieltä:

- Kun vein todisteeni - alkuperäisen käsikirjoituksen mukaan lukien - Yleisesikunnan päällikölle, niin hän sanoi "jaa-ha, no hyvä on". Se oli sillä siisti. Mutta ei hän suinkaan sanonut, kuten minä olin odottanut, että se on helvitin hyvä runo, kiitos vain. Tämäkin osoittaa, että hän oli tosikkomainen.

Toki paljon muitakin merkittäviä runoja Reino Hirvisepän kynästä on lähtenyt. Vaikka



Nuori kornetti Reino W. Palmroth ajatuksissaan.

hän joutui perustamaan Sotamuseota, niin velvollisuudentuntoisesti hän kävi entisen joukko-osastonsa, Tampereen Rykmentin vuosijuhlissa. Niinpä rykmentin komentaja eversti Koskimies sanoi Palmrothille, että rykmentillähän on kunniamarssi Parolan marssi, mutta siihen ei ole sanoja, niin luutnantin pitäisi värkätä siihen sellaiset. Mikäpä siinä, tämä ryhtyi toimeen ja niin syntyi sytyttävän tuntuinen marssilaulu. Sehän alkaa sanoilla "Tappara sivulla ken syntynyt on".

Onpa Palmroth toki muistanut Kadettikuntaakin sille omistetulla marssilaululla. Aivan totta, Kadettikunnalla on oma marssi, jonka sanat ovat siis Hirvisepän ja sävellystyö on entisen Haminan kadetin Nic von Weymarnin. Se voitti suuren marssilaulukilpailun vuonna 1937. Jos kerrotaan, että siinä on mm. kohta, jonka säkeet kuuluvat näin:

□ "Ja kesken jos kalpamme katkeaa, jos kentälle jäämmekin kerran,

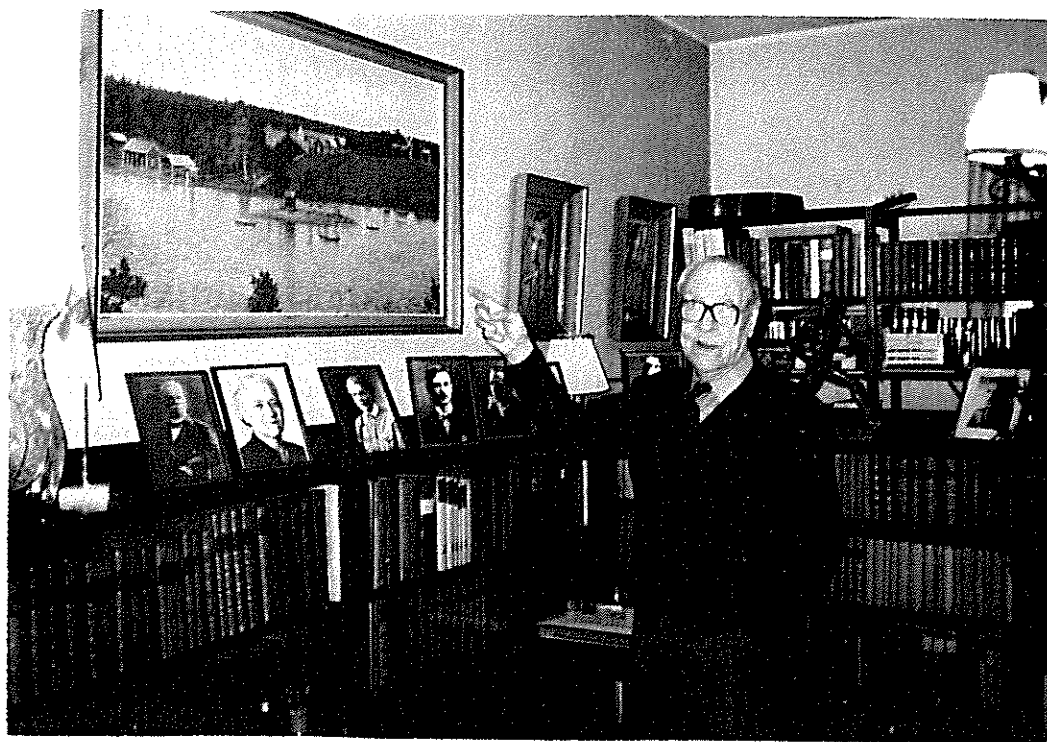
– täys onni on sen, joka maataan saa ees palvelu hivenen verran."

...niin ajatus loksahaakaan paikalleen. Nämä olivat viime sotiemme kenties yleisin säepari lehdissä – kaatuneiden kuolinilmoitusten muistosäkeinä. Olipa joskus kokonainen aukeama, jonka ilmoituksista useimmissa olivat nämä Hirvisepän runon säkeet. Todella upea marssi!

Sodan ajan runoutta

Todettakoon tässä, että Palle teki kupletteja sodan aikana runsaasti. Niiden kärki oli kohdistunut vastustajaan, joka saatiin naurunalaiseksi tai muuten epäilyttäväksi. Näitä on joskus kuultu radiossa asiaohjelmien yhteydessä, kun on pyritty tutkailemaan viime sotiemme henkeä ja henkistä ilmapiiriä. Itse kirjoittaja kutsuu niitä kuitenkin kertakäyttötavaraksi, ja sitä hän ne toki olivatkin.

– Ne olivat niitä korsulauluja. On muistettava silloinen tilanne. Ne olivat henkisiä kranatteja, jotka olivat tarkoitettu myös osumaan. Kyllä niitä "ammuttiin" puolin ja toisin. Jos tänään esitetään näitä "silmienvälillä"-lauluja, niin niistä saa aivan väärän kuvan, jolle niitä aseta laatimisajankohdan mukaiseen ympäristöön ja ota niille oikeaa taustaa. Olenkin kiel-



Pallen kirjastohuoneen seinällä on maalaus lapsuuden maisemista.

tänyt radiota niitä soittamasta, jos se kielto nyt mitään auttaa. Korostan, että ne kirjoitettiin sen hetkistä tilannetta varten.

– Kun jatkosota alkoi pistin parissa yössä kasaan Aseveikkonimisen laulukirjan. Kokosin siihen kaikki suositut sotilaslaulut ja vähän muutakin. Tein homman lähinnä "aus Liebe zur Kunst" enkä ottanut siitä mitään palkkiota. Myöhemmin kaverit hymyilivät, että olisitpa nyt ottanut vaikka markan kappaaleelta. Sitä nimittäin myytiin 300 000 kappaletta!

– Yhtenä erikoisuutena kai voidaan pitää kesällä 1941 yhden viikon aikana Tauno Nurmelan kanssa tekemääni suomalais-saksalais-ruotsalaista laulukirjaa. Siinä olivat kaikki suosituimmat suomalaiset kansanlaulut, suomalaiset ja saksalaiset sotilasmarssit sekä eräitä muita lauluja kolmella kielellä. Käänsin mm. Oolannin sodan saksaksi. Kirjan nimi on "114 Waffenbrüderlieder". Varmasti harvinaisuus tällä hetkellä.

Viimeisimmän tilaustyönsä Palmroth teki vuonna 1979, jolloin Suomen sotaveteraaniliitto tilasi häneltä vuosijuhlaansa marssiin sanat. Ne valmistuivat yhtä varmasti kuten ennenkin. Erkki Ertama sävelsi marssin ja se esitettiin suuressa juhlassa Finlandiatalossa.

Syksyllä ilmestyy Pallen (ja Reino Hirvisepän) parhaista lauluista valikoima, joka kulkee

kuitenkin vain ns. kevyemmällä linjalla. Aatteellisia ja vakavampia lauluja hän ei halua ottaa enää esille. Ne saavat jäädä arkistoon. Ilmestyviä hän kuvaa hupilauluiksi, joita kokoelmaan tulee pari sataa kappaletta. Toki viimeinen runo – tähän mennessä – on syntynyt muutama kuukausi sitten, sillä Sommarö-seuran (kesäasuntosaaristo) vuosikirjaan odotetaan, joka vuosi Pallen tuoretta runoilua. Sellaisen tein viimeksi huhtikuussa lentokoneessa palatessani Sisiliasta.

– Ei se vanhuudesta ole kiinni, vanha kunnon Palle vakuuttaa. Jos tarvitaan joku laulu, niin kirjoitan sen kyllä vaikka heti. Runoratsun kavieri ei ole millään tavalla ruostunut. Eihän runon kirjoittamiseen ole mitään sisäistä pakkoa. Mutta kyllä jostain asiasta tekee joskus mieli kirjoittaa ja voihan siitä tulla sitten vaikka kuplettikin.

Kirjoittamisen ansioluettelo

Kun on tehnyt mieli kirjoittaa, niin Palmroth on istahtanut kirjoituskoneensa ääreen ja ryhtynyt kirjoittamaan. Vuosien varrella onkin tekstiä kertynyt mittava määrä. Kirjoja on kolmattakymmentä, joista kaksi varsinaisia muistelmateoksia. Radiorevyitä tuli aikoinaan tehdä 66 kappaletta. Lauluja, kupletteja, laulelmiä ja runoja on parisen tuhatta. Iskelmäteks-

tejä on levyillä useita satoja, joista melkoinen joukko myös itse laulettuina, yksin tai enimmäkseen jonkun toisen kanssa.

Suomen Urheilulehti oli Palmrothin ensimmäinen julkaisu, jossa hänellä oli palsta toistakymmentä vuotta. Kahdeksantoista ikäisenä hän aloitti kirjoittamisen Chamonix'n talviolympialaisten aikaan ja kerran viikossa ilmestyvän lehden jokaisessa numerossa Palle kronikoi hänelle rakkaasta urheilusta. Onhan hän ollut melkoinen urheilumieskin, viisiottelua, pesäpalloa ja myöhemmin erityisesti keilailua. Iltasanomissa hän palkinnoi 11 vuotta, ja kirjoitti päätoimittajan kanssa lyödyn vedon jälkeen lehden jokaiseen numeroon (siihen aikaan viisi numeroa viikossa) yhden vuoden ajan.

– Hullun hommaa, mutta voitinpahan päivälliset Kämpissä, Palmroth myhäilee. Olihan se yliampumista, mutta joka tapauksessa osoitin päätoimittaja Eero Petäjänimelle, että upseerille ja runoilijalle ei mikään ole mahdotonta!

Runoilijalta ei varmastikaan saada tyhjentävää vastausta kysymykseen, miten runo syntyy. Palmrothin mukaan se voi tapahtua vaikka raitiovaunussa istuessa, saunassa tai halkoja hakattaessa. Kysymyksessähän on vain idea ja inspiraatio. Suomentaminen sen sijaan on "raakaa työtä". Ammattityötä ker-

rassaan.

Mutta ruonoilijan ja taiteilijan taipumuksia Palle ja Reino Hirvisieppä ovat tarvinnut monissa muissakin Palmrothin toimituksissa. Hän on kirjoittanut useita puolustusvoimia käsitteleviä kevyitä näytelmiä. "Luutnantti maksaa velkojaa" oli suosituksi kornettina Lappeenrannassa tehty näytelmä – yli viisikymmentä vuotta sitten. Se on nyt uusittu ja saa uusinta-iltansa tuossa varuskuntakaupungissa vielä lähiaikoina. Mutta eivät näytelmälliset harrastukset tuohon jääneet.

– Kun jouduin v. 1945 eroamaan armeijasta nykyisin niin muodikkaan ilmiön kuin "yleisten syiden" takia – enhän minä eroa pyytänyt, vaan erotettiin – perustin Iloisen Teatterin Helsinkiin. Se esiintyi Hämäläisten talolla ja oli mielestäni tärkeä silloisen ajean mielialan piristämiseksi. Vero oli kuitenkin niin kova, että vaikka illat menivät jatkuvasti täysille katsomoille, niin tappiotahan se tuotti. Pelastus oli siinä, että teatteri lakkautettiin sisäministeri Yrjö Leinon käskystä. Ossi Elstelä jatkoi toimintaa kehoituksestani Punaisen Myllyn -nimellä. Ja minä lähdin Lappeenrantaan Chymoksen sosiaalipäälliköksi.

– Sitten toimin 14 vuotta Suomi Filmin myyntipäällikkönä, kunnes perustin oman elokuvualan yrityksen v. 1962. Tein mm. dokumenttifilmin "Sama kaiku on askelten", joka kuvasi Suomen itsenäisyystaisteluita. Siinä on aivan uniikkeja otoksia mm. jääkärien koulutusajalta Saksassa. Valitettavasti elokuva ei ole saanut armoa televisiossa



Palle on ollut ja on edelleenkin urheilumies koko sydämeltään. Yleisurheilu, pesäpallo ja muutkin pallolajit ovat kuuluneet ohjelmaan. Näistä palkinnoista pääosa on vanhemman ikäkauden saalista, nimenomaan keilailusta.

eikä elokuvateattereissa. Minulla oli jonkinlainen propagandistin maine. Tämä johti lopulta siihen, että minäkin turhaannuin, koska olin nähnyt niinkin paljon vaivaa. Mutta se on hyvä elokuva, testamenttini Suomen nuorisolle.

Reino Palmroth, marjuri evp, toimitusjohtaja, elokuvantekijä, runoilija, urheilumies, kupletööri, kirjailija, sodanaikaisen hengen ylläpitäjä ja tietenkin myös kamarineuvos sekä paljon muuta, on isänmaan miehiä. Vaikka Hannu Taanila onkin pahoittanut mielensä siitä, että Kadettikunta luovutti tunustuksenaan

toimintaansa tukeneelle pitkäaikaiselle jäsenelle pienoislippunsa, voi helposti kuvitella, että Palle pitää tällaista kannanottoa jopa kateellisena tunnustuksena itselleen.

Heti kun sää sallii runoilija lähtee Sommarön saaristoon kesäpaikalleen. Halkotyöt odottavat siellä ja tietysti myös puutarha ja kalastus. Mutta jotain kirjoittamistakin pitäisi harrastaa. Bellman-kirjan uusiminen, täydennys ja paikkailu on päällimmäisenä mielessä. Jotain on tehtävä henkisen viereyden ylläpitämiseksi – muutenhan sitä voisi jättää jo eläkkeelle!

Lopuksi piti saada todistettua, että kuuluisa Pallen Pegasos on vielä kunnossa! Haastattelun päätteeksi annettu tehtävä parista säkeestä Kylkiraudalle kehittyi veikkaukupongin viennin matkalla. Tuskin haastattelija oli ehtinyt kotiinsa, kun puhelin soi. Lehdellemme runoitiin näin:

"Yhähä tuttua vielä näin partaalla haudan, soma kaiku soi kalskeesta Kylkiraudan."

Hieman sarkastista huumoria, mutta silti aitoa Pallea!



**IITIN
OSUUSPANKKI**

KAUSALA
☎ 951-60 610



**PÄLKÄNEEN
OSUUSPANKKI**

36600 Pälkäne
Puh. 936-3336



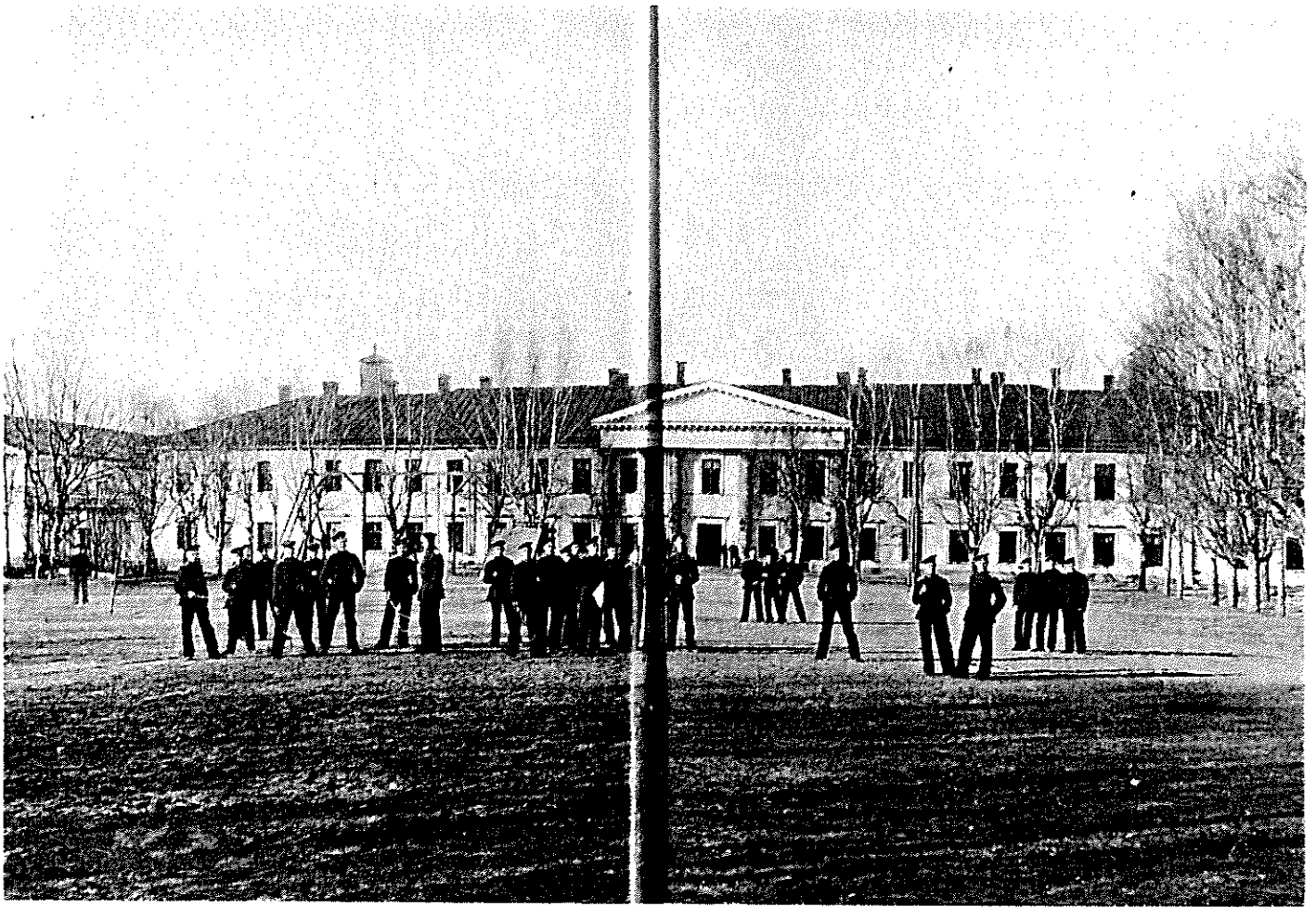
**KURUN
OSUUSPANKKI**

Kuru
Puh. 934-3252

AMERPLAST

PL. 33, 33731 TAMPERE 73
PUH. 931-645333 TELEX 22220

kauppakasseja • minigrip- ja muita pusseja • valintapakkauksia • painettuja pakkauratoja • tämän päivän laatutuotteita muovista



Haminan kadetteja koulunsa edessä

Haminan Kadettikoulun perustamisesta 165 vuotta

Pentti Palmu

Ellei autonomiselle Suomelle olisi perustettu Haminan Kadettikoulua ei itsenäistyneenkään Suomen upseeristoa olisi koulutettu pohjoismaiselle eikä historiallis-kansalliselle pohjalle. Vaihtoehdoksi olisi jäänyt joko venäläinen tai saksalainen menetelmä, jotka kumpikin olisivat olleet vieraita suomalaiselle mentaliteetille, mutta lisänä rikastuttivat kansallista omaleimaisuutta ja pohjoismaista ajattelua.

Suomalaisen upseerikoulutuksen tyyssijassa Haapaniemessä luotiin vv 1779 - 1819 se koulutuksellinen perusta ja kansallinen henki, joka sitten siirtyi opettajien ja oppilaiden välityksellä Haminaan.

Porthanin henki

Ensimmäisen lukuvuoden avajaiset pidettiin Haminassa maaliskuun 5. päivänä 1821 ja koska useat opettajat olivat

Haapaniemen upseereita, oli luonnollista, että ohjelmat alun alkuun noudattivat vanhaa kaavaa.

Hävityn sodan ja uuden hallitsijan myötä olisi ollut mahdollista, että kaikki ruotsalais-suomalainen olisi raivattu jyrkin toimin pois myös upseerikoulutuksesta, mutta ei! Sama suvaitsevaisuus, jolla koko autonomian aika alkoi, ulottui myös Haminan kadettikouluun.

Opetus oli suunniteltu aluksi

yksinomaan upseerikoulutukseksi. Luokkia oli neljä, ja kukin kesti yhden vuoden. Koska kadettien oli kuitenkin vaikeaa seurata opetusta perustietojen puuttuessa, perustettiin jo maaliskuussa 1822 koulun yhteyteen Haminaan alkeiskoulu, jonka tehtävänä oli valmistaa kadettikouluun antamalla heille opetusta mm. uskonossa, logiikassa, kielissä, matematiikassa, fysiikassa, historiassa, luonnonhistoriassa, maantieteessä ja piirustuksessa.

Alkeiskoulu liitettiin tammi-kuussa 1831 Kadettikouluun, ja koulu sai uuden johtosäännön, jonka ilmeisenä tarkoituksena oli nyt lopettaa ns. Porthanin kausi ja koulun hyvinkin itsenäisen asema sekä sitoa se kiinteästi emämaan, Venäjän valvontaan.

Uusi johtosääntö

Vuonna 1831 annettu johtosääntö vierotti yli kymmeneksi vuodeksi Haapaniemessä omakustutun isällisen ohjaavan koulutuksen. Tilalle luotiin muoto-seikkoihin perustuva pikkutarkkuus, jolla pyrittiin muokkaamaan kadettien luonteenkehitystäkin kasvatuksen silti jäädessä kyseenalaiseksi.

Opetus sen sijaan tehostui erityisesti oppikirjojen laajentuvan käytön ja saannin lisääntyessä. Kunkin opettajan tuli kirjoittaa aineestaan oppikirja. Ne jopa painettiin koulun omissa kivi-painossa. Opintovaatimuksista pidettiin entistä tiukemmin kiinni ja oppilaita jätettiin luokalle.

Suurin muutos opetusohjelmissa ja kasvatuksessa tapahtui vy. 1883-1885, kun koulun johtajaksi nimitettiin vapaaherra



Hamina kadetti Georg Raustiala 13 vuotiaana joulukuussa 1902

J.R. Munck. Kahden vuoden kuluessa tämän entisen Haapaniemeläisen onnistui uusia johtosääntö, jonka mukaan koulu jaettiin neljään yleiseen ja kolmeen erityisluokkaan.

Yleisten luokkien oppimäärä mahdollisti jatkamisen yliopistoissa. Erityisluokilla valmistautettiin upseerin ammattiin. Kiel-tämättä opetus yhä oli hyvin teoreettista ja matemaattiskieliteollista. Käytännön harjoittelu suoritettiin Haminan venäläisessä joukko-osastossa.

Säätyrajoitus poistettiin

Säätyrajoituksen poistaminen v. 1865 merkitsi suomalaisille nuorukaisille aivan uusia mahdollisuuksia päästä upseerin uralle. Silti vielä toisen maailmansodan jälkeenkin itsenäisen Suomen kadettikoulussa oli jäänteitä 'aatelissäädyn' asemasta ja merkityksestä esimerkiksi

stipendien saannissa. Yksityiset ja säätiöt olivat tarkoin rajanneet säätyrajan, jonka ulkopuolelle niitä ei jaettu menestymisestä huolimatta.

Kun yleinen asevelvollisuuslaki vuonna 1878 tuli voimaan, tarvittiin suomalaisiin joukko-osastoihin suomalaisia upseereja. Tällöin syntyi hetkellinen johtajapula. Se ratkaistiin siten, että muissakin kouluissa ylioppilaaksi päässeille annettiin oikeus opiskella erityisluokilla vänriekiksi ja hakeutua palvelukseen suomalaisiin joukkoihin. Kadettien sensijaan täytyi aina ensin palvella vähintään kaksi vuotta venäläisessä joukko-osastossa perehtyä kieleen ja venäläiseen tapakulttuuriin. Heitä venäläistettiin.

Helmikuun manifesti

Manifestin vaikutus ja sorto-toimenpiteet kohdistuivat vuon-

na 1899 luonnollisesti Haminan Kadettikouluunkin. Vuonna 1902 sotaministeri Kuropatkin laati uuden ehdotuksen upseerikoulutuksesta Suomessa.

Sen mukaan erityisluokat lakkautetaan, ja niiden oppilaiden, jotka ovat päättäneet opiskelunsa yleisillä luokilla, oli siirryttävä Venäjän upseerikouluhin. Lakkautettavien luokkien tilalle piti perustaa kaksi uutta luokkaa, jotta Kadettikoulun ja maan muiden oppilaitosten yhteys säilyisi. Opetuksen piti tapahtua venäjäksi. Sisäänpääsyvaatimukset olivat samat suomalaisille ja venäläisille. Kaikkien oppilaiden kustannukset maksaisi valtio ja koulun virkakunnan tuli olla kokonaisuudessaan venäläisiä tai sellaisia suomalaisia, jotka olivat katsomukseltaan venäläisiä.

Kansallinen koulutus kuoli vv. 1902 - 1903, jolloin kouluun ei saanut ottaa uusia oppilaita. Tällä tavoin vanha kadettipolvi ehti pois koulusta ja vanha kadettihenki sekä suomalaiskansallinen ajattelu kytkettiin irti.

Hamina Kadettikoulu lakkautettiin lopullisesti heinäkuun 18. päivänä 1903 annetulla käskyllä, jossa vedottiin siihen, että sellaisten upseerien virat lakkautetaan, joiden joukot on hajotettu. Suomen sotaväen lakkautaminen oli aloitettu vuonna 1901.

Hamina kadettikoulusta ei siis valmistunut yhtään panslavistista upseeria. Sen perinteet jäivät isänmaallis-kansalliseksi ja ulottuivat sortokausista itsenäistymiseen luoden pohjan tammikuussa 1919 perustetulle itsenäisen Suomen Kadettikoululle.



Hamina kadettikoulu laajennusvaiheessa

Oikeudenmukainen pään menetyksellä eli

Ruotsin kuninkaan Juhana III:n meriartiklat vuodelta 1570

Erik Wihtol

Ruotsin valtakunnan ensimmäinen valtion omistama laivasto syntyi kuningas Kustaa Vaasan hallintokaudella vuonna 1521. Laivastolle annettiin tavanomaiset taistelu- ja purjehdusohjeet, muodostelmanmuutos- ja merkinantokäskyt sekä sisäisen kurin ja järjestyksen ylläpitämiseksi ns meriartikloja. Vuoteen 1536 asti oli käytössä ollut lyypekkiläiset merioikeudelliset ohjeet eli heidän meriartiklansa, sillä olihan Kustaa Vaasan ensimmäinen laivasto osin lyypekkiläinen ja osin hankittu muualta.

Ruotsin amiraalit, johon arvoasteeseen kuuluivat mm ”riikinamiraali”, ”everstiamiraali”, ”yliamiraali” ja ”aliamiraali”, saivat yleensä sotaretkiä tai purjehduksia varten varsin selkeät ja osin erittäin seikkaperäiset ohjeet kuninkaalta. Ohjeissa käsiteltiin purjehduskesän tavoitteita, sodan toivottua kulkua ja ohjeet toimintaa varten laivalla eli meriartiklat. Meriartiklat annettiin yleensä korkeimmalle merelliselle johtajalle, amiraalille.

1500-luvun amiraalien joukossa oli suomalaissyntyisiäkin, joista on mainittava vuonna 1542 amiraaliksi tullut Erik Fleming (kuoli 1548), hänen poikansa Klas Erikinpoika Fleming (kuoli 1597), joka sai everstiamiraalin arvon vuonna 1569 ja riikinamiraalin arvon 1571. Tunnetuin on kuitenkin Turun linnassa vuonna 1517 syntynyt Klas Kristerinpoika Horn, joka saatuaan amiraalin arvon vuonna 1565 johti Ruotsin laivastoa voitokkaasti kaikissa käymisään meritaisteluissa tanskalaisia vastaan saaden surmansa lipulaivansa kannella vuonna 1566.



Olaus Magnuksen kuva kölin alta vedosta eli kölinhaalauksesta. Hän mainitsee, että ken vääristää kompanssia ja eritoten magneettineulaa on vedettävä kölin alta. Kuvassa ilmenee 1500-luvun kolme rangaistusmuotoa, kölinhaalauksia, yli laidan heitto veteen ja kämmene naulaaminen puukolla mastoon, josta pääsee pois vain silpoamalla kätensä.

Kuningas Juhana III totesi, etteivät meriartiklat vuodelta 1536 enää vastanneet silloista käytäntöä ja laadittiin uudet säännökset vuonna 1570 amiraali Klas Flemingille. Nämä meriartiklat olivat voimassa aina vuoteen 1602, jolloin Hänen Ruhtinaallinen Armonsä, herttua Kaarle, kuningas Kustaa Vaasan nuorin poika (1550–1611, hallitsija vuodesta 1592, mutta otti kuninkaan arvon vasta 1604), sittemmin kuningas Kaarle IX niitä edelleen ”paranteli”.

Meriartiklat oli aluksen miehistölle luettava ääneen 1500-luvulla purjehduksen alkaessa ja sotaretkelle lähettäessä sekä merellä vähintään joka toinen viikko. Päällismiehen tai kuten vuodesta 1596 sanottiin laivan kapteenin tai päällikön tehtäviin kuului julkilukeminen ja jos hän tämän tehtävän laiminlöi sai hän istua ”tornissa (linnan arestikoppi) kuukauden ajan ve-

dellä ja leivällä”.

Meriartikloissa rangaistukset olivat varsin yksiselitteiset. Hengen menetyksellä rangaistiin mm. petturuus, yhteistoiminta vihollisen kanssa ja salassa pidettävien asioiden löpöttely. Kuolemanrangaistus seurasi myös vahdissa valppauden laiminlyömisestä ja vahdin estämisestä suorittaa tehtäviään, karkaamisesta, kapinasta, aseiden menettamisestä uhkapelissä, toisen hengen riistamisestä, mikäli saatiin tekijä kiinni itse teossa.

Toisen hengen ottamisesta epäilty joutui päällikön ja kahdentoista kunniallisen lautamiehen tutkittavaksi ja jos hänet todettiin syylliseksi niin henki meni. Syyllisen heittäminen yli laidan veteen tai kölin alta vetäminen olivat useasti käytännössä rangaistuksina melkein sama kuin hengen menetyksellä. Kölin alta vetämisessä syntyi aikamoinen, ehkä noin 15 metrin pituinen vedenalainen pakollinen

uintimatka, jossa sukelluksissa oloaika ei ollut yksinomaan riippuvainen vetonopeudesta vaan myös jarruköyden löysäämisestä. Tähän rangaistukseen tuomittiin mm Jumalan sanan pilkkaaja, ”kelvottomasta” esiintymisestä saarnan aikana ja aseiden laukaisemisesta ilman päällikön lupaa. Rangaistus koveni kuitenkin hengen menetykseksi vihollisen ollessa lähellä ja annettaessa kuva, että kyseessä on huomiolaukaus. Ampumisesta oli kuitenkin olemassa lievennys, jossa pääsi pälkähästä tulella julistetuksi kunniaattomaksi mieheksi ja korvaamalla käytetty ruuti ja luoti.

Silpoamisrangaistuksena on mainittava kämmenen halkaisu veitsellä. Vuoden 1536 meriartikloissa on maininta, että se, joka sellaista kuulee, mitä sen korville ei ollut tarkoitettu ja siitä lavertelee, menettäköön korvansa. Tavanomaiset arestirangaistukset maissa tai merellä ankkuriköysivarastossa vedellä ja leivällä olivat melkein anteeksiantamista.

Rehellisen ja kunniallisen miehen maine oli jokaisen pidettävä pyhänä, joten kunniaattomaksi julistamista piti välttää, siitä seurasi muita kostotoimenpiteitä.

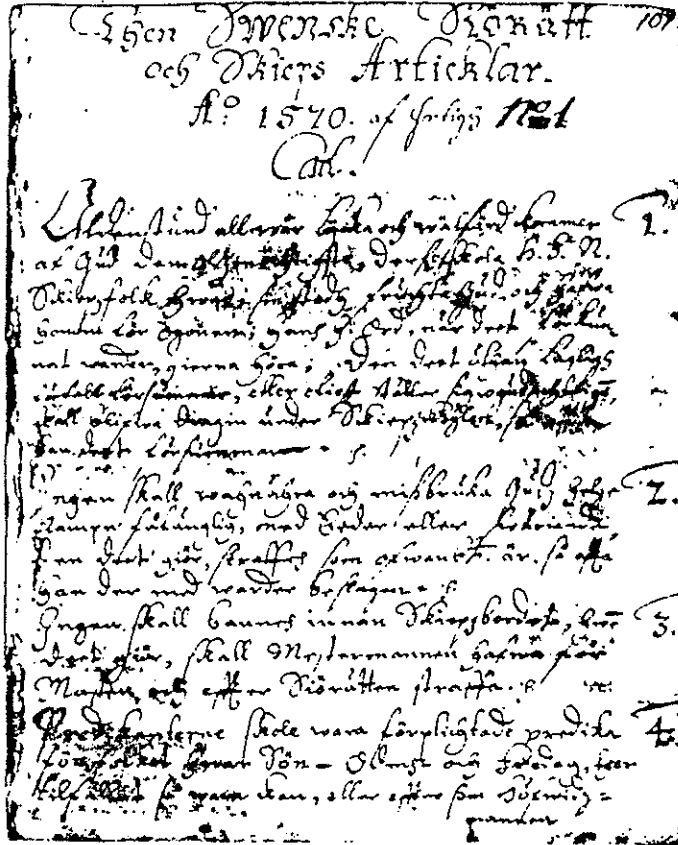
Kuolemaan tuomitsemisesta lausutaan eräissä meriartiklojen kohdissa ”poena esto capitalis”, joka sen ajan oikeusopin mukaan on lähinnä tulkittava olevan ”oikeudenmukainen pään menetyksellä” eli pyövelin suorittama pään katkaisu julkisesti. Ruotsin sota-arkistossa olevan kuninkaan käsikirjeen mukaan käsittivät hänen, amiraali Klas Flemingille vuonna 1570, antamat meriartiklat 42 kohtaa. Ne oli suunniteltu ja ko-

koopantu Tukholmassa 20. päivänä kesäkuuta vuonna 1570 ja Hänen Ruhtinaallisen Armonsaa, herttua Kaarlen edelleen parantamat eli "Dessa föreskrevne Articklar äre i Ståholm 20 Jun: 1570 Componerade och sammansatte och af H.F.N. Hertigh Carl wijdare förbättrade".

Otteita Ruotsin laivaston meriartikloista vuodelta 1570

1. Koskapa kaikki onnemme ja hyvinvointimme on Jumalan kaikkivaltiaan meille suoma, tulee sentakia Hänen Ruhtinaallisen Armonsaa laivavaen, kukin tavallaan, vavisten kunnioittaa Jumalaa ja hänet aina silmien edessä pitää, hänen pyhät sanaan, silloin kun niitä julistetaan, on kernaasti kuunneltava. Hänet, joka vailla laillista syytä tätä laiminlyö tai muuten itsensä uskottomaksi saattaa, on vedettävä kölin alta, yhtä useasti kun hän uskonsa laiminlyö.

2. Älköön häpeää kukaan tuottako käyttämällä väärin Jumalan pyhää nimeä turhamaisesti voimasanoja lausuen tai kiroil-



Ruotsin merioikeus ja meriartiklat anno 1570. Toisella käsialalla on lisätty kirjelmän numero (No 1) ja tekijäksi lisätty herttua Kaarle. (Valtioarkisto, Tukholma)

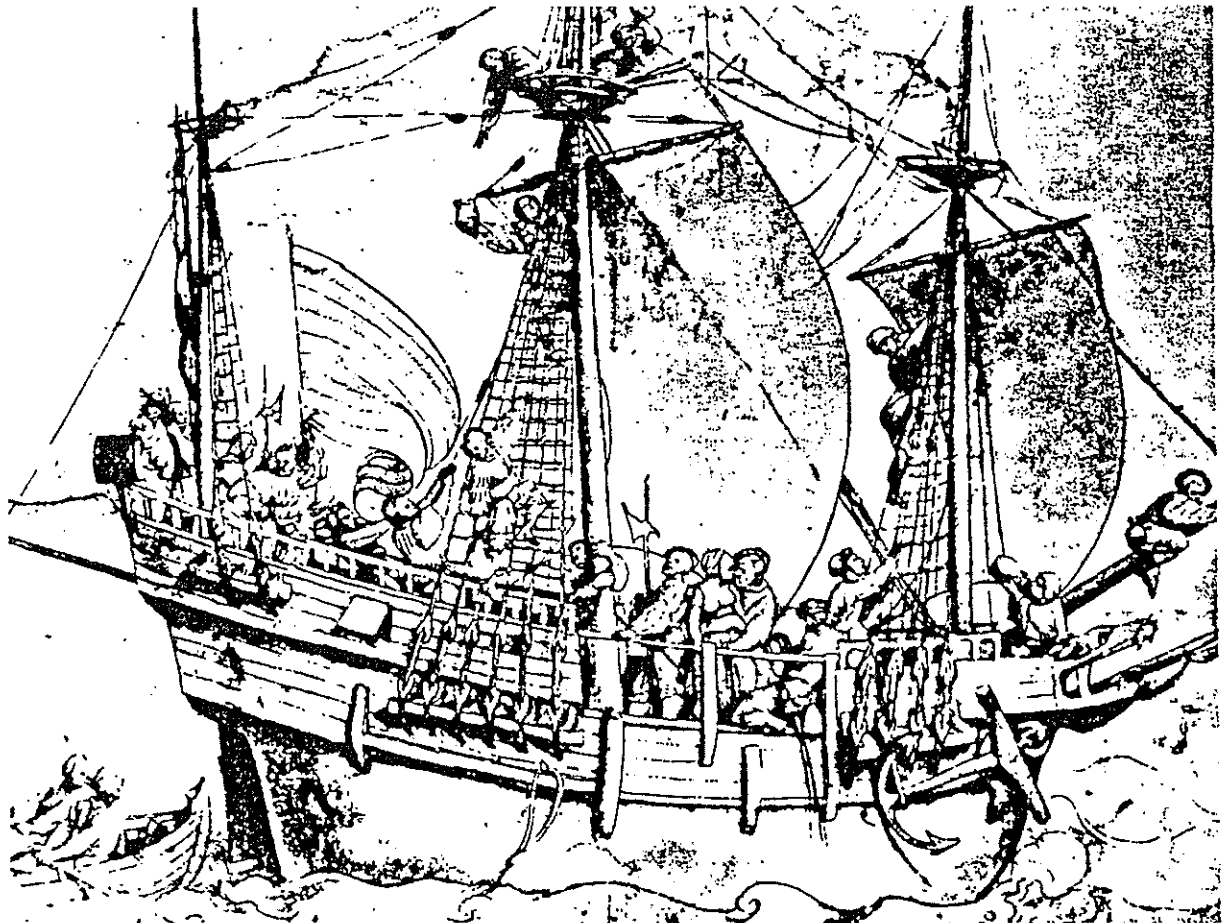
len, ken näin menettelee rangaistakoon kuten yllä niin monta kertaa kuin hän sen tekee.

6. Joka itsensä jollain kapinalla antaa merkata on rangaistava henkensä menetyksellä.

7. Laivalla tulee jokaisen palvelevan olla Amiraalia, päällysmiestä ja laivuria kohtaan kuuliainen ja tottelevainen kaikessa, mikä heille käsketään Hänen Ruhtinaallisen Armonsaa ja Valtakunnan hyväksi, myös tulee jokaisen varjella itselleen määrättyä virkaansa. Ken näin ei menettele rangaistakoon sota-artiklojen, kunniallisten miesten tutkinnan ja heidän langettavan tuomion mukaan.

8. Edistääkseen Hänen Ruhtinaallisen Armonsaa ja Valtakunnan parasta tulee kaikkien päällysmiesten ja laivureiden olla Amiraalille kuuliaisia ja tottelevaisia eivätkä saa antautua niskoitteluun tai laiminlyöntiin. Jos joku sellaista tekee, kun häntä kerran on siitä jo varoitettu ja moitittu, niin olkoon Amiraalilla voimaa ja valtaa häntä siitä rangaista ja viralta panna.

9. Amiraalin ei tule lievittää, osaltaan sellaista mitä hänelle on uskottu ja käsketty, eikä jät-



Ruotsin 1500-luvun aluksista on varsin vähän kuvia. Oheinen Hans Holbein nuoremman maalaus lyypekkiläisestä aluksesta on noin vuodelta 1532 kuvaten kuitenkin merimieselämää liian ruusuisena. Aluksella on mukana naisia ja viiniäkin on tarjolla, eikä päälliköllä, joka on puoli-kannella, näytä olevan vastustavaa kantaa, päinvastoin. (Städelsches Institut, Frankfurt am Main)

tää käyttämättä hyvää tilaisuutta silloin kun hän voi tuottaa Hänen Ruhtinaallisen Armonsaa ja Valtakunnan vihollisille tapioita ja vaurioita, vaan tulee hänen kaikin käsissä olevin keinoin tehdä kaikkensa, jotta häntä voitaisiin pitää Kunniallisena miehenä.

10. Älköön kukaan käyttäkö hyödyttöntä puhetta tai ivallista kieltään Amiraalia, päällysmiestään tai vastaavaa, neljänneksen tai ruodun johtajaa kohtaan, joka näin tekee, rangaistakoon kölin alla, kerran, kaksi tai kolme kertaa asian haaroista riippuen.

11. Älköön yksikään käskynantaja, laivuri tai perämies, pursimies tai tykillä ampuja, eikä kukaan muukaan uskaltako henkensä menetyksen uhalla jättää laivaa, johon on kerran määrätty, olipa sitten kyseessä vihollisen läheisyys tai ei.

13. Kuka itsensä myöhästyttää kuullessaan puhallettavan torvea tai laukaistaessa huomiotykkiä, eikä heti valmistaudu laivaston toimiessa, vaan jää tästä jälkeen, rangaistakoon hengen menetyksellä. Ettei ruutia ja kuulia ammuttuisi turhaan, ei kukaan saa aseita laukaista ennenkuin hän on niin lähellä vihollista, että heihin varmasti

osuu. Mutta se, joka turhaan ampuu ilman Amiraalin tietoa, hänen on maksettava tuhlatu ruuti. Myös ja sentakia, ettei huomiolaukausta, jonka mukaan jokaisen tulee toimia, annettaisi anteeksi, on oltava kieltä silloin ampuu tappaakseen niinkuin tapa vaatii, joka muuten laukaisee kerran tai useammin kohdistamatta tultaan viholliseen ja vailla Amiraalin tietoa on tutkittava henkilökohtaisesti ja virallisesti vastuunsa selvittämiseksi mutta hänen on kuitenkin ruuti maksettava.

14. Älköön kukaan päällysmies, henkensä menetyksen uhalla, nostako purjeita ennen Amiraalia ellei häntä Amiraali ole siihen käsenyt.

15. Kaikkien päällysmiesten tulee nostaa yhtä paljon purjeita kuin Amiraali, ellei Jumalan luoma sää sitä estä.

17. Jokaisen tulee noudattaa velvollisuutensa merellä ja laivassa ja olla päällysmiehen määräyksiin ja käskyihin kuuliainen ja tottelevainen, ken tämän laiminlyö rangaistakoon kölin alla.

18. Älköön kukaan huutako tai melutko laivassa, etteivät päällysmiesten tai laivureiden antamien purje- tai tykistökäskyjen kuuleminen tulisi estetyksi, joka tällaista melua aikaan-

saa on rangaistava kölin alla.

20. Kukaan ei saa laivassa ottaa turhan paljon tilaa tai pitää tavaroitaan muitten tiellä, etteivät ne olisi estettyjä, joitten vastuulla ovat takila ja purjeet, ken näin tekee, senjälkeen kun hänelle on kerran siitä huomautettu, tehköön matkan kölin alle.

22. Joka kapinaan itsensä antautuu joko palkkansa, muonansa tai muun takia, kutsuttakoot niitä millä nimillä tahansa, voidaan poena capit:esto (oikeudenmukainen pään menetys mestaamalla), muuten hän kyllä saa puhua elämänsä välttämättömistä tarpeista.

24. Joka miekkansa vetää kanssaihmistään vastaan ja tätä vahingoittaa menettäköön henkensä. Mutta, ellei hän vahinkoa aiheuta, veitsellä halkaistakoon hänen kämmenensä.

25. Joka hankitsijaa, kokkia tai muuta virkamiestä mukiloi tai hyökkää heidän kimppuunsa, joutuu rangaistukseksi yhden käynnin tekemään kölin alla, kuitenkin on tuotava esiin päällysmiehelle, joka tämäntapaiseen virkaan on määrätty, että hänen tulee omalta osaltaan asiallisesti ja oikeudenmukaisesti muonittaa, ettei hän samantapaisen rangaistuksen eteen joutuisi.

28. Joka uhkapelin kautta miekkansa menettää, poena cap. esto (oikeudenmukainen pään menetys mestaamalla). Niin tulee aina ja ikuisesti olla, että kaikenlainen uhkapeli on kielletty, varsinkin Jumalan sanan julistamisen aikana tai silloin kun on palvelustehtävä suoritettavana kölin alta vedon uhalla.

29. Joka vahtivuoronsa laiminlyö; Poena esto capitalis.

30. Joka itsensä kohtuuttoman likaisena asiatta laivalla pitää rangaistakoon kölin alla.

32. Älköön kukaan, asian luonteen mukaisen rangaistuksen u h a l l a , tehkö vahinkoa toisten miekoille, ruudeille, luodeille tai muulle omaisuudelle, olkoonpa kyseessä mikä tahansa.

33. Kaikkien laivoilla olevien tulee tyytyä osuuteensa siitä muonasta, olueesta ja leivästä, mikä kulloinkin on heille tullut jaetuksi.

34. Joka turhaan tuhlaa tai hukkaa muonaa, olutta tai leipää, tapahtukoon tämä merellä tai maissa, ja on todistettavissa, on vedettävä kolme kertaa kölin alta tai pantava kolmeksi vuorokaudeksi vedellä ja leivällä arestiin ankkuriköyden varastoon. Kukaan älköön juoko itsensä



Tanskalais-lyypekkiläisen laivaston tuho Visbyn edustalla vuonna 1566. Historia kertoo näin: Kauhistuttava tuhoisa tapahtuma Visbyn edustalla, jossa yli 6000 miestä sekä 12 isoa tanskalaista ja 3 lyypekkiläistä laivaa tuhoutui yölliswen myrskyn yllätessä 28.–29.7.1566. Laivasto oli ankkuroinut, jotta kaatuneen taskalaisen päällikön ystävät saisivat läpi vaatimuksensa haudata hänet aatelismiehenä maihin. ”Monta tuhatta hukkuu, jotta yksi saisi maata kuivalla maalla” mainitsevat aikalaiset. (Jacob Häggin tussipiirros 1901)

juovuksiin laivalla, vielä vähemmän jumalanpalveluksen aikana. palvelustehtävää suoritettaessa tai vihollisen tuntumassa.

35. Kaikki laivalla palvelvien velvollisuus on, milloin vain tarvetta on, auttaa tykkimiehiä tykkien asemaan tai lausasentoon vedossa, joka ei näin tee, etenkin hätätilanteen vallitessa, heitettäköön yli laidan, sama menettely tapahtuukoon ankkurin nostossa ja purjeiden levityksessä.

36. Kaikkien tykkimiesten tulee tarkkaan varjella tykkiä, ruutia ja luoteja ja mitä kaikkea muuta siihen kuuluukaan, jotta kaikki olisi aina kunnossa ja valmiina tarvittaessa. Tykkimies, joka ei näin tee, saakoon rangaistuksensa rikkomuksen suuruuden mukaan. Jos tämä tapahtuu vihollisen ollessa näky-

vissä, pidettäköön häntä kunniantomana miehenä, mutta jos tämä tapahtuu muulloin olkoon rangaistus kölin alta veto.

37. Joka tulen irti päästää laivan keittiössä, ruutivarastossa tai muualla ja aiheuttaa vauriota menettäköön armotta henkensä. Niinmuodoin ei kenelläkään saa olla tulta eikä kynttilää laivassa kuin niillä, joille päällysmies tai laivuri on erityisesti luvan antaneet, joka muuten kynttilän kanssa kulkee vedettäköön kölin alta.

40. Älköön yksikään perämies tai pursimies poistuko laivasta matkan päätyttyä, ennenkuin hän on palvelut koko saadun palkan edestä tai ilman Amiraalin tai päällysmiehen tietoa, koska silloin todetaan hänen karanteen ja matkustaneen ilman passia ja vailla todistusta

ja rangaistakoon hänet siitä henkensä menetyksellä.

41. Älköön yksikään päällysmies tai laivuri henkensä uhalla poistuko laivasta, johon hänet on määrätty, ennenkuin hän on inventoinut ja itseltään pois luovuttanut kaiken vastuullaan olleen välineistön. Kaikkien päällysmiesten ja laivureiden on palautettava laivansa, kuten myös vastuullaan olleet köydet, purjeet, taisteluvälineet ja kaikki muut laitteet ja jos jotain todetaan puuttuvan, niin on saatava Amiraalin todistus siitä minne se on joutunut tai rangaistakoon heidät kuten tavanomaisesti varkaudesta. Jos aluksella on vielä muonaa matkan päätyessä niin on tämä käyttämättömänä pidettävä hallussa ja palautettava muonamestarille, joka asiaa tutkii ja tekee tilityk-

sen. Jos jotain puuttuu olkoon rangaistus kuten kyllä on kerrottu.

42. Älköön kukaan uskalko, henkensä menetyksen uhalla, ottaa lunnassumia vangilta, joka itsensä lunnaita vastaan vapaaksi haluaa ostaa, vaan siitä on hänen annettava esivallalle tieto. Amiraali pitääköön voittamansa amiraalin, kirstut, vaatteet, arvoesineet ja kaikkea, mitä hänellä sen lisäksi voisi olla. Vastaavasti pitääköön päällysmies toisen päällysmiehen tarvat.

Mitä edelleen voisi tapahtua, eikä ole tähän sisällytetty, käsiteltäköön Ruotsin lain, sotartiklojen ja muiden luvallisten Valtakunnan säädösten mukaan.

PALVELEMME

alueella Helsinki-Lahti-Jyväskylä

- erikoispikavuoroliikenteellä
- pikavuoroliikenteellä
- vakiovuoroliikenteellä
- suoritamme tilausajoa nykyaikaisella kalustolla



Sukulan Linja Oy

04680 HIRVIHAARA 915/88025

SUOMENMAA

Keskustapuolueen pää-äänenkannattaja
Helsinki

- päivän politiikan tietopaketti -

P. SILTALAN AUTOKOULU

Neilikkatie 4
01300 VANTAA 30
Puh. (90) 834338

YLÖJÄRVEN SANOMAT

Mikkolantie 13, 33470 YLÖJÄRVI
Puh. (931) 481 122



**LEVORANNAN
AUTOLIIKE**

Vammala puh 2051

**FORD-VAIHTOAUTOKAUPPA
ON LUOTTAMUSKAUPPAA**



ATK-PALVELUA TILITOIMISTOILLE TILINELIÖ OY

Aleksanterinkatu 31 B
33100 TAMPERE 10
Puh. 34 760

KUKKATUKKULIIKE

TÖÖLÖN KUKKAPISTE

Nordenskiöldinkatu 3 b
Helsinki 25 Puh. 416884

OY RANIMUOVI

68700 Teerijärvi
Puh. 968-75222

HUHKI KY

14300 RENKO
Puh. 917-76 292

- V A R A T T U -

Pohjois-Itämeren ja Suomenlahden tapahtumia 1918–1919

VÄINÖ NISKANEN

Huomattava määrä venäläisiä ja saksalaisia sota-aluksia purjehti Suomenlahdella vuonna 1918 Vapausotamme riehuessa mantereella. Venäläiset tyhjänsivät satamiamme laivoistaan, jotka lähtivät sauhuten kohti Kronstadtia. Saksalaiset puolestaan liikehtivät 200 aluksen armadallaan Itämeren pohjoisosassa.

Vallankumous oli myllertänyt venäläisten aluksissa. Useereita oli murhattu niin Helsingissä kuin Kronstadtissa, mutta suurin osa laivoista pystyi silti liikkumaan. Brest-Litowskin rauha oli tosin tehty 3.3.1918 Venäjän ja keskusvaltojen välillä, mutta tieto saksalaisten tulosta vauhditti silti lähtöä. Helsingissä olut Itämeren laivaston pääosa lähti jo maaliskuussa jäänmurtaajien avustamana. Silloin poistui mm. neljä taistelulaivaa ja kolme risteilijää, huhtikuun alussa kaksi taistelulaivaa, kaksi risteilijää ja jokunen sukellusvene. Jäiden lähdeyttyä huhtikuun puolivälissä poistui mm. 10 sairaalalaivaa, 10 sukellusvenettä, 38 kauppalaivaa ja kymmeniä erilaisia aluksia saksalaisten estämättä.

Tungosta Itämerellä

Suomen satamiin jäi enää noin pari sataa venäläistä pientä laivaa, erikoisalusta, nosturia, lämpöpönttonia, höyrykraatteria, proomua ja moottorialusta, joista laivastomme sitten muodostui. Mainittakoon, että tulevat tykkiveneemme ja miinalaivamme olivat vain parin kolmen vuoden ikäisiä, paitsi Turkuun jäänyt tykkivene Giljak (1100 t), joka liian vanhana romutettiin. Poriin jääneet Vojevoda ja Posadnik (Klas Horn ja Matti Kurki) olivat jo vanhoja, 1892 valmistuneita. Montenegron kuningas Nikita oli ne alunperin ti-

Majuri evp Väinö Niskanen on tutkinut erästä vapausotamme mielenkiintoista jälkinäytöstä Suomenlahdella ja Itämerellä. Vaikka suomalaiset eivät varsinaisesti siihen juuri puuttuneetkaan, vaikuttivat nämä tapahtumat maamme senhetkiseen ja ehkä myöhempäänkin politiikkaan voimakkaasti.

Suomenlahdella käytiin useita meritaisteluja, vieraita aluksia näillä vesillä liikkui satoja ja mm. Kronstadtia vastaan hyökättiin sekä laivoin että lentokonein.

lannut saksalaiselta telakalta, mutta ei kyennyt niitä lunastamaan. Sukulaismies Nikolai tuli avuksi ja osti ne Venäjälle.

Englantilaisilla oli Helsingissä seitsemän sukellusvenettä. Saatuaan tiedon saksalaisten tulosta kapteeni Cromie sai Englannista luvan upottaa aluksensa. Ne upotettiin Harmajan edustalle 3.4.1918. Myöhemmin niistä on nostettu vain osia ylös.

Saksalaisilla oli jo syksyllä 1917 suuri noin 300 aluksen laivasto mukana Baltian maiden valtauksessa. He olivat valmiilleet huolellisesti tulonsa Suomeen ja Ahvenanmaalle. Val-

mistelut oli aloitettu heti Saarenmaan ja Hiidenmaan valtausten jälkeen. Helmikuussa 1918 perustettiin kontra-amiraali Meyerin laivastoryhmä. Siihen kuuluivat jättimäiset linjalaivat Westfalen, Rheinland ja Posen, risteilijät Kolberg, Nautilus, Möwe ja Stralsund, 5 torpedovenettä, 4 saarronmurtajaa, 90 miinalaivaa ja raivaajaa, 16 etuvartioalusta, 5 sukellusveneen torjunta-alusta, 20 kuljetusalusta mukanaan mm. 3 vesilentokonetta, 9 hiilialusta, 3 juomavesialusta, öljyalus, 2 sairaalalaivaa, 8 majakka-alusta sekä jäänmurtajia ja erikoisaluksia. Tä-

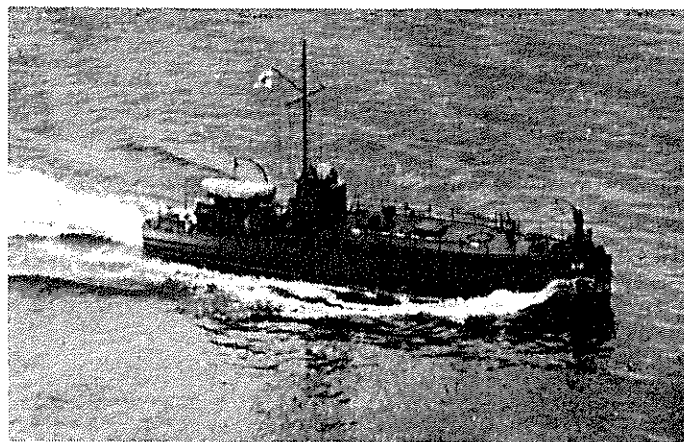
män osaston pääosa lähti liikkeelle 1.4.1918 mukanaan kenraalimajuri v.d. Goltzin divisioonaa, 9500 miestä ja näiden kalusto 12 kuljetusaluksessa.

Osa saksalaisista aluksista oli jo maaliskuussa Ahvenanmerellä. Saksalaiset nousivat maihin Hangossa 3.–5.4.1918 ja Loviisan edustalla pari päivää myöhemmin. Laivasto-osasto menetti aivan uuden jäänmurtaaja Hindenburgin, joka ajoi miinaan Eckerön edustalla. Miinalaivat Amrun Bank ja Saturn upposivat Hangon edustalla. Saksalaisten tarkoituksena oli tarpeen vaatiessa tehdä Ahvenanmaasta tukikohta ja olla luonnollisesti taustatukena v.d.Goltzin divisioonalle. Näiden liikkeiden johdosta ruotsalaiset ja venäläiset poistuivat Ahvenanmaalta.

Miinanraivausta ja koulutusta

Kun sotatoimet Suomessa sujuivat suunnitelmien mukaan, raskaimmat alukset siirtyivät Ahvenanmereltä toukokuussa Itämeren pohjoisosaan. Suomenlahdelle jäi pienehkö osasto "Sucherverband der Ostsee", jonka tehtävänä oli suojella Suomen rannikkoa, partioida sen lähituntumassa ja merellä, raivata miinoja, valvoa venäläisten oloa Kronstadtissa sekä kouluttaa perustettavaa laivastoamme ja rannikkotykkistöä.

Suomen senaatti kehotti keväällä Merenkulkuhallitusta raivaustöihin. Tämäntyyppisetkin merelliset asiat kuuluivat vielä silloin sille. Työ alkoi välittömästi. Viipuriin perustettiin jo keväällä "Viipurin Rannikkolai-
vue", joka yhdessä saksalaisen IV Puolilaiivueen kanssa hoiti raivausta välillä Viipurinlahti-Koivisto-Ino. III Puolilaiivue saksalaisia oli Helsingissä ja I ja II Puolilaiivue Riianlahdella.



Venäläisen laivaston peruja oli A-vene, jota käytettiin vielä talvisodan jälkeenkin, vaikka tyyppi oli selvästi vanhentunut, miinanraivaus- ja yhteysveneenä.

Helsingissä aloitti toimintansa huhtikuussa Suojeluskuntien "Merikunta", joka saavutti pian 500 miehen vahvuuden. Turussa alkoi vastaava toiminta. Merikunnat ottivat aluksi haltuunsa tänne jääneet venäläiset alukset.

Kutsunnat alkoivat kesä-heinäkuussa. Laivaston Täydennyspataljoona perustettiin Katajanokalle, ja rannikkotyökistön joukko-osastot saivat myös alkunsa. Näin syntyivät Suomen merivoimat. "Lehrkommando Sandhamn"-tuotti merivoimille pikakursseilla 100 miestä parin viikon välein ja "Ausbildungskommando Sandhamn" lisäksi joitain upseereita.

Syksyyn mennessä raivaustyössä oli jo 50-60 alusta. Mainittakoon, että valvontakomisio vaati 1945 raivauslaivastomme vahvuudeksi 200 alusta. Vuoden 1918 purjehduskaudella esiintyi vain pieniä hankaluuksia Suomenlahdella venäläisen vallankumouslaivaston kanssa, nekin Inon ja Koiviston välillä. Venäläiset miinalaivat laskivat näet silloin tällöin miinoja tälle rannikon osuudelle Kronstadtin suojaksi.

Englantilainen merimahti

Saksan ja liittoutuneiden välillä solmittiin aselepo marsalkka Fochin esikuntavaunussa Compiègnen metsikössä 11.11.1918. Saksalaisten oli nyt poistuttava Suomenlahdelta. Englantilaiset saapuivat heti sen jälkeen kontra-amiraali Sinclairin johdolla 3-Y risteilijän ja usean hävittäjän voimin "valvomaan aselevon Itämeren koskevien pykälien noudattamista". Mutta taustalla oli myös Englannin merimähdin näyttö sekä Baltian valtioiden itsenäisyystaistelujen ja kenraali Judenitsin tukeminen. Laivat tulivat Tallinnaan ja tekivät sieltä tiedustelumatkoja ja syöksyjä itään estäen venäläisten ulospääsyn Kronstadtista. Näin englantilaiset vahvistivat myös Suomen asemaa. He valtasivat heti tultuaan kaksi hävittäjää, jotka luovutettiin sittemmin Virolle: Lennuk ja Vambola. Talveksi he vetäytyivät Itämeren eteläosaan. Englannin hallitus ilmaisi käsityksensä, että oli tärkeää tulevien kauppasuhteiden takiaakin pitää voimakasta laivasto-osastoa Suomenlahdella. Kenraali, sir



Tykkivene Hämeenmaa purjehtimassa Suomenlahdella heinäkuun alussa 1944. Alus oli rakennettu vuonna 1917.

Hubert Goughin johtama valtuuskunta tuli Suomeen toukokuussa 1919.

Kontra-amiraali, sir Walter Cowan saapui jo huhtikuussa 1919 jäiden lähdeyttä Tallinaan mukanaan kaksi risteilijää ja kuusi hävittäjää. Toukokuussa käytiin molempien osapuolten hävittäjäalusten kesken meritaistelu Saarenpään ja Viron rannikon puolivälissä. Yksi venäläinen alus upposi. Laajoja miinakenttiä oli Seivästön ja Kaprion välillä. Risteilijä Curacao ajoi miinaan ja se oli inat-

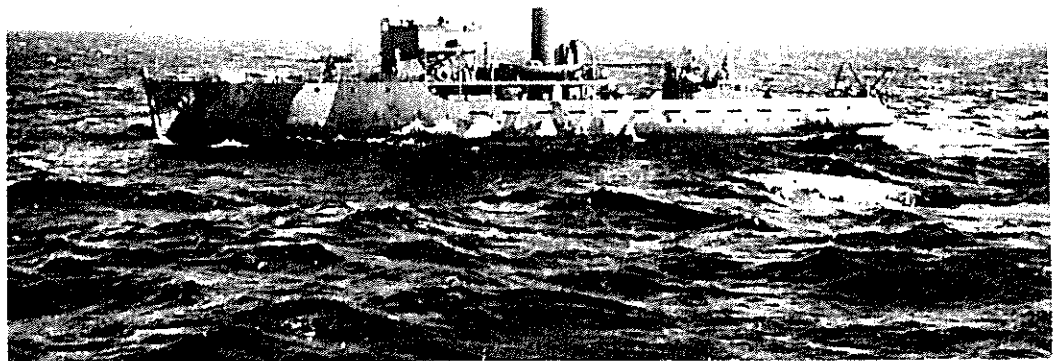
tava Englantiin. Tämä oli englantilaisille suuri menetys, sillä risteilijä Cassandra oli uponnut jo aikaisemmin.

Toukokuussa Cowan sai lisää kaksi risteilijää, kuusi sukellusvenettä, niiden emälaivan ja muutaman hävittäjän. Englantilaiset pitivät tiukkaa vartiointia Saarenpään ja Kaprion välillä ulottaen matkansa aina Seivästölle asti. Toukokuussa suomalaiset torpedoalukset purjehtivat Koivistolle. Joulukuussa paluumatkalla Helsinkiin kolme niistä upposi jäiden puristukses-

sa Viipurinlahden suulla Ruonin kohdalla.

Meritaisteluja

Englantilaiset tiedustelivat kesäkuun alussa Suomen hallitukselta, voisivatko heidän aluksensa asettua "laivastovierailuun verrattavalle vierailulle Koivistolle". He saapuivat 5.6.1919, pitivät asemapaikkanaan Koiviston salmea oleskellen kauppalassa ja Saarenpään kylässä. Koiviston salmen itäpäähän he miinoittivat ja pyysivät suomalaisia



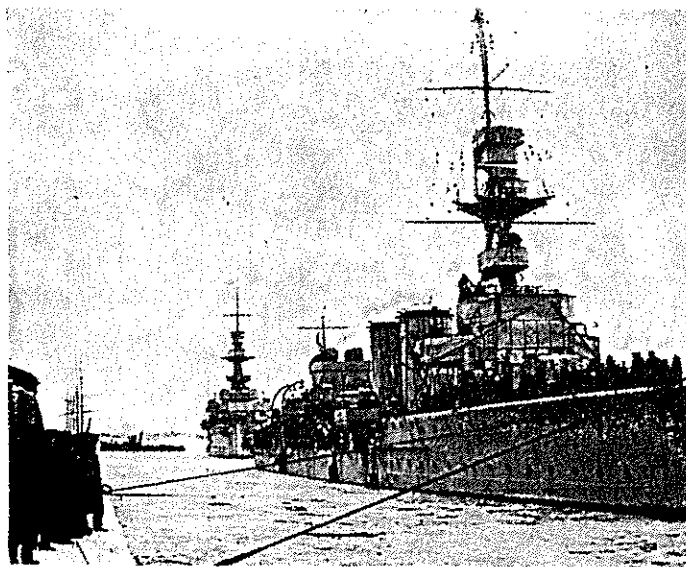
Miinalaiva Ruotsinsalmi miinoittamassa Koiviston aluetta, tosin kuva on vuodelta 1944.

hoitamaan vastaavasti salmen länsipäätä.

Venäläiset upottivat 4.6.1919 englantilaisen sukellusveneen L 55:n miehistöineen. He hyökkäsivät Koiviston salmen suuntaan 9.6., mutta vahinkoja ei tullut. Kauempana merellä käytiin samaan aikaan meritaistelu. Näihin aikoihin valkoiset olivat vahvimmillaan Inkerinmaalla. Yhimmäen linnakekin oli valkoisten hallussa viikon verran. Inon edustalla englantilainen luutnantti Augustus W. Agarin alus torpedoi 17.6.1919 risteilijä Olegin ja luutnantti sai Victoria-ristin. Oleg oli saman suuruinen kuin nyt Nevalla ankkurissa oleva museolaiva Aurora.

Lisää englantilaisia saapui Koivistolle kesäkuun lopulla. Siellä oli tällöin kaikkiaan 3-4 risteilijää, 12 hävittäjää, muutama sukellusvene, jokunen raiavaaja ja moottoritorpedovene. Lentokoneiden emälaiivaksi muutettu entinen kauppa-alus Vindiktive mukanaan 12 vesilentokonetta saapui heinäkuun lopulla. Kahdeksan moottoritorpedovenettä tuotiin samaan aikaan hinauksessa alueelle. Joukossa oli uudempia ja suurempia malleja kuin entiset. Lentokoneet tekivät lukuisia tiedustelumatkoja ja häiritsivät jatkuvasti Kronstadtin elämää pudottaen sinne 50 kg:n pommeja.

Suomalainen lento-osasto aloitti toimintansa Koivistolla jo syksyllä, ollen varustettuna kesällä ponttoneilla ja talvella jalaksilla. Toiminta oli kuitenkin lähinnä tiedustelua, postinkulje-



Englantilaiset risteilijät Calypso ja Caradoc Helsingin Katajanokan laiturissa tammikuussa 1919.

tusta ja kalastajien auttamista.

Heinäkuussa 1919 venäläisillä oli vilkasta sukellusvenetoimintaa. Silloin tapahtui laivasto-osastojen välinen taistelu, jossa venäläinen hävittäjä upposi ja toinen oli hinattava paikalta. Englantilaiset moottoritorpedoveneet ja lentokoneet tekivät yöllä 17.-18.8. hyökkäyksen Kronstadtin satamaan. Tästä hyökkäyksestä Euroopan lehdet kirjoittelivat suurin otsikoin. Yksityiskohtaisia kuvauksia on lukuisia. Emälaiiva Pamjat Azova upposi ja taistelulaivat Petropavloskij (myöhemmin Marat) ja Andrej Pervozvannyi saivat torpedo-osumat vaurioituen pahoin. Englantilaiset menettivät kolme alusta miehistöineen. Taistelun johtoa varten heillä

oli radioasema Terijoella.

Itämeri mielenkiinnon kohteena

Venäläinen sukellusvene Panthera (myöhemmin Komissar) upotti hävittäjä Victorian (1300 t) 31.8. Seiskarin edustalla sen ollessa ankkurissa. Tämä oli suurin sota-alus, jonka venäläinen sukellusvene oli koskaan upottanut. Victoria oli nykyisen koululaiva Pohjanmaan kokoinen. Taphtumasta on tehty öljyvärimaalaus Seiskarin suunnasta katsottuna. Torpedo näyttää osuneen vähän keskilaivasta keulaan päin. Viisi päivää myöhemmin sen sisarus Verulan ajoi miinaan Seivästön luona ja upposi 37 miehen hukkua.

Englanti luovutti nämä alukset Suomelle, mutta niitä ei koskaan nostettu.

Syyskuussa englantilainen monitori Erebuska saapui aseistuksenaan 380 mm:n mörssärit, mutta se ei enää pystynyt vaikuttamaan taisteluihin. Judenits oli jo auttamattomasti häviöllä. Kolkanpään niemen kohdalla vielä tuhoutui kolme venäläistä hävittäjää lokakuussa 1919. Joulukuussa meren alkaessa jäätyä englantilainen laivasto-osasto poistui Koivistolta. Amiraali Cowanille myönnettiin "Itämeren baronetin" arvo.

Mainittakoon, että kesällä 1919 ranskalainen torpedoalus Le Temeraire kävi Suomenlahdella ja Helsingissä toteamassa, mitä liittolainen touhuu. Vuoden lopulla se tuli uudestaan Tallinnaan. Joulukuusta 1918 alkaen saapui lukuisia aluksia Englannista, Ranskasta, Yhdysvalloista ja Italiasta Itämeren itäosiin. Venäläinen historioitsija Viktor Holodkovski mainitsee, että pelkästään englantilaisia sota- ja apualuksia oli 238.

Vuoden 1920 kesällä vielä jokunen englantilainen sota-alus purjehti Suomenlahdella. Suomelle sen sijaan kesästä tuli rauhallinen. Jo keväällä käytiin alustavia neuvotteluja rauhasta Neuvosto-Venäjän (Neuvostoliitto-sana tuli käyttöön vasta 1922) ja Suomen kesken, 13.8. solmittiin aselepo ja rauhansopimus allekirjoitettiin 14.10.1920 Tartossa. - Vapausota oli lopullisesti päättynyt.

Oy Pietarsaaren Kuorma-autoliikenne Jakobstads Lastbilstrafik Ab

Pohjanlahdentie 55
68600 PIETARSAARI
puh. 967-31 265



KARJALA-lehti

Isänmaan asialla
Tillaa Siekii!
Puh. 953-11700

SUORITAMME TILAUSAJOA

K. A. HÄMEENNIEMI OY

62100 Lapua, puh. 964-388 500

RIIHIMÄEN SANOMAT

RIIHIMÄEN KIRJAPAINO OY

PL 14 11101 Riihimäki 10
Puh. 914-30 221



Kouvola, Kauppamiehenk. 1
Puh. 951-21 777

SUOMENSELÄN SANOMAT

Suomensejän I lehti

Virtaintie 40
34800 Virrat
Puh. 934-55320

Mikä on kadetti?

TEPPO ERWE



Teppo Erwe, 80, majuri evp ja pitkäaikainen Liiketyönantajain Keskusliiton toimistopäällikkö määrättiin vuonna 1929 kadettina kirjoittamaan Suomen Sotilas -lehteen aiheesta ”Mikä on kadetti?”. Todellisena ja kuuliaisena tuleva upseerina hän tarttui vakaasti työhön ja niinpä lähes kuuksikymmentä vuotta sitten kyseisessä lehdessä ilmestyi oheinen artikkeli.

Koska asiat tuntuvat ihmehen tutuilta tätä päivää ajatellen, Kylkirauta julkaisee jutun kirjoittajan luvalla. Siinä on miettimistä tämänkin päivän kadetille.

Usein kuulee kadetista puhuttavan hyvinkin yliolkaisesti: ”Hänhän on vain kadetti, ei edes upseeri. Kadetiksihan kelpaa melkein kuka tahansa, eihän sinne Kadettikouluun etevämmät pojat koskaan pyrikkään, joten sinne täytyy ottaa myös semmoisia, jotka eivät juuri muuallakaan menestyisi, ja koettaa heistä kasvattaa upseereita.” – Tällaisia ja muita samansuuntaisia lausuntoja saa kuulla toisinaan. En tiedä, lie neekö kukaan koskaan yrittänyt niitä julkisesti oikaista.

Joka tapauksessa tahdon kuitenkin muutamalla sanalla puuttua tuohon asiaan.

Sotilasala itsessään ei ole kaikkein helpoimpia, vaikka sitä voidaankin pitää puhtaasti käytännöllisenä alana. Erilaiset tehtävät ja velvollisuudet sekä suuri edesvastuu asettavat sangen suuria vaatimuksia sotilasalalla palvelevalle. Taloudelliset edut taas ovat sotilasammattissa, kuten monissa muissa valtion palkkaamissa viroissa ja toimissa, suhteellisen vähäiset ja semmoisina hyvin vähän houkuttelevia. Jokaisen nuorukaisen on siis syytä tarkoin harkita mie-

lessään näitä seikkoja, ennenkuin lopullisesti vihkiytyy sodanjumala Mars’ille.

Väite, että muka kuka hyvänsä sopisi sotilasalalle, on kokonaan perätön. Sotilaalta vaaditaan määrättyjä taitoja ja sielun ominaisuuksia, joiden tulee olla sopuointuisesti yhdistyneet yhdeksi kokonaisuudeksi. Ruumiillisista ominaisuuksista tulevat kysymykseen vankka terveys ja karaistu, voimakasrakenneinen, sopuuhaisesti kehittynyt ruumis, nopeus ja reippaus kaikissa liikunnoissa, taitavuus eri aseitten käytössä sekä ennen kaikkea hyvä ryhti, joka jo ensi silmäyksellä ilmaisee omistajansa säädyn. Henkisistä ominaisuuksista taas vaaditaan älykkyyttä ja rautaisia hermoja, laajoja sotilaallisia tietoja, neuvokkuutta ja nopeaa arvostelukykä eri tilanteissa, rohkeutta, tarmokkuutta, urhoollisuutta ja päättäväisyyttä, suurta täsmällisyyttä, vieläpä suurta ihmistuntemusta, terävänäköisyyttä ja tarkkaa harkinta- ja huomiokykyä. Sotilasalalla palvelevalta vaaditaan siis lujaa, sotilaallista luonnetta, johon lisäksi sisältyvät arvokkuus, hienostuneet ta-

vat, mielen jalous, kohteliaisuus, huomaavaisuus, esiintymistottumus, tinkimätön oikeudenmukaisuus sekä velvollisuudentunto, jotka kaikki ominaisuudet ovat sulautuneet syvän vakaumuksen sekä hyvien periaatteiden johtamaksi persoonallisuudeksi.

Näitä edellä lueteltuja ominaisuuksia on jokaisen upseeriksi aikovan koetettava itsessään kasvattaa ja kehittää. Lähinnä tulee siis juuri kadetin, s.o. lähitulevaisuudessa valmistuvan upseerin, pyrkiä itsessään näitä ominaisuuksia kehittämään ja siten lopullisesti valmistautumaan suuriarvoiseen elämäntehtäväänsä.

Kadetilta, s.o. nuorukaiselta, joka on vihkiytynyt sodanjumalalle ja päättänyt omistaa koko elämänsä isänmaan onnen ja menestyksen turvaamiseen, vaaditaan paljon jo oppilasaikana Kadettikoulussa. Koska tuo aika on suhteellisen lyhyt verrattuna siihen oppimäärään, mikä saman ajan kuluessa on suoritettava, on luonnollista, että myös itseopiskelu sekä omakohtainen harrastus vaativat sitä suuremman huomion osaksensa.

Vanha totuus "non scholae, sed vitae discimus" pitää varmasti paikkansa myös Kadettikouluun nähden, sillä Kadettikoulussa, jos missään, opitaan juuri vastaista elämäntehtävää varten, saapa siellä vielä varsinaisesti sotilas- ja kouluaineitten ulkopuolella ohjausta hienostuneessa käytöksessä sekä seuraelämän tavoissa. Kadettikoulussa juurrutetaan oppilaisiin järkkymätön kuri ja velvollisuudentunto. Siellä opetetaan sekä käskemään että tottelemaan, siellä annetaan sekä teoreettista että käytännöllistä opetusta kaikissa nykyaikana kysymykseen tulevissa sotilaisaineissa, siellä siis kasvatetaan ja koulutetaan kadetista upseeri, joka on täysin pätevä vuorostaan kasvattamaan ja kouluttamaan aliupseereita ja miehistöä sekä johtamaan joukkoja sodan ja rauhan aikana.

Mutta – tuo kaikki ei yksinään riitä. Tarvitaan lisäksi vielä paljon itsekasvatusta sekä itsekritiikkiä, ennen kuin kadetista voi tulla todella mallikelpoinen upseeri. Kadetin on omien yksilöllisten ominaisuuksiensa ja taipumustensa pohjalla luotava itsestään persoonalli-

suus, joka on omiaan herättämään ihailun-, kunnioituksen-, arvonannon- ja luottamuksentunteita muissa ihmisissä, joutui pa hän sitten tekemisiin kenenkanssa tahansa. Sillä upseeriksi valmistuttuaan tulee hänen pelkällä olemuksellaan kyetä herättämään alaisissaan nuo tunteet, samaten on hänen kyettävä voittamaan esimiestensä arvonanto ja luottamus.

Persoonallisuutta ei kukaan voi itsestään luoda lukemalla eikä myöskään koulussa oppimalla. Persoonallisuudellahan ymmärretään koko sielunelämän toimintojen korkeinta tulosta olen se aina, samoinkuin luonne, työn- ja kehityksenalainen. Persoonallisuus saavutetaan vain huolellisen ja päämäärästään tietoisem itsekasvatuksen avulla. On siis hyvin tärkeätä, että tuolle itsekasvatukselle jo Kadettikoulussa ollessa annetaan oikea suunta ja päämäärä. Todellisen kadetin tulee omata harras vakaumus, terveet periaatteet sekä valoisa elämänkatsomus voidakseen kehittyä itsenäiseksi, siiveellisen tahdon elähyttämäksi persoonallisuudeksi ja samalla todella mallikelpoiseksi upseeriksi, jolla on moitteeton sekä

ulkonainen että sisäinen ryhti ja joka pystyy herättämään kunnioitusta ja arvonantoa kaikkialla, missä sitten liikkuneekin.

Sotilasalalle aikovalta vaaditaan erikoista kutsumusta ja taipumuksia. Moni semmoinen nuorukainen, joka oppikoulussa on ollut etevimpien oppilaitten joukossa, ei varmastikaan menestyisi kadettina, jos häneltä puuttuisivat kaikki sotilasalalla vaadittavat ominaisuudet. Juuri yksilölliset taipumukset ovatkin määrääviä tekijöitä elämänuraa valittaessa ja tulevat ne erikoisesti kysymykseen juuri sotilasalalla. Eipä siis mitenkään ole kummeksittava sitä seikkaa, että nuorukainen, joka oppikoulussa on menestynyt heikonlaisesti, kuitenkin sotakoulussa saa kiittävän maininnan. Kertakaikkiaan: sotilaaksi pitää olla syntynyt, siksi ei tulla pelkästään lukemalla ja kouluja käymällä.

Iloisen ja reippaan sekä elämänhalua uhkuvan luonteensa takia saattoivat kadetit aikoinaan olla hieman vallattomia esiintymisessään tai herättää paheksuvia arvosteluja poikamaisen käytöksensä takia, johtuen tämä kaiketi siitä, että kadetit olivat niihin aikoihin iältään pal-

jon nuorempia kuin tätänykyä. Sellaiset tapaukset kuuluvat kuitenkin meidän päiviimme harvinaisuuksiin ainakin Suomessa. Joskus saattaa kyllä kuulla moittittavan meidän aikamme kadettia käytökseltään ylpeäksi ja itsetietoiseksi, mutta jos tahdomme etsiä oikean kadettityypin, emme siinä noita ominaisuuksia tule huomaamaan. Oikean tyyppillisen kadetin ominaisuudet lienevätkin palava isänmaanrakkaus, reipas ja urhea sotilashenki, harras antaumus elämäntehtävälle ja innokas eteenpäinpyrkimys sekä kohtelias ja huomaavainen käytös. Kadetti on siis sotilaallinen "gentleman" – ja mitä muuta voitaisiinkaan vielä vaatia?

Toivottavasti olen edelläolevilla riveillä jonkunverran onnistunut selventämään sitä kuvaa, mikä suurella yleisöllä on kadetista, nuorukaisesta, joka sotilaallisen kutsumuksensa perusteella on ryhtynyt sotakoulun oppilaaksi valmistuakseen suuriarvoiseen tehtäväänsä isänmaan onnen ja vapauden puolustajana.



Kirjoittajan mielestä kadetit aikaisemmin olivat hieman vallattomia, mutta sitä eivät ole nämä Haminan kadetit.

Oikeat asiat – väärä tie?

Me evp-upseerit saimme jo lähes vuosi sitten kirjeen, jonka otsikkona oli "Upseerit evp ry esittäytyy". Tuossa kirjeessä oli paljon hyvää asiaa puolustustahdon, puolustuspoliittisen yksimielisyyden sekä upseeriston yhtenäisyyden, arvostuksen ja evp-upseerien edunvalvonnan nimissä. Vaikka kirjeessä alleviivattiin asioiden ajamista yhteistoinnassa muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa, jäi lukijaa askarruttamaan oliko valittu tie sittekkään oikea. Kun yhdistys on aktivoimassa toimintaansa teemalla "Upseeriston yhteistointi ja yhtenäisyys", on olemassa vaara vaikuttamisesta juuri päinvastaiseen suuntaan.

Upseerit evp syntyi sodan jälkeisinä vaikeina vuosina hoita-

maan hyvin vaikeiden asioiden "edunvalvontaa". Se ainakin yritti antaa tukeaan upseereille, joista monet oli erotettu kyseenalaisin tai sattumanvaraisin perustein ja vielä useammat kokivat saaneensa epäoikeudenmukaisen kohtelun. Ymmärrettiin valtiovallan pakkotilanne mutta koettiin silti vääryytenä se "palkka", joka oli annettu Isänmaan puolustajille. Noina vuosina järjestettiin upseereille kurseja Kauppakorkeakoulussa, Rovaniemen metsäkoulussa, Sahateollisuuskoulussa ja monessa muussa paikassa. Uusi ammatti ja uuden elämän aloittaminen pulavuosien paineissa aiheutti monille suorastaan ylivoimaisia vaikeuksia. Tarvittiin sellaista-kin yhteisöä kuin Upseerit evp.

Nuo ajat ovat nyt onneksi takanapäin eikä silloisille upseeripolville tarvita varsinaista edunvalvontaa. Tänä päivänä upseereiden edunvalvonnan hoitaa Upseeriliitto. Kaikki toimet, joilla tästä linjasta yritetään poiketa, edes eläkekysymyksissä, koituvat herkästi kokonaisuuden vahingoksi. Viime vuosinahan on esiintynyt eräiden pienryhmien "separatistisia" pyrkiä. Meidän evp-upseerien ei tulisi pienimmässäkään määrässä antaa edes tähän suuntaan meneviin ajatuksiin aihetta.

Myöskään muun järjestötoiminnan puitteissa ei ole tarvetta lisääntyvään pirstoutumiseen. Ohjelmaa riittää pääjärjestöjemme puitteissa ja usein on ainoa vaikeutena osanottajien saa-

minen liikkeelle. Noin 350 jäsenen järjestö ei luonnollisesti ole ratkaisevassa asemassa, mutta sen aktivoituminen olisi osaltaan vain hajoittamassa voimavaroja.

Kunnioittaakseni niitä upseeriveljiä – useimmat hyvinkin tuttuja – jotka hyvää tarkoittaen ovat lähettäneet mainitsemani kirjeen, teen aloitteen, minäkin hyvää tarkoittaen. Liitetään Upseerit evp ry Kadettikuntaan "aktivistien kerhona", panostetaan entistä enemmän Kadettikunnan toiminnassa evp-upseeriden sektoriin ja luodaan sieltä suora kanava Upseeriliiton johtolimiin evp-upseerien edunvalvontaa varten. Kannattaa ainakin harkita – toivottavasti myös toteuttaa.

INSINÖÖRITOIMISTO

sulin

Ormuspellontie 18
00700 Helsinki 70
puh. 90-354 500

ARKKITEHTITOIMISTO LAPPALAINEN OY

ALEKSANTERINKATU 2 A 10
15110 LAHTI 11 PUH. 918-514 518

Sähköryhmä

RAINOLA & JOHANSSON

Hankasuontie 6
HELSINKI
Puh. (90) 544800

Arkkitehtitoimisto JYRKI ROOS KY

Torikatu 24, 80100 JOENSUU 10
Puh. 973-28 258

JAAKKO PÖYRY OY

Kaupintie 3 PL. 16
00441 HELSINKI Puh. 90-5011

Arkkitehtitoimisto ERKKI KARVINEN Ky

Kalevankatu 13
00100 HELSINKI 10
Puh. 646 024



NORELCO SÄHKÖTEKNIKKAA

Nojamaan teollisuusalue Itkonniemenkatu 17
57210 Savonlinna 70500 Kuopio
957-28611 971-122655

ARKKITEHTITOIMISTO EINARI TERÄSVIRTA OY

Vaakatie 7, 00440 Helsinki 44
Puh. 562 5566

Vuoden kadettiupseeri piireille:

Valitkaa hallitukseen sopivat miehet niin toiminta aktivoituu!

Vuoden kadettiupseeriksi valittu kapteeni Pentti Lantta palkittiin stipendillä Kadettikunnan vuosikokouksessa Lahdessa 15.3.1986. Pentti Lantta palvelee tätä nykyä Lahdessa Hämeen Ratsujääkäriyrykmentissä Lääkintäkoulun kurssiosaston johtajana. Parhaillaan on menossa kaksi Päälystöpiston E-jakson kurssia, yleinen huoltolinja ja lääkitähuoltolinja. Kurssit alkoivat tammikuussa ja päättyvät juhannuksen jälkeen, joten työtä on aivan riittämiin omissa virkatehtävissäkin.

Vuosina 1970-1976 Lanki oli Haminassa ensin opetusupseerina Kymen Jääkäripataljoonassa ja sitten RUK:ssa. Tuolta ajalta ovatkin hänen ensimmäiset kokemuksensa Kadettikunnan toiminnasta.

– Silloin perustettiin jonkinlaista nykyisen piirihallituksen pohjaa. Haminassa palvelivat silloin kanssani samalla kadettikurssilla olleet Martti Haavisto ja Pekka Rapila. Me muodostimme työryhmän ja ryhdyimme puuhaamaan Kadettikunnan ympyröissä. Olihan siinä puuhaa ja taidettiin eräästä meidän tiedotteestamme, joka oli suunnattu jäsenille, tehdä aivan eduskuntakysely. Vaihtuvuus RUK:ssa on kuitenkin siinä määrin suuri, että vuoden 1976 jälkeen meistä ei enää kukaan ollut Haminassa.

Maakunta on työssä mukana

Työryhmä oli tosiaan mahtava. Nuoret luutnantit toimivat innoissaan eikä työtunteja laskettu. Eikä liene sattuma, että Martti Haavisto valittiin vuonna 1976 ensimmäiseksi Vuoden kadettiupseeriksi. Pekka Rapila puolestaan sai saman tunnustuksen vuonna 1982. Pentti Lantta palkittiin jo toistamiseen, sillä vuonna 1981 hän sai erikoistunnustuksen työstään Kadettikunnan hyväksi. Tuskinpa tällaisia työryhmiä ainakaan Suomen ar-



meijassa muita on ollut.

Toisaalta kapteeni Lantta on kolmas Vuoden kadettiupseeri Lahden kadettiipiiristä – edelliset ovat evl Veikko Simola 1977 ja maj Kari Suvanto 1980 – joten herää kysymys, onko Lantalla ollut taipumus olla sellaisissa paikoissa, missä toiminta on ollut vireää. Ehkä niinkin, mutta toisaalta ilman aktiivisia vetäjiä tämä homma ei pyöri, minkä osoittaa hyvin Haminan kadettiipiirin tilanne tänään.

Vuoden kadettiupseeri arvioi itse tilannetta nykyisellä toiminta-alueellaan:

– Jostain syystä Päijät-Hämeen seutu on sellaista aluetta, että meidän ei tarvitse kovinkaan paljon markkinoida ammatinvalinnan oppitunteja ja itsenäisyyspäivän juhlapuheita. Jos niitä vielä tarjosi runsaasti, niin meidän voimamme eivät riittäisi toteutukseen. Kerran kun lähetimme runsaasti ”tarjouskirjeitä”, tuli joulukuun alkupuolella pidettäväksi 44 juhlapuhetta eri kouluissa ja muissakin tilaisuuksissa kahden päivän sisällä. Se oli ehdoton maksimi. Enem-

pään emme olisi pystyneetkään. Joku jäsenistä saattoi pitää kolmekin puhetta. Paljon pyyntöjä tulee, ilman että tarvitsee edes mitään tarjouksia tehdä. Täällä on totuttu siihen, että soitto varuskuntaan riittää, ja puhuja on jo kohta matkalla!

– Maakunta tukee meitä lähes yksimielisesti. Meillä on täällä Päijät-Hämeessä epävirallinen elin, maanpuolustus- ja kansalaisjärjestöjen yhteistyöryhmä, jonka kautta tieto myös kulkee hyvin tehokkaasti. Siihen kuuluu 110 järjestöä ja vastaavaa. Kokoonkutsujana on kadettiipiiri. Kun kokous pidetään kerran vuodessa, paikalla on 30-40 järjestön edustajat ja muut ilmoittavat kirjallisesti yhteishenkilönsä nimen. Teemme alueen maanpuolustus- ja kansalaistapahtumien kalenterin, jossa tietyt kuukauden päivät ovat varattuina kullekin järjestölle, jottei järjestelyissä tulisi päällekkäisyyttä. Pidän tällaista järjestelyä hyvin tärkeänä.

Puheenjohtajat tukevat

Vaikka Pentti Lantta ei katso-

taan toimintansa Kadettikunnan asioissa vievän kovin paljon aikaa, niin hän tunnustaa ”pakkausten loppuneen” muutama vuosi sitten. Hän joutui piirin varapuheenjohtajaksi tilanteessa, jolloin messut olivat pakkamassa päälle. Aina ei tahtonut löytyä tekijöitä, joten silloin oli itse hoidettava asioita aina messupäivystystä myöten. Mutta nyt näyttää ja tuntuu tilanne taas valoisaalta. Erityisen tunnustuksen Lantta antaa kaikille toimineille piirin puheenjohtajille. Heidän toimintansa on tukenut oikealla tavalla aktiivihenkilöiden työskentelyä.

– Otetaanpa esimerkiksi nykyinen puheenjohtajamme Kari Suvanto, jonka kanssa on suorastaan ilo työskennellä. Ja onhan hän entinen Vuoden kadettiupseeri, joten ymmärtämystä varmasti riittää.

– Aikaa tähän harrastukseen kuluu hieman sysäyksittäin. Josain vaiheessa hommia on vähän, vain muutama tunti kuukaudessa, mutta esimerkiksi messujen, vuosijuhlien tai muiden suurten tapahtumien aikaan töitä kyllä riittää. Viime vuonna toimitin kolme jäsentiedotetta ja edellisenä vuonna kuusi. Itse en enää käy niin paljon kouluissa. Toisaalta jos tehtävään on innostunut, niin kyllähän pikku tiedotteita kirjoittelee vaikka ruokatunnilla.

– Vielä tässä maaliskuussa meiltä lähtee kirje kouluille ammatinvalinnan opetuksesta. Sehän varsinaisesti ajoittuu toukokuulle. Se on ollut meillä joka-vuotinen tempaus. Lähettämme 30-70 kirjettä riippuen siitä, kuinka laajaksi rynnäkkö halutaan tehdä. Kyllähän Päijät-Hämeestä löytyy runsaasti toista sataa koulua, joihin me voisimme mennä. Jos lähetetään tuo maksimimäärä kirjeitä eli 70, niin niistä kertyy myönteisinä vastauksina pari-kolmekymmentä tuntia. Se on mielestämme juuri sopiva määrä meidän voimavarojamme ajatellen.

Onnistumisen jälkeen riemukas tunne

– Sellaisille kadettiopseerille, joiden toiminta on hieman lammassa, sanoisin, että hallitukseen on valittava sopivat miehet, niin toiminta aktivoituu. Tietysti on selvää, että joukko-osastojen komentajien on oltava homman takana, muuten siitä ei tule mitään. Silloin se lähtee käyntiin. Mutta tiimin on oltava koostunut aktiivisista jäsenistä, jotka tosiaan haluavat tehdä tätä työtä. Se vaatii joka tapauksessa oman asenteensa.

– On myös sanottava, että vaikka kouluissa käynti näkyy hyvin ulospäin, niin kyllä työskentely sisälle päin on yhtä arvokasta ja tarpeellista, hoideaanhan siinä meidän omaa jäsenistöämme. Kun meillä viimeksi oli vuosijuhla, niin kolmasosa jäsenistöstämme oli paikalla. Se on mielestäni aika huomattava osa. Kun vielä otetaan huomioon, että osa heistä on iäkkäitä evp-upseereita, niin lukumäärä on sitäkin merkittävämpi. Viime mainituista on kuitenkin ihailien sanottava, että ovat mielellään ainakin hengessä mukana ja mm. haluavat aina piirin sisäisen tiedotteen. He myös pitävät muulla tavoin yhteyttä, mm. vuosikousten valtakirjat tulevat heiltä poikkeuksetta.

– Olen saanut tästä työstä paljon itselleni. Runsaasti hyviä ystäviä ja tuttuja, vaikkapa juuri nuo evp-upseerit. Ja sen jälkeen kun jokin pienempi tai isompi tehtävä on saatu suoritetuksi, niin onnistumisen riemukas tunne on silloin päällimmäisenä. Täytyy todeta, että nautin tällaisesta.

– Jos pitäisi aloittaa alusta, nyt tietäen, mikä on seurauksena, niin en epäröisi hetkeäkään työhön tarttumisen puolesta. Erityisesti haluaisin korostaa, että Kadettikunnan toimisto, jonka kanssa olen joutunut asioimaan aina silloin tällöin, on suhtautunut avunpyyntöihin ja muuhun yhteistoimintaan erittäin positiivisesti.

Kapteeni Pentti Lantta on juuri sellainen kadettiopseeri, joita Kadettikunnan toiminnassa tarvitaan. Hän uskoo asiaansa, on valmis työskentelemään korvauksetta ja näkee järjestön työn kytkeytyvän selvästi omaan ammattiinsa. Monien muiden kadettiopseerien toivoisi tutustuvan hänen ideologiaansa ja ottavan siitä oppia. Vaikkapa lukemalla Kylkiraudasta 4/85 hänen juttunsa, jota hän kutsuu hieman leikkisästi ”testamentiksi”. Tämän ajattelutavan merkitys maanpuolustukselle on erittäin arvokas.

KURSSI- KUULU- MISIA

25. Kadettikurssi 45 vuotta

Toinen niistä kadettikursseista – 25. Kadettikurssi – jotka soita varsinaisesti keskeytti, vietti 45-vuotisjuhlaansa Helsingissä 8-9.3.1986. Kurssistamme, joka lähti jatkosotaan 206 upseerin vahvuutena, kaatui kahta vaille 50. Sodan vammoihin, tapaturmiin ja sairauksiin on tähän päivään mennessä kuollut täsmälleen yhtä monta. Jäljellä on siten 108 kadettiveljeämme. Juhlapäiviemme viettoon osallistui kaikkiaan 52 kadettiveljeä ja 47 kadettisisarta. Erityisten kehoitusten jälkeen muutamien edesmenneiden kadettiveljiemme puoliset olivat uskaltaneet mukaan juhlapäiviemme viettoon.

Ensimmäisen päivän juhlallisuudet alkoivat kello 11 Hietaniemessä, jonne kurssi kokoontui rouvineen lähes sadan henkilön vahvuutena. Hietaniemessä suoritettiin kunnianosoitukset ja laskettiin seppeleet sankariristille, Suomen Marsalkan haudalle ja kadettiväapelimme Rafael Pajanon haudalle. Käynti Kadettikoululla alkoi kunnianosoituksella sankariaulassa, jossa insinöörikenraalimajuri Pentti Myrskyläinen piti puheen ja laski kukat. Lounaan jälkeen Kadettikoulun johtaja eversti Sami Sihvo esitteli oppilaitoksensa tä-

mänhetkistä toimintaa. Kurssikokouksessa vietettiin hiljainen hetki viisivuotiskauden aikana riveistämme poistuneen 20 kadettiveljen kunniaksi. Kurssivanhimmaksi valittiin yksimielisesti kenraaliluutnantti Paavo Junttila. Tulevina vuosina päätettiin kokontua entiseen tapaan: Päähuomio kohdistettiin vuoden 1991 kokoontumiseen, jolloin kurssi täyttää 50 vuotta.

Katajanokan kasinon juhlailalliselle toivotti kadettisisaret ja -veljet tervetulleiksi majuri ja varatuomari Harry Toivio. Kurssivanhin kenraaliluutnantti Paavo Junttila kohdisti muodoltaan leikkiliset mutta sisällöltään vakavat sanansa niin kurssiveljille kuin -sisarillekin. Kenraaliluutnantti Ensio Siilasvuo pakenoi niistä ”Salomonin tuomioista”, joita hänen valvonnassaan annettiin kultaa ja esimiesten kauniita rouvia liiallisesti himoitseville YK-sotilaille. Tanssin lomassa everstiluutnantti ja maisteri Terho Könönen laulatti ja lauloi kaikki tällaisiin tilaisuuksiin perinteisesti kuuluvat laulut.

Onnistuneen kokoontumisen jälkikritiikkiä käytiin sunnuntaina ”Välskärinkellarissa” järjestetyllä lounaalla.

Kadetti n:o 2168

MATRIKKELI ”KADETTIUPSEERIT 1920–1985”

Matrikkeliä on saatavissa Kadettikunnan ja Upseeriliiton toimistoista hintaan 180 mk (+ 15 mk postituskulut)

Toiminnanjohtaja

Korjaus merkkipäiväluetteloon 1986

Puuttuu

70 v

Kähönen, Uno
maj
25.11.1986
(matkoilla)

Malmari Paul
maj
13.9.1986
(matkoilla)



FORSSAN SEUDUN OSUUSPANKKI

Forssa p. 916-23 222



KANKAANPÄÄN OSUUSPANKKI

Torikatu 9 38700 Kankaanpää
Puh. 930-23 420
Niinisalon konttori puh. 930-36 036

Jorma Kallenautio Suomi katsoi eteensä Itsenäisen Suomen ulkopolitiikka 1917–1955 Tammi

Filosofian tohtori ja Helsingin yliopiston dosentti Jorma Kallenaution tutkimus ”Suomi katsoi eteensä” käsittelee itsenäisen Suomen ulkopoliittikka alkaen itsenäistymisen murrosajasta, jolloin etsittiin suuntaa, ja päätyen ”täysivaltaiseen kansakuntaan, jolloin pääsimme YK:n jäseneksi ja Paasikiven linja oli jo muotoutunut.

Kallenautio on poikkeuksellinen nykytutkija. Ehkä tässä on nyt hieman lioittelua, mutta sellainen käsitys on viime vuosien ajoilta tullut, että jatkosodan syttyminen on useilla tahoilla haluttu vierittää yksinomaan sotilaiden kontolle. Kenties ei ole tarvetta ryhtyä tekemään korkeasta sotilasjohdosta täysin pulmista, mutta Kallenautio suhtautuu asiaan viileästi ja tekee johtopäätöksiä usein varovaisestikin. Selvästi perustellen hän selvittää, kuinka Suomen poliittisella johdolla ei juuri muuta vaihtoehtoa ollut, kun otetaan huomioon sen hetkinen tilanne sekä suomalaisten hallussa olleet tiedot.

Toisena esimerkkinä mainittakoon yya-sopimuksen taustasta kertovat Kallenaution mielipiteet ja johtopäätökset. Hän tuo esille Mannerheimin jo kohta sodan jälkeen esittämät ajatukset Suomen ja Neuvostoliiton keskinäisen yhteistyön mahdollisuuksista. Ajatukset muistuttivat periaatteiltaan yya-sopimusta. Tämähän ei ole mikään uusi tieto, mutta sitä ja sen merkitys-

tä ei julkisuudessa ole juuri pohdittu. Ehkä siihen kannattaisi syventyä joissain tutkimuksissa syvällisemminkin.

”Suomi katsoi eteensä” on luettavasti kirjoitettu. Se on kokonaisuus tiivistetyssä muodossa. Kelpaisi varmasti kuusikirjaksi korkeakouluhinkin.

MSi

Justin Brooke Talvisodan kanarialinnut WSOY

”Talvisodan kanarialinnut” on ensimmäinen yhtenäinen esitys brittivapaaehtoisten toiminnasta Suomessa 1940–41. Vaikka ryhmä ei ehtinytkään Suomeen, ennen kuin talvisodan päättymispäivänä (osa siitä), on mielenkiintoista seurata, miten tilanne ja värväystoiminta kehittyi Englannissa ja mitä joukko teki sitten Suomessa tänne saavuttuaan.

Kirjoittaja Justin Brooke ilmoitautui vapaaehtoiseksi ensimmäisten joukossa, joten hänen näkemyksensä ja tietonsa perustuvat jo heti toiminnan alkuvaiheisiin. Kirja on sitäkin arvokkaampi, koska mitään dokumentteja vapaaehtoistoiminnasta ei Suomessa ole juuri säilynyt. Asiakirjat hävitettiin heti jatkosodan jälkeen. Vaikkea sanoa, pelastiko tämä toimenpide jollain tavalla joitain vapaaehtoisia, mutta historiankirjoitusta se on joka tapauksessa vaikeuttanut.

Suomen Avun toimisto perustettiin Englannissa tammikuun lopulla 1940. Vaikka värväystoiminta pääsi varsinaiseen vauhtiinsa vasta maaliskuussa sodan ollessa jo loppuillaan, ehti lähes 9000 brittiä ilmoitautua mukaan Suomen talvisotaan. Heistä heti saapua Suomeen 162 miestä kolmessa eri ryhmässä maaliskuun puoliväliin mennessä, siis taistelujen jo ollessa ohi. Periaatteessa saman tien lähti osa vapaaehtoisista paluumatkalle.

Kirja kertoo varsin merkittäviä tapahtumista. Osa miehistä lähti Neuvostoliiton kautta, mutta heiltä vaadittiin sitoumus, että he liittyvät Kauko-Idän brittijoukkoihin. Uskomattomalta tuntuu myös maininta mieheistä, joka ei osannut sanaakaan englantia (!). Kirjoittajakin ihmettelee, kuinka tämä oli selviytynyt

Lontoossa pidetystä palvelukseenottohaastattelusta.

Mielenkiintoinen ja tutustumisen arvoinen teos, joka valottaa talvisotaamme sen eräältä puolelta. Mutta kirjoittajan olisi kyllä kannattanut pyytää apua ammattimieheltä sitä kirjoittaessaan. Kuivasti (englantilaisesti?) kirjoitetun teoksen voi huoletta ottaa vuoteeseen. Kahden sivun jälkeen on taatusti nukahtanut.

MSi

Björn Wahlström Villakoiran ydin (Omakustanne) Painoyhtymä Oy, Loviisa

Harvoin voi antaa omakustanteesta niin korkeaa arvosanaa kuin Björn Wahlströmin vajaan sadan sivun ”Villakoiran ytimestä”. Olipa itse asiasta – ydinvoiman hyvydestä tai vaarallisuudesta – mitä mieltä tahansa, niin ydinvoimaa puolustava Wahlström on tuonut ajatuksensa esille paikoin hursyvästi.

Kirja päättyy suorastaan nauruttavaan kansalaisen mielelmään: ”On tää varmaan ihan hyvä kirja, mutta minulla on ydinvoiman suhteen kaksi ongelmaa: en tiedä siitä yhtikäs mitään, enkä luota niihin, jotka tietävät.” Juuri tätä tietämättömyyttä poistamaan kirja on kirjoitettu. Lukiessaan kansalaisten voi epäillä, mutta lukiesaan uudelleen voi kenties epäilyksestään luopua.

Wahlström marssittaa esille kaikki mahdolliset epäluulot, jotka on esitetty ydinvoimaa vastaan ja kumoo ne sitten tiedemiehen järkähtämättömällä todistelulla, mutta millä kielenkäytöllä! Vahinko, ettei ydintekniikan asiantuntijasta ole tullut kirjailijaa.

”Ennakkoluulo on tiedon vihollinen”, Wahlström kirjoittaa ja jatkaa, ”kaikki haluavat sähköä, mutta mikään tapa tuottaa sitä ei saa kaikkien kannatusta. Vesivoimaa vastustavat ympäristönsuojelijat. Viimeiset kosket pitää säästää. Hiilivoimaa vastustetaan päästöjen takia. Öljyn saanti on sheikkien käsissä ja hinta vaihtelee kuin tuuliviiri. Tuuli-, aalto-, aurinko- ja muut vihreät voimat nähdään haihateluna. Ydinvoimaa pelätään onnettomuusriskien ja jätekysymysten takia. Moni on niin vakuuttunut ydinvoiman vaaroista, ettei uusi tieto läpäise asenteiden muuria.”

Tai miltä tuntuu seuraava ote: ”Onko hengenvaarallisempaa olla ylipainoinen vai naimaton, polttaa tupakkaa vai juoda viinaa, uida vai pyöräillä, käyttää e-pillereitä vai työskennellä ydinvoimalassa? Mitä luulet? Ja luuletko, että luulet oikein?” Siinäpä se, monet mielipiteemme perustuvat hyvin pitkälti luulolle.

Onkin parasta lukea Björn Wahlströmin letkeästi kirjoitettu, mutta vakavaa asiaa sisältävä kirjanen eli tiedä, niin luulet vähemmän!

MSi

– VARATTU –

ALPPITUKKU OY

HOP
palvelupankki



**ARKKITEHTITOIMISTO
SALMINEN JA VÄRÄLÄ OY**
Runeberginkatu 31 A 1, 00100 Helsinki 10
puh. 90-444 204

INSTRUMENTARIUM



**RAKENNUSTOIMISTO
Hakapää ky**
28400 ULVILA, FRIITALA
PUH. 88878, 80320

**IISALMEN
PUHELINYHDISTYS**

Pohjolankatu 5 – 74100 IISALMI
Puh. 977-21441

**HÖCKERTIN
SEURAAJAT OY**

Kaivokatu 14
94100 KEMI 10

LAPUAN SANOMAT

62100 Lapua
Puh. 964-387 352

OY LILJA PILE AB

10300 KARJAA
PUH. TEL. 911-30 344

KOIVISTON AUTO

Metsäpietilänkatu 3, 15800 Lahti 80, puh. 918-521 500



Raskaan kaluston varaosien erikoisliike

Onnin Auto Ky

Kirkonkyläntie 65, 00780 H:ki 78
Puh. 90-354 766

**RAVINTOLA
KUNNALLISKLUBI**

● ILOISTA ILTAA ●
KESKELLÄ KAUPUNKIA
● TANSSIA JOKA ILTA ●

Tampere Keskustori 5
Puh. (931) 23950

MÄNTÄN APTEEKKI

Seppälänpuistotie 4 (934) 427 326
35800 Mänttä

Oy Finnterminals Ab

Metsäteollisuuden vienti- ja
tuontikuljetuspalveluja

PL 224 48101 KOTKA 10
puh. 952-17400 tlx: 53234

**OSUUSKUNTA
RANNIKON MAITO**

Meijerikatu 1 – 92100 Raase
Puh. 982-38193

SPACE-MAN OY

39700 Parano
puh. (933) 2323



KAJAANI OY

KYSYKÄÄ MEILTÄ!

SUORITAMME ERILAISTEN TERÄS- JA LEVYRAKENTEIDEN VALMISTUSTA. KUVIO JA SUORALEIKKAUSTA:
PLASMALLA: Ruostumatonta-, haponkestävää- tulenkestävää terästä sekä alumiinia 50 mm:n ainevahvuuteen, kuparia ja kupariseoksia 30 mm:n ainevahvuuteen.
PÖLTTOLEIKKAUSTA: Normaaliteräksille.
HITSAAMME: Kaikkia tunnettuja materiaaleja joihin on saatavana tarvittava lisäaine, esim. koneiden ja laitteiden korjaushitsaus. Koneemme ja laitteemme ovat uusia nykyaikaisia. Luotettava tilauskonepaja.

KONEPAJA

plasmatic

NUORIKKALA - 21210 RAISIO AS. - PUH. 781304

elä hetki herkutellen...

Restaurant

Kala-Trappi

**Tule Naantaliin viihtymään
ja nauttimaan hyvästä ruuasta!**

AVOINNA JOKA PÄIVÄ KLO 11-24
TAI SOPIMUKSEN MUKAAN

NUNNANKATU 3 NAANTALI PUH. 921-752 477

TAPAAMISIIN

OY KREUTO AB

RAKENNUSINSINÖÖRIURAKOITSIJA

Vattuniemenkatu 12

00210 Helsinki 21

Motel Marine

Tammisaari

Ekenäs

Puh. Tel. 911 - 13 833



SUOMEN MATKATOIMISTO



Helsinki vaihde 90-18 261
sekä toimistomme kautta maan.

MYLLYKOSKI OY

46800 Myllykoski



HENKIVAKUUTUSOSAKEYHTIÖ

VERDANDI

20101 Turku 10 - PL 133 - Puh. 921-26 280

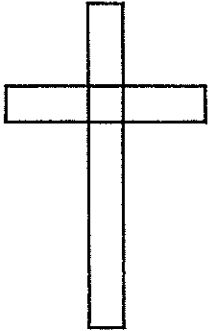
IN MEMORIAM

**Kapteeni
Lucander
Hans Georg**
s 4.3.1925
k 29.5.1985
Kad N:o 2974
28. kurssi
(tieto 4/86)

**Kapteeni
Korhonen
Kaarlo Kalevi**
s 24.3.1915
k 6.11.1985
Kad N:o 1849
24. kurssi
(tieto 4/86)

**Everstiluutnantti
Bahne
Bertel Carl Johan**
s 14.3.1899
k 14.1.1986
Kad N:o 27
1. kurssi

**Everstiluutnantti
Kaukolahti
Oma Erkki**
s 2.9.1906
k 14.1.1986
Kad N:o 974
15. kurssi



**Majuri
Lassila
Eino Ensio**
s 24.5.1907
k 22.1.1986
Kad N:o 746
12. kurssi

**Kapteeni
Melasniemi
Aaro Antero**
s 2.7.1914
k 23.1.1986
Kad N:o 1395
19. kurssi

**Everstiluutnantti
Tolkki
Simo Ensio**
s 14.10.1919
k 25.1.1986
Kad N:o 2335
26. kurssi

**Kenraaliluutnantti
Ilmola
Paavo**
s 21.5.1911
k 30.1.1986
Kad N:o 1413
20. kurssi

**Majuri
Koivisto
Eero Kalervo**
s 25.3.1919
k 31.1.1986
Kad N:o 2468
26. kurssi

**Everstiluutnantti
Pentti
Arvo Veikko**
s 13.2.1915
k 1.2.1986
Kad N:o 2557
26. kurssi

**Majuri
Landtman
Wilfrid**
s 6.10.1915
k 2.2.1986
Kad N:o 1456
20. kurssi

**Eversti
Rommi
Viljo Tuomas**
s 8.9.1898
k 4.3.1986
Kad N:o 83
2. kurssi

**Majuri
Järvi
Riku**
s 28.4.1938
k 12.3.1986
Kad N:o 4149
47. kurssi



**Jalkaväenkenraali
Jääkäri
A.E. Martola**
12.5.1896–5.2.1986

ITSE ASIASTA

Ylennetty kenraaliluutnantiksi

Halonen Ilkka Kalle August 39.k. 4.6.1986

Ylennetty kenraalimajuriksi

Kolehmainen Pentti Kalevi 40.k. 4.6.1986

Penttinen Raimo Otso Kullervo 39.k. 4.6.1986

Räisänen Seppo Kullervo 38.k. 1.8.1986

Ylennetty everstiksi

Aittoniemi Antti Juhani 45.k. 1.4.1986

Fredriksson Karl-Johan 41.k. 1.4.1986

Hälvä Jouko-Juhani Pellervo 45.k. 1.4.1986

Helasterä Kaarlo Juhani 45.k. 1.5.1986

Rairama Pertti Johan 46.k. 1.5.1986

Ylennetty everstiluuftnantiksi

Hämäläinen Markku Taavetti 50.k. 1.4.1986

Höglund Kari Kalervo 49.k. 1.4.1986

Kämäri Vesa Ilkka 51.k. 1.4.1986

Rastas Raimo Tapio 53.k. 1.4.1986

Rehnback Yrjö Kalervo 49.k. 1.4.1986

Torvinen Olli Pekka 47.k. 1.4.1986

Aho Paavo Abraham 50.k. 1.5.1986

Hellsten Jouko Heikki Ilmari 50.k. 1.5.1986

Kotanen Hannes Benjamin 50.k. 1.5.1986

Vainikka Reijo Ollavi 50.k. 1.5.1986

Ylennetty komentajaksi

Gentz Carl Theodor Robert 35.mek. 1.4.1986

Hakala Pekka Antero 36.mek. 1.4.1986

Tielinen Harri Juhani 35.mek. 1.4.1986

Ylennetty majuriksi

Huhto Timo Ilmari 50.k. 31.3.1986

Hulkkonen Heikki Olavi 57.k. 1.4.1986

Kanerva Kalevi Valdemar 53.k. 1.4.1986

Lahdenperä Jouko Ilkka Juhani 53.k. 1.4.1986

Lehtonen Esko Pentti Juhani 53.k. 1.4.1986

Ovaska Lauri Armas 57.k. 1.4.1986

Hukkanen Lauri Kalevi 51.k. 1.5.1986

Jokisalo Jorma Johannes 57.k. 1.5.1986

Järvi Markku Yrjö Alfons 53.k. 1.5.1986

Koskela Raimo Juhani 53.k. 1.5.1986

Kukkola Jorma Kalevi 53.k. 1.5.1986
Rautavaara Matti Olavi 57.k. 1.5.1986

Ylennetty kapteeniksi

Aherto Markku Kalevi 63.k. 1.4.1986

Hellberg Jukka Sakari 63.k. 1.4.1986

Jormanainen Juhani Ensio 63.k. 1.4.1986

Jyväsjärvi Raimo Kalervo 63.k. 1.4.1986

Lainevirta Markku Juhani 63.k. 1.4.1986

Lillberg Väinö Sakari 63.k. 1.4.1986

Mäki-Kokkila Juha Matti 63.k. 1.4.1986

Nironen Jarmo Joel Ensio 63.k. 1.4.1986

Perttula Pauli Ilmari 63.k. 1.4.1986

Rissanen Paavo Eino Sakari 63.k. 1.4.1986

Savisalo Sauli Veikko 63.k. 1.4.1986

Soikkeli Seppo Juhani 63.k. 1.4.1986

Sorvari Jukka Sakari 63.k. 1.4.1986

Tomperi Markku Juhani 63.k. 1.4.1986

Ukkonen Leo Matti Juhani 63.k. 1.4.1986

Utunen Erkki Antero 63.k. 1.4.1986

Greus Veikko Johannes 63.k. 1.5.1986

Hiltunen Pekka Olavi 63.k. 1.5.1986

Hyötyläinen Jouko Juhani 63.k. 1.5.1986

Liinamaa Jukka Antero 63.k. 1.5.1986

Niukkanen Tuomo Tapani 63.k. 1.5.1986

Numminen Jarkko Aki Artturi 63.k. 1.5.1986

Nurminen Tomi Juhani 63.k. 1.5.1986

Rinne Jari Mielo Kustaa 63.k. 1.5.1986

Röyti Jukka Tapio 63.k. 1.5.1986

Vaara Jari Vesa 63.k. 1.5.1986

Virtanen Raimo Juhani 63.k. 1.5.1986

Ylennetty kapteeniluutnantiksi

Bergholm Ilpo Erik 47.mek. 1.4.1986

Lehto Markku 47.mek. 1.4.1986

Sutinen Jukka Sakari 47.mek. 1.4.1986

Myönnetty ero

Kenri Väyrynen Pentti Johannes 30.k. 10.5.1986

Kenrm Anthoni Väinö Uolevi 38.k. 1.5.1986

Kenrm Laatikainen Erkki Antero 32.k. 1.8.1986

Ev Hyvärinen Matti Ilmari 41.k. 1.6.1986

Ev Aspinjaakko Vilho Olavi 19.mek. 13.7.1986

Evl Jutela Pertti Juhani 45.k. 1.5.1986

Evl Puranen Elja Martti Herman 42.k. 1.5.1986

Kom Heinonen Jukka Ilmari 31.mek. 1.7.1986

Maj Kostainen Eino Petter 51.kk. 1.5.1986

Maj Kummunmäki Martti Albert 47.k. 1.7.1986

Maj Kairikko Leo 45.k. 1.8.1986

Maj Markkanen Aarne Veikko 47.k. 1.10.1986

Maj Kokki Heikki Juhani 46.k. 1.11.1986

Komkapt Valkamo Pentti Tapani 31.mek. 1.11.1986

Kapt Järvinen Aarno Voitto 52.k. 1.5.1986

Kapt Strandholm Lars Axel 51.k. 1.7.1986

Kapt Pankamo Seppo Jarmo 51.k. 1.11.1986

Kiitos kadettikursseille

Olen saanut mieluisan tehtävän välittää matrikelin toimituskunnan parhaat kiitokset kadettikursseille ja erityisesti niiden yhteysupseereille toimitustyön aikana antamastanne tuesta. Omalta osaltani pyydän yhtyä kaikesta sydämestäni näihin kiitoksiin. Haluan osoittaa nämä kiitokset kaikille yhteysupseereille yhdessä ja jokaiselle erikseen. Olin jopa huolissani suurimpien kurssine yhteysupseereiden Ahti Haapaniemen, Esko Virolaisen ja Heikki Leinosen urakasta. Toivon, että Kylkiraudan numerossa 1/86 esittämäni haasteen toimenpiteet jaetaan useamman kaaderiveljen kesken. Haasteen aikataulua on pidennetty toukokuun loppuun saakka.

Arvo Lauri

Oikaisu

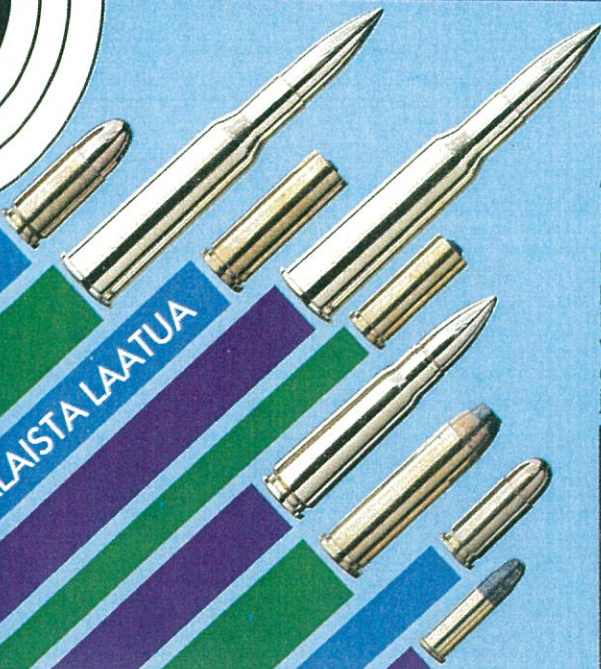
Olen saanut Kylkiraudassa n:o 1/86 olleesta kirjoituksesta useita palautteita. Pyydän korjata ns asekatkötutun yhteyteen liittämäni Mannerheimristin ritarien määrää. "Ainakin kolme" on todella liian lievä ilmaisu. Kadettikurssein käyneistä heitä oli yh-

deksän: Arvo Ahola, Antti Hänninen, Yrjö Keinonen, Reino Lukkari, Arvo Pentti, Jukka Puustinen, Veikko Toivio, Tauno Viiri ja Alpo Marttinen. Heidän esimehistään olivat pidätettyinä ainakin "ritarikeräälit" Airo, Autti, Heiskanen ja Raappana.

Arvo Lauri



LAPUALAISTA LAATUA



LAPUAN PATRUUNOILLA AMMUTAAN MESTARUUKSIA

Lapuan patruunoihin luotetaan kaikkialla, missä kilpailaan mestaruuksista. Vuosikymmenten kokemus, nykyaikainen tuotanto ja tiukka laadun valvonta ovat tehneet lapualaisista suosittuja myös eräpoluilla. Lapuan patruunoiden pitkää voittosarjaa lisättiin viimeksi näyttävästi CISM:n kilpailussa Sveitsissä.



Tuloksena oli neljä kulta-, neljä hopea- ja kaksi pronssimitalia. Kuvaavaa on, että kolme neljästä ammutusta revolverin patruunasta oli lapualaisia. Toinen voittoisa patruuna oli 7,62x51/D 46.

Lapualaista
LAATUA!



LAPUAN PATRUUNATEHDAS

62100 Lapua, puh. 964-388 222 telex 72126 lpt sf

HAMMASLABORATORIO M. LAAKKONEN

Siltakatu 14 A 1
80100 Joensuu 10
Puh. 973-122 602



KREIVINTORI

Antinkankaantie – Puh. 982/37579 RAAHE

LAPUAN SÄHKÖ OY



– **REKOLAN VALINTA**

Hyvän lihan kauppa

Om. **SEPPÖ HOVIARO**

Puh. 90-8749019
Laurintie 145, 01400 Vantaa 40



VESIJOHTOLIIKE PERTTI HIETANEN

Ahokuja 2 10960 Hanko Puh. 911-81562
Autopuh. 949208771

LVI-ASENNUS. ÖLJYPOLTIN MYYNTI JA ASENNUS

ROVANIEMEN KAUPPA OY

Varastotie 1 96100 ROVANIEMI 10

PUH. 960-313 641

Painamisen laatua



Painoratas Oy

Suvilahdenkatu 6C 00500 Hki 50 puh. 738755

**rakennus-
valirema oy**

Laukontori 10 A, 33200 T:re
puh. 931-115544

Rakennus- ja KVR-urakoitsija - Kiinteistö- ja
huoneistokorjauksia.



KADETTIKUNTA r.y.

PUNAVUORENKATU 14 B 32, 00150 HELSINKI 15 ☎ 665137 JA 665739 ☎ 7091



JÄSENTIEDOTE

65 -VUOTISJUHLAKOKOUKSESTA

15.3.1986

**Kadettikunnan vuosikokous pidettiin Tampereella Hotelli Rosendahllissa lauantaina 15.3.1986.
65-vuotisjuhlakokousohjelman ohjelma oli seuraava:**

- 09.30 Kunnianosoitus Kalevalankankaan Sankarihaudalla**
- 10.00 Valtuuskunnan kokous**
- 12.00 Vuosikokouslounas evec**
- 13.30 Kaisu Heikkilä Oy:n muotinäytös naisille Hiekan museossa**
- 14.00 Kadettikunnan 65-vuotisjuhlakokous**
- 16.30 Tampereen kaupungin vastaanotto Raatihuoneella evec**
- 19.30 Illallistanssiaiset**



Vuosikokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja Kadettikunta ry:n 65-vuotisvuosikokouksesta Tampereella Hotelli Rosendahlissa 15.3.1986 klo 14.00-15.50.

Paikalla oli 131 jäsentä ja valtakirjoilla edustettuina 419 eli yhteensä 550 jäsentä.

Kokouksen puheenjohtajina toimivat kenrm Ilkka Halonen ja maj Pentti Salminen ja sihteereinä kom Reino Waris ja kapt Juhani Salmenpohja.

1.§

Kadettikunnan puheenjohtaja, kenrm Ilkka Halonen avasi tilaisuuden.

Tämän jälkeen Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön hallituksen varapuheenjohtaja ev Martti Uotinen ilmoitti, että säätiö on tänä vuonna palkinnut seuraavat sotatieteelliset työt:

- "Sotakoulu saarella", kirjoittajaryhmä ev Yrjö Pohjanvirta, komdri Olavi Vitikka, kom Tapani Mattila ja komdri Erik Helenius.
- "Mottien maa", kirjoittaja evl Antti Juutilainen.
- "Mörön taival", kirjoittaja evl Jorma Kortelainen.
- "Tuli lakkaa", kirjoittaja evp Pentti Palmu.

Ev Yrjö Pohjanvirta esitti palkittujen puolesta kiitokset säätiölle.

2.§

Kadettikunnan puheenjohtaja, kenrm Ilkka Halonen avasi varsinaisen vuosikokouksen ja ilmoitti, että:

- Kadettikunnan 65-vuotisvuosikokouksen päivänä klo 9.30 on sankarivainajien muistoa kunnioitettu laskemalla seppele Tampereen sankarihaudalle,
- Vuosikokouksesta on lähetetty tervehdyssähke
 - Tasavallan presidentille
 - Puolustusministerille
 - Puolustusvoimain komentajalle
 - Kunniajäsenelle, jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothille
 - Kunniajäsenelle, kenraaliluutnantti Erkki Setälälle.

- Vuosikokoukseen on saatu tervehdys

- Rajavartiolaitolta
- Tampereen seudun Sotilaskotiyhdistykseltä
- Kenraaliluutnantti Erkki Setälältä ja
- Kenraaliluutnantti Jukka Pajulalta

3.§

Vuosikokouksen puheenjohtajiksi valittiin kenrm Ilkka Halonen ja maj Pentti Salminen, sihteereiksi kom Reino Waris ja kapt Juhani Salmenpohja, pöytäkirjan tarkastajiksi ja samalla äänten laskijoiksi kapt Jorma Hakala ja kapt Martti Haavisto.

4.§

Vuosikokous todettiin sääntöjen mukaisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

5.§

Luettiin vuosikertomuksen liitteessä lueltujen vuonna 1985 kuolleiden kadettiupseerien nimet. Kunnioitettiin seisaalleen nousten hetken hiljaisuudella riveistä poistuneiden muistoa.

6.§

Palkitsemiset
Kutsuttiin yksimielisellä päätöksellä Kadettikunnan kunniajäseneksi

- Kenraaliluutnantti Jukka Jalmaria Pajula.
- Luovutettiin Kadettikunnan ansiomerkki tunnustuksena erityisen ansiokkaasta toiminnasta Kadettikunnan tarkoitusprien toteuttamiseksi seuraaville (8):
 - Kenraalimajuri Matti Vanonen
 - Majuri Per Heinrichs
 - Majuri Eugen Hammarén
 - Everstiluutnantti Raimo Kukkonen
 - Eversti Martti Uotinen
 - Everstiluutnantti Matti Savonjousi

- Everstiluutnantti Birger Hornborg ja

- Majuri Pentti Salminen

Ilmoitettiin, että Kadettikunnan pienoislipulla on palkittu tunnustuksena ansioista kadettiupseerikoulutuksen ja kadettiperinteen tunnetuksi tekijänä ja vaalijana

- Majuri Reino Wilhelm Palmroth.

Ilmoitettiin, että Kadettikunnan ansiolevykkeellä on palkittu tunnustuksena ansioista ja harrastuksesta Kadettikunnan toiminnassa (20):

- Eversti Arvo Lauri
- Komentaja Jukka Pajala
- Everstiluutnantti Pekka Havu
- Eversti Sami Sihvo
- Majuri Olli Alho
- Everstiluutnantti Matti Närhi
- Majuri Paavo Ruotsalainen
- Majuri Kalevi Usvaranta
- Everstiluutnantti Pentti Väyrynen
- Majuri Aimo Aho
- Majuri Reko Koivula
- Majuri Pekka Rapila
- Komentajakapteeni Tapani Talari
- Majuri Matti Aakkula
- Everstiluutnantti Matti Kausto
- Kommodori Kari Dahlbo
- Majuri Sampsu Hakala
- Everstiluutnantti Matti Leppänen

- Majuri Veikko Levander
- Everstiluutnantti Antti Hautaniemi

Samalla luovutettiin ansiolevykkeet paikalla olleille.

Ilmoitettiin, että Vuoden Kadettiupseeriksi on nimetty ja merkitty Kadettikunnan Kultaiseen Kirjaan - Kapteeni

Pentti Lantta ja hänelle on myönnetty Kenraaliluutnantti Kauko Pöyhösen Stipendiraoston stipendi perusteena erittäin ansiokas toiminta Kadettikunnan päämäärien hyväksi Lahden kadettipiirissä. Tämän jälkeen puheenjohtaja luovutti stipendin ja siihen liittyvän adressin kapt Lantalle.

Majuri Per Heinrichs esitti kiitokset palkittujen puolesta. Majuri Pentti Salminen luovutti Pirkka-Hämeen kadettipiirin kadettikilven kadettikunnalle muistoksi 65-vuotisvuosikokouksen pitämisestä Tampereella.

7.§

Käsiteltiin ja hyväksyttiin vuosikertomus, tuloslaskelma ja tase toimintavuodelta 1985.

8.§

Luettiin tilintarkastajien kertomus. Maj Pentti Salmisen toimissa puheenjohtajana myönnettiin yksimielisesti vastuuvapaus toimintavuodelta 1985.

9.§

Käsiteltiin ja hyväksyttiin vuoden 1986 toimintasuunnitelma. Siihen liittyen evl Matti Savonjousi piti puheenvuorossaan tärkeänä kohderyhmänä opettajakoulutuslaitoksia sekä tarpeellisenä oppikirjojen valinnan ohjausta. Puheenjohtaja totesi, että opettajat ja opettajiksi valmistuvat opiskelijat ovat olleet jo perinteisesti erityisen huo-

mion kohteena ja heidän turvallisuuspoliittista tietämystään on pyritty tukemaan järjestämällä seminaareja ja julkaisemalla aiheita käsitteleviä kirjoja.

10.§

Käsiteltiin ja hyväksyttiin hallituksen esitys v 1986 tulo- ja menoarvioksi muutoksitta. Samalla päätettiin jäsenmaksun suuruudeksi v 1986 hallituksen esittämä 60 mk ja siitä piirimaksuudeksi 13 mk.

11.§

Kadettikunnan puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen kenrm Ilkka Halonen.

12.§

Kadettikunnan varapuheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen ev Niilo Palmén.

13.§

Valittiin sääntöjen 5.§:n mukaisesti hallituksen jäsenyydestä pakollisessa erovuorossa olevan kapt Raimo Saikun tilalle maj Kaarle Ruutu ja muut hallituksen jäsenet uudelleen. Yksimielisesti valitun Kadettikunnan hallituksen kokoonpano tuli siten seuraavaksi:

Puheenjohtaja
kenrm Ilkka Halonen
Varapuheenjohtaja
ev Niilo Palmén

Jäsenet

ev Sami Sihvo
evl Matti Kausto
evl Matti Närhi
evl Paavo Salonen
maj Pertti Suominen
maj Pekka Rapila
ylil Mika Peltonen

14.§

Valittiin edelleen tilintarkastajiksi ev Eino Tirronen ja evl Kosti Mäntylä ja varatilintarkastajiksi maj Olli Alho ja evl Osmo Hämäläinen.

15.§

Todettiin, että Kadettikunta ja kaantuu 26:een kadettiipiiriin.

16.§

Valittiin kadettiipiirien esitysten

mukaisesti valtuuskunta.

Valittiin yksimielisesti valtuuskunnan puheenjohtajaksi kenrm Matti Vanonen (Helsinki) ja varapuheenjohtajiksi maj Seppo Ruohonen (Turku), maj Aulis Sihvonen (Oulu) ja maj Arto Mikkonen (Pohjois-Kymenlaakso).

17.§

Puheenjohtaja kiitti kokoukseen osallistuneita ja päätti kokouksen.

Puheenjohtaja
Kenraalimajuri
Ilkka Halonen

Sihteeri
Komentaja
Reino Waris

Vuosikertomus toimintavuodelta 1985

I Toiminnan päämäärä

Toiminnan päämääränä on ollut 1980-luvulle vahvistettujen suuntaviivojen mukaisesti

- Kadettiupseeriston yhteenkuuluvuuden tunteen lujittaminen kehittämällä toimintalinjoja ja -tapoja koko jäsenistöä ja etenkin nuoria upseereita kiinnostaviksi ja eri ikäpolvia yhdistäviksi.
- Kansalaisten maanpuolustustahdon kohottaminen edistämällä virallisen turvallisuuspolitiikan tietämystä erityisesti nuorison ja naisten keskuudessa.
- Vakiintuneiden yhteistoimintamuotojen yllä pitäminen muiden maanpuolustusjärjestöjen sekä puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa.

II Jäsenistö ja organisaatio

A. Jäsenistö

1. Kunniajäsenet

- Jalkaväenkenraali Adolf Ehrnrooth
- Kenraaliluutnantti Erkki Setälä

2. Jäseniä Kadettikunnassa on 31.12.1985 ollut 4.160. Yhdistyksestä on vuonna 1985 kuollut 58 jäsentä. Kadettikuntaan on liittynyt 146 jäsentä ja siitä on omasta pyynnöstään eronnut 3 jäsentä, 105 on poistettu luettelosta jäsenmaksun laiminlyöneinä ja 3 opintonsa kadettikurssilla keskeyttäneinä.

B. Yhdistyksen johto

1. Hallitus

Puheenjohtajana on toiminut

- kenraalimajuri Matti Vanonen 9.3.1985 saakka ja siitä lähtien

- kenraalimajuri Ilkka Halonen ja

varapuheenjohtajana

- eversti Niilo Palmén.

Hallituksen kokoonpano ja sen asettamat jaostot on esitetty liitteessä

2. Tilintarkastajat

Tilintarkastajina ovat toimineet

- eversti

- Eino Tirronen ja

- everstiluuantti

- Kosti Mäntylä sekä

varatilintarkastajina

- majuri

- Olli Alho ja

- everstiluuantti

- Osmo Hämäläinen

3. Valtuuskunta

Valtuuskunnan puheenjohtajana on toiminut

- kenraaliluutnantti

Jukka Pajula (Hämeenlinna) ja

varapuheenjohtajina

- everstiluuantti

Antti Hautaniemi (Savonlinna),

- majuri

Reko Koivula (Riihimäki) ja

- majuri

Kalevi Usvaranta (Seinäjoki).

Valtuuskunnan jäsenet on luettelut liitteessä

4. Edustajat

eri yhteisöissä

Edustajat eri yhteisöissä on luettelut liitteessä

5. Toimisto

Toiminnanjohtajana on ollut

- komentaja
Reino Waris ja
toimistonhoitajana
- merkonomi
Marjukka Lehtinen

C. Kadettiipiirit

Kadettiipiirejä on ollut 26. Piirit, niiden puheenjohtajat ja sihteerit on lueteltu liitteessä.

III Toiminta

A. Kokoukset

1. Vuosikokous
Vuosikokous on pidetty 9.3.1985 Taistelukoululla.
2. Hallituksen kokoukset
Hallitus on pitänyt yhdeksän kokousta ja sen asettamat työelimet ovat kokoontuneet kolme-neljä kertaa vuoden aikana. Upseeriliitto ry:n kanssa yhdessä nimitetty Kadettiupseerimatrikeli-85:n toimituskunta on pitänyt toimintavuotena 12 kokousta.
3. Valtuuskunnan kokoukset
Valtuuskunta on pitänyt kaksi kokousta:
9.3.1985 Taistelukoululla ja
15.11.1985 Kadettikoululla.

B. Toiminta aloittain

1. Järjestötoiminta
Matrikkelin "Kadettiupseerit 1920-1985" julkaisutyö on yhdessä Upseeriliiton kanssa saatettu päätökseen. Kirjan esittely ja lahjateosten luovutustilaisuus on pidetty 12.12.1985 ja samanaikaisesti matrikkeli on jaettu tilaajille.
Kadettiipiirien edustajille on pidetty yhdessä maanpuolustusjaston kanssa neljä alueellista seminaaria. Näihin on osallistunut kaikkiaan 72 upseeria (Komitn) 22:sta kadettiipiiristä.
Näissä seminaareissa on käsitelty myös omaan jäsenistöön kohdistuvan toiminnan kehittämistä. Osin tästä aineistosta on valmistettu ohje "Kadettiipiiri toimii I Järjestötoiminta".
Vuoden 1985 alusta kadettiipiirien lukumäärä on lisääntynyt, kun Lappi jaettiin Etelä- ja Pohjois-Lapin kadettiipiireiksi.
2. Maanpuolustus-
tusaatteellinen toiminta
Maanpuolustusaatteellinen toiminta on kohdistunut ensisijaisesti koulumaailmaan; opettajiin, opettajankoulutuslaitosten opiskelijoihin ja koulunuori-

soon. Edellä mainittujen lisäksi ovat kuluneena vuotena olleet erityiskohteina naisjärjestöt. Toiminnan ovat käytännössä hoitaneet kadettiipiirit, joita yhdistys on tukenut toimittamalla opetusaineistoa, antamalla taloudellista apua ja pitämällä toiminta-alaa käsitteleviä neuvottelutilaisuuksia. Kadettiipiirien järjestämiin erilaisiin turvallisuuspoliittisiin tiedotus- ja opetus-tilaisuuksiin on osallistunut 55.552 yhdistyksen ulkopuolista henkilöä, joista opettajia ja opettajiksi valmistuvia on ollut 2.031 ja koululaisia 34.785. Yhdistelmä näistä tilaisuuksista on liitteenä.
Maanpuolustus- ja tiedotusrahaston tuella on pidetty neljä tiedotus- ja järjestötoimintaseminaaria ja julkaistu kirja "Maamme puolustus".
Tiedotus- ja järjestötoimintaseminaarit on pidetty alueittain;
- Kuopiossa 2.-3.10.1985,
- Oulussa 8.-9.10.1985,
- Lahdessa 20.-21.11.1985 ja
- Turussa 3.-4.12.1985.
Maanpuolustusaatteellisen työn osalta seminaarien tarkoituksena on ollut parantaa kadettiipiirien tiedotustoiminnan ja maanpuolustuskeskusteluun osallistumisen valmiutta ja niihin on piireistä kutsuttu tiedotustoiminnasta kiinnostuneita ja tiedottajiksi sopivia, lähinnä nuoren polven edustajia. Tiedotustoiminnan asiantuntijoina seminaareissa on ollut mukana lehdistön edustajia. Jokaisessa seminaarissa on ollut tilaisuus tutustua paikkakunnan lehtitalon toimintaan.
Kirjan "Maamme puolustus" julkistamistilaisuus on ollut 28.11.1985. Sen sisältö on tarkoitettu lähinnä naispuolisille kansalaisille ja nuorisolle eli henkilöille, joilla ennestään on varsin rajoitetusti tietoa turvallisuuspolitiikkamme perusteista. Maamme puolustus-kirja muodostaa luontevan jatkos aikaisemmin julkaistuille kirjoille "Väitteitä ja vastaväitteitä maanpuolustuksesta" (v 1983) ja "Puolustamme Suomea" (v 1984). Kirjaa on jaettu kadettiipiirien käyttöön sekä veloituksetta myös puolustusvoimille, eri järjestöille sekä halukaille yksityishenkilöillekin. Lisäksi sitä on valmistauduttu postittamaan henkilöjakeluna kaikille Historian ja yhteiskuntaopin opettajien Liiton ja Äidinkielen opettajien Liiton jäsenille sekä ottamaan 10 000 kappaaleen en-

simmäiseen painokseen tarvittaessa 5 000 kappaaleen lisäpainos.

3. Tiedotustoiminta
Jäsenlehti Kylkirauta on julkaistu neljänä numerona suunnitelman mukaisesti.
Sen päätoimittajana on ollut - everstiluutnatti
Martti Sinerma ja
toimitussihteerinä
- valtiotieteen maisteri
Erkki Paukkunen
Sen johdosta, että Kylkiraudan ensimmäinen numero on ilmestynyt toukokuussa 1935, on 20.5.1985 julkaistu lehden 50-vuotisjuhlanumero ja pidetty vastaanotto. Juhlavastaanottoon liittyen on suoritettu seuraavat palkitsemiset:
a) Palkinnot Kylkiraudan 50-vuotiskilpikirjoitukselta
I Palkinto;
- eversti Pertti Kilkki
kirjoituksesta "Maanpuolustuslehdet turvallisuuspolitiikan äänenkannattajina".
II Palkinto;
- eversti Martti Suhonen
kirjoituksesta "Henkilöreservi - yksi maanpuolustuksemme perustekijöistä".
III Palkinto, kaksi kappaletta;
- majuri Erkki Nordberg
kirjoituksesta "Valubetonin ja pesutapetin välissä"
- majuri Heikki Pohjanpää
kirjoituksesta "Perinteiden opetuksia".
b) Stipendi pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta Kylkiraudan toimitussihteerinä
- valtiotieteen maisteri
Erkki Paukkunen
c) Kadettikunnan viiri pitkäaikaisesta toiminnasta päätoimittajan neuvotteluryhmän jäsenenä
- tiedotuspäällikkö
Jaakko Isotalo
- toimittaja
Hannu Karpo
- toimitusjohtaja
Matti Kohva
- päätoimittaja
Seppo Sarlund
- julkaisujohtaja
Eero Sauri
- toimitusjohtaja
Hannu Sinerma
- ohjelmajohtaja
Tauno Äijälä.
d) Kadettikunnan viiri

pitkäaikaisesta lehden avustamisesta
- everstiluutnantti
Jyri Paulaharju
- everstiluutnantti
K-E Lindeman
- majuri
Martti Kähkönen ja
Kylkirauta-taulu
- everstiluutnantti
Pentti Palmu.
e) Kadettikunnan viiri lehden ilmoitushankinnan ja painatuksen pitkäaikaisesta ja menestyksellisestä hoitamisesta
- Ilmoitus-Böök ja
- Loimaan Kirjapaino.
Kylkiraudan 50-vuotisjuhlanumerosta on otettu 2 800 kappaaleen lisäpainos kadettiipiirien, sotakoulujen ja maanpuolustusjärjestöjen käyttöön.
Kylkiraudassa olleiden tiedotusten lisäksi jäsenille on jaettu "Jäsentiedote vuosikokouksesta 9.3.1985". Hallituksen kokousten pöytäkirjat on lähetetty tiedoksi kadettiipiireille ja valtuuskunnalle.
4. Perinne ja palkitsemistoiminta
Vuoden Kadettiupseeriksi on vuosikokouksessa 9.3.1985 nimetty ja merkitty Kadettikunnan Kultaiseen Kirjaan
- kapteeni Kai Heimonen, jolle on samalla myönnetty Kenraaliluutnantti Kauko Pöyhösen Stipendiraaston stipendi.
Päättäneille kadettikursseille myönnettyihin stipendeihin on osallistuttu koulujen stipendiraastosten kautta.
Kadettikurssit ovat pitäneet koukuisiaan perinteiseen tapaan ja kummikurssitoiminta on jatkunut vakiintunein muodoin.
17. Kadettikurssin viettäessä valmistumisensa 50-vuotisjuhlaa 16.5.1985 on sen esityksestä myönnetty 17. Kadettikurssin Maanpuolustus- ja stipendiraaston stipendi kummikurssin, 67. Kadettikurssin, perustaman perinneyhdistyksen toiminnan tukemista varten.
5. Taloustoiminta
Jäsenmaksuja ja jäsenten tukimaksuja on kertynyt arvioitua runsaammin.
Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahastoa on kartuttanut lahjoituksella
- varanotaari Tyyne Karkaus
Majuri Leo Wetterstrandin Maanpuolustusrahastolle on tehnyt lahjoituksen
- filosofian maisteri Greta Wetterstrand.

1985

– Matrikkeli ”kadettiupseerit 1920-1985”

valmistui

– Kadettiipiirien tilaisuuksiin osallistui 5552 ulkopuolista henkilöä

– Kirja ”maamme puolustus” valmistui

– Kylkirauta täytti 50 -vuotta.

Maanpuolustus- ja tiedotusrahastolle on tehnyt merkittävän rahalahjoituksen rahaston perustaja, tuntemattomana pysyttelevä kadettiupseeri.

Kadettikunnan puheenjohtajana toimineen kenraalimajuri Tauno Saukkosen aviopuoliso, rouva Elin Saukkonen on testamentillaan lahjoittanut Kadettikunnalle Espoon kaupungissa Revontulentie 2:ssä olevan asunnon, Asunto-osakeyhtiö Peski'n osakkeet N:o 5865-5935. Testamentissa esitetyn toimimuksen mukaisesti edellä mainitusta omaisuudesta on 3.5.1985 perustettu ”Elin ja Tauno Saukkosen Rahasto”. Sääntöjen 2. §:n mukaan ”Rahaston tarkoituksena on edistää Kadettikunta ry:n toimintaa jäsenistön yhteenkuuluvuuden ja toveruuden sekä suomalaisen upseerihengen lujittamiseksi ja kadettiperinteiden vaalimiseksi”.

Rahaston säännöt ovat liitteenä. Edellisten vuosien tapaan ovat maanpuolustusaatteellista toimintaa tukeneet apurahoin:

- Jenny ja Antti Wihurin Rahasto
- Maanpuolustuksen Kannatussäätiö
- URLUS-Säätiö ja
- Uuden Päivän Rahasto.

Maanpuolustusaiheisten kirjasten toimittamisen tukemista varten on myöntänyt apurahan – Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö.

Kylkiraudan kannattavuus on ollut tyydyttävä. Kadettien opintolainojen takauksia on myönnetty 16. Takausten vastuut kadettikunnalle 31.12.1985 ovat olleet 253.493,85 markkaa. Numerotiedot yhdistyksen taloudellisesta toiminnasta on esitetty kohdassa IV Talous.

6. Yhteistoiminta
Yhteistoiminta puolustusvoimien kanssa on tapahtunut ensisijaisesti kadettiipiirien ja joukko-osastojen keskeisenä. Upseerijärjestöjen kanssa yhteistoiminta on jatkunut Upseerijärjestöjen Yhteistoiminta-aieman YTE:n puittelsa. Upseeri-

liiton ja Kadettikunnan hallituksen yhteinen kokous on pidetty ensin mainitun isännyydessä 11.11.1985. Toimistojen välinen yhteydenpito on ollut jatkuvaa. Yhteistoiminnan erityiskohteenä on ollut kadettiupseerimatrikkelihanke.

Muihin maanpuolustusyhdistyksiin on järjestötasolla pidetty yhteyttä lähinnä Maanpuolustus- ja huoltojärjestöjen Neuvottelukunnan MaHuNe:n kautta. Eri kansalaisjärjestöjen piirissä on osallistuttu sota-ajan naiselle hankittavan muistomerkin valmistelutyöhön.

Yhteistoiminta koulumaailman kanssa on tapahtunut pääasiassa kadettiipiirien ja paikallisten kouluviranomaisten, opettajien, koulujen ja opettajankoulutuslaitosten välisenä.

Naisjärjestöjen ja kadettiipiirien yhteydenpito- ja yhteistoimintamahdollisuuksia on parannettu vaihtamalla osoite- ja puhelin-tiedot Naisjärjestöjen Keskusliiton myötävaikutuksella.

7. Kunnianosoitukset, tervehdykset ja surunvalittelut

Kunnianosoitukset sankarivainajille on pidetty Kadettikunnan vuosipäivänä 27.1.1985 ja vuosikokouksen yhteydessä 9.3.1985 sekä osallistuttu muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa kunnianosoituksiin Puolustustoimien lippujuhlan päivänä 4.6.1985. Onnitteluin ja tervehdyksin on muistettu merkkipäiväänsä viettäneitä ansioituneita jäseniä ja maanpuolustus-työntekijöitä.

Luettelo onniteluista ja tervehdyksistä on liitteenä.

Surunvalitteluaadressi on lähetetty keskuudestamme poistuneiden jäsenten omaisille.

Kukkalaite on laskettu seuraavien Kadettikunnan jäsenten siunaustilaisuuksissa:

- everstilutnantti
Ville Rajakaltio 4.1.1985,
- eversti
Veikko Pesonius
17.1.1985,
- majuri
Leo Wetterstrand
29.3.1985.

8. Kadettiipiirien jäsenilleen järjestämät tilaisuudet

Kadettiipiirien ilmoittamat omille jäsenilleen järjestämät tilaisuudet on lueteltu liitteessä.

IV Talous

Yhdistyksen taloudenhoito on esitetty liitteissä seuraavasti:

- Tuloslaskelma
1.1.–31.12.1985
 - Tase 31.12.1985 (+liitetiedot)
 - Tase-erittelyt
 - Tilintarkastuskertomus
- Tilikauden ylijäämä on ollut 9.019,16.

V Yhdistelmä

Toimintasuunnitelmaa on pystytty noudattamaan hyvin. Kadettiupseerimatrikkelin julkaisutyö on Upseeriliiton kanssa saatettu päätökseen suunnitelmien ja sopimusten mukaisesti.

Maanpuolustusaatteellista työtä on jatkettu vakiintunein muodoin ja tuloksin. Toimintaa on jo kolmena peräkkäisenä vuotena voitu merkittävästi laajentaa ja tehostaa tiedotustoimintaseminaarien ja turvallisuuspoliittiseen keskusteluun osallistuvan kirjan julkaisemisen avulla. Lahjoitukset ja ulkopuolisten turvallisuuspoliittiseen työhön myöntämät huomattavat apurahat ovat pitäneet talouden tyydyttävän vakaana.

Edellytyksiä omaan jäsenistöön kohdistuvan toiminnan kehittämiseksi on parannettu perustamalla tarkoitusta varten rahasto ja valmistamalla kadettiipiirien järjestötoimintaa palveleva ohje. Nämä molemmat pääsevät vaikuttamaan käytännössä seuraavasta toimintakaudesta lähtien.

10 liitettä.

Helsingissä tammikuun 31. päivänä 1986

HALLITUS

Valtuuskunta 1986

Piiri	Jäsen		Varajäsen
11. Helsinki	kenrm	Matti Vanonen pj	maj Keijo Talvisto
"	ev	Asko Sivula	komkapt Markku Moisala
"	maj	Olli Alho	maj Pertti Huhtanen
"	evl	Matti Salovaara	kapt Jorma Hakala
12. I-Uusimaa	evl	Vesa Yrjölä	maj Ilmari Hakala
13. Lahti	maj	Juhani Honkaniemi	kapt Ensio Mäkipelto
14. Hämeenlinna	evl	Tauno Aaltonen	ev Olli Tikka
15. L-Uusimaa	evl	Lars Granroth	maj Boris Wilander
16. Riihimäki	evl	Pekka Nummi	kapt Esko Vainio
21. Turku	maj	Seppo Ruohonen vpj	kapt Aarno Arponen
23. Niinisalo	maj	Anssi Vesikallio	maj Paavo Ruotsalainen
24. Säkylä	evl	Paavo Pippola	maj Veikko Levander
31. Pirkka-Häme	evl	Jorma Tilli	maj Esko Loponen
32. Keski-Suomi	evl	Pekka Kanninen	maj Keijo Honkonen
41. P-Kymenlaakso	maj	Arto Mikkonen vpj	evl Jouko Paavilainen
42. E-Karjala	maj	Kari Rimpi	evl Risto Seppälä
43. Mikkeli	maj	Jorma Korkeala	maj Juhani Pasanen
44. Savonlinna	evl	Antti Hautaniemi	maj Ilkka Ahokas
45. Hamina	maj	Markku Tenho	kapt Esa Urhovaara
51. Kuopio	evl	Kauko Mähkä	evl Aku Miettinen
52. P-Karjala	maj	Carl-Erik Spåre	maj Juhani Harviainen
61. Vaasa	evl	Juhani Haapala	evl Torsti Kiviranta
62. Seinäjoki	maj	Kalevi Usvaranta	maj Kari Miekkavaara
63. Kokkola	evl	Pauli Korkka	maj Juhani Tyynelä
71. Oulu	maj	Aulis Sihvonen vpj	maj Heikki Hiltula
72. Kainuu	maj	Heikki Toimela	evl Pekka Taussi
73. E-Lappi	maj	Esko Telin	maj Heikki Viitanen
74. P-Lappi	maj	Reijo Laajaniemi	evl Kyösti Kosonen
91. Kad.oppilask.	kad	Auvo Viita-aho	-

Vanhoiden Kaadereiden Maanpuolustusrahasto

Rahasto on perustettu tukemaan Kadettikunnan maanpuolustusaatteellista työtä.

Tue toimintaa, tule mukaan sopivaksi katsomallasi lahjoituksella!

Rahaston tili on: KOP Helsinki-Eira 101450-203357

Tulo- ja menoarvio vuodelle 1986

N:o	Toiminta	Tulot	Menot
A	Järjestötoiminta	200.000	273.500
1.	Jäsenmaksut	190.000	
2.	Palkat		181.000
3.	Sosiaaliturva- ja vakuutusmaksut		44.000
4.	SMMKS:n osuus palkkakuluista	10.000	
5.	Vuokra		8.500
6.	Kokouskulut		40.000
B.	Maanpuolustusaatteellinen toiminta		251.000
7.	Turvallisuuspoliittinen opetus		60.000
8.	Piiritoiminta		41.000
9.	Projektit		150.000
C.	Tiedotus- ja suhdetoiminta	180.000	200.000
10.	Kylkirauta	180.000	180.000
11.	Yleinen Tiedotus- ja suhdetoiminta ...		20.000
D.	Tukitoiminta	414.000	30.000
12.	Jäsenten tukimaksut	10.000	
13.	Myyntiartikkelit	35.000	25.000
14.	Kenrl K Pöyhösen stipendirahto	1.000	
15.	Evl V Rajakaltion maanpuolustusrah.	11.000	
16.	Vanhojen kaadereiden maanpuol.rah.	7.200	
17.	Evl L Hiiden maanpuolustusrahasto ...	7.600	
18.	Maj L Wetterstrandin maanpuol.rah.	29.500	
19.	SYP:n maanpuolustusrahasto	1.700	
20.	17. kad.kurssin maanpuol.- ja stip.rah	4.000	
21.	Maanpuolustus- ja tiedotusrahasto	167.000	
22.	Apurahat	140.000	
23.	Stipendit		5.000
E.	Kulungit		46.000
24.	ATK		17.000
25.	Toimisto		9.000
26.	Puhelin		4.500
27.	Posti		5.500
28.	Painatukset		1.500
29.	Tilintarkastus		1.500
30.	Notariaatti		4.500
31.	Muut kulut		2.500
F.	Sijoitukset	17.000	3.000
32.	Korot ja osingot	17.000	3.000
G.	Kalusto		7.500
	YHTEENSÄ	811.000	811.000

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.1985

VARSINAINEN TOIMINTA

Tuotot

Palkkaosuus säätiöltä + 10.000,—

Kulut

Palkat 168.338,—
 Vuokrat 7.200,—
 Korkokulut 1.416,85
 Sosiaalikulut 38.601,30
 Kokouskulut 18.975,90
 Maanpuol.aat.työ 28.504,70
 Tied. ja suhdet. 13.886,80
 Piiritoiminta 40.729,—
 Stipendit 8.400,—
 Kulungit 21.616,75 - 347.669,30

VARSINAISEN

TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ

- 337.669,30

SIIJOITUKSET

Tuotot

Korot ja osingot 15.074,34
 Merkintäoik.myynti 8.515,95
 Pankkien korot 1.672,22 +25.262,51

Kulut

Notariaatti - 4.023,55 + 21.238,96

VARAINHANKINTA

Tuotot

Apurahat 144.000,—
 Jäsenmaksut 190.660,—
 Jäsenten tukimaksut 11.200,—
 Rahastoilta maanpuol.työhön 48.900,— +394.760,—

Kulut

ATK-kulut - 16.120,55 +378.639,45

Myyntituotot

Myynti 24.813,05
 Varasto 31.12.85 17.177,70
 -Hankinnat 22.852,80
 -Varasto 1.1.85 17.503,75 + 1.634,20 + 401.512,61

Omatoiminen tulojäämä

+ 63.843,31

Poistot

Kalustosta - 3.689,30

Kylkirauta

Tuotot + 201.882,—

Kulut - 208.016,85

Kulujäämä

- 6.134,85 - 6.134,85

Omakatteiset rahastot

Tuotot + 683.520,90

Kulut - 194.513,45

Tulojäämä + 489.007,45

Siirto peruspääomaan - 457.090,65

Siirto käyttöpääomaan - 31.916,80 ± 0,—

Tilikauden tulos

Varausten lisäys - 45.000,—

Ylijäämä + 9.019,16

Tase 31.12.1985

VASTAAVAA				
RAHOITUSOMAISSUUS				
Rahat ja pankkisaamiset	46.821,98			
Lainasaamiset	21.220,—			
Siirtosaamiset	85.077,10		153.119,08	
VAIHTO-OMAISSUUS				
Myyntiartikkelit			17.177,70	
KÄYTTÖOMAISSUUS JA MUUT				
PITKÄVAIKUTTEISET MENOT				
Kalusto 1.1.1985	5.550,—			
+ Lisäys	+ 6.539,30			
- Poisto	- 3.689,30	8.400,—		
Arvopaperit 1.1.1985	109.762,15			
+ Lisäys	9.806,65			
- Vähennys	5.000,—	114.568,80	122.968,80	293.265,58
KYLKIRAUTA				
RAHOITUSOMAISSUUS				
Pankkisaamiset			11.354,76	
Siirtosaamiset			32.330,—	43.684,76
OMAKATTEISET RAHASTOT				
RAHOITUSOMAISSUUS				
Pankkisaamiset			213.701,96	
KÄYTTÖOMAISSUUS JA MUUT				
PITKÄVAIKUTTEISET MENOT				
Arvopaperit 1.1.1985			796.912,79	
+ Lisäys			+ 450.952,30	
- Vähennys			- 35.000,—	1.212.865,09
				1.426.567,05
				mk 1.763.517,39
<hr/>				
VASTATTAVAA				
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Siirtovelat			50.386,05	
OMA PÄÄOMA				
Toimintapääoma		66.950,—		
Ed.vuosien ylijäämä	23.775,52			
Tilikauden ylijäämä	15.154,01	38.929,53	105.879,53	
VARAUKSET				
1.1.1985		92.000,—		
Lisäykset		+ 45.000,—	137.000,—	293.265,58
KYLKIRAUTA				
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Lainat		10.000,—		
Siirtovelat		29.572,10	39.572,10	
OMA PÄÄOMA				
Pääoma 1.1.1985		10.247,51		
Tilikauden alijäämä		- 6.134,85	4.112,66	43.684,76
OMAKATTEISET RAHASTOT				
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Lainat		11.220,—		
Siirtovelat		50.500,50	61.720,50	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma 1.1.1985	646.641,—			
Lisäys	457.090,65	1.103.731,65		
Käyttöpääoma 1.1.85	229.698,10			
Lisäys	+ 31.916,80			
Vähennys	- 500,—	261.114,90	1.364.846,55	1.426.567,05
				mk 1.763.517,39

Kadettikunnan johto- ja toimihenkilöt vuonna 1985

1. Hallitus

			Vuodesta 1979 ¹⁾
Puheenjohtaja	kenraalimajuri 9.3.1985 saakka ja siitä lähtien	Matti Vanonen	
Varapuheenjohtaja	kenraalimajuri	Ilkka Halonen	1985
Jäsen	eversti	Niilo Palmén	1983 ¹⁾
"	eversti	Sami Sihvo	1981
"	everstiluutnantti	Matti Kausto	1981
"	everstiluutnantti	Matti Närhi	1980
"	everstiluutnantti	Paavo Salonen	1984
"	majuri	Pertti Suominen	1981
"	majuri	Pekka Rapila	1981
"	kapteeni	Raimo Saikku	1980
"	yliluutnantti	Mika Peltonen	1983

1) Hallituksen jäsenenä

2. Valtuuskunta

		Jäsen		Varajäsen
Helsinki	ev	Asko Sivula	kapt	Martti Haavisto
	maj	Olli Alho	maj	Pertti Huhtanen
	evl	Reino Pietilä ¹⁾	kapt	Jorma Hakala
	maj	Seppo Alahonko	ylil	Hannu Kärkkäinen
Itä-Uusimaa	ev	Olli Heiskanen	evl	Aarre Seppänen
Lahti	maj	Juhani Honkaniemi	kapt	Ensio Mäkipelto
Hämeenlinna	kenrl	Jukka Pajula pj	evl	Ilkka Ranta
Länsi-Uusimaa	evl	Birger Hornborg	maj	Boris Wilander
Riihimäki	maj	Reko Koivula vpj	kapt	V-P Kuparinen
Turku	maj	Seppo Ruohonen	kapt	Aarno Arponen
Niinisalo	maj	Anssi Vesikallio	evl	Esko Lappalainen
Säkylä	evl	Taisto Mäki	maj	Veikko Levander
Pirkka-Häme	evl	Pentti Orsila	evl	Jorma Tilli
Keski-Suomi	evl	Pekka Kanninen	maj	Keijo Honkonen
Pohj.-Kymenlaakso	maj	Arto Mikkonen	evl	Jouko Paavilainen
Etelä-Karjala	maj	Pentti Uusipaikka	evl	Raimo Kukkonen
Mikkeli	maj	Juhani Hannuksela	maj	Jorma Korkeala
Savonlinna	evl	Antti Hautaniemi vpj	maj	Ilkka Ahokas
Hamina	maj	Matti Latikka	ylil	Viljo Hyvärinen
Kuopio	maj	Kari Teroheimo	maj	Tapani Numminen
Pohjois-Karjala	maj	Carl-Erik Späre	kapt	Juhani Harviainen
Vaasa	evl	Veijo Rutanen	evl	Torsti Kiviranta
Seinäjoki	maj	Kalevi Usvaranta vpj	maj	Kari Miekkavaara
Kokkola	maj	Juhani Tyynetä	maj	Ilkka Kianto
Oulu	maj	Aulis Sihvonen	evl	Aimo Tiainen
Kainuu	maj	Heikki Toimela	kapt	Reijo Kärkiö
Etelä-Lappi	evl	Ahti Lappi	maj	Heikki Viitanen
Pohjois-Lappi	evl	Kyösti Kosonen	maj	Reino Laajaniemi
Kadettioppilaskunta	kad	Pekka Kurronen	-	

1) Kuollut 7.11.1985

3. Hallituksen asettamat työelimet

Työvaliokunta		Järjestöjaosto	
Eversti	Niilo Palmén, puheenjohtaja	Everstiluutnantti	Paavo Salonen, puheenjohtaja
Everstiluutnantti	Paavo Salonen	Majuri	Reko Koivula
Kapteeni	Raimo Saikku	Majuri	Harri Vilkuna
Komentaja	Reino Waris	Yliluutnantti	Mika Peltonen

Maanpuolustusjaosto

Everstiluutnantti	Matti Närhi, puheenjohtaja
Majuri	Pertti Suominen
Majuri	Olli Nuoramo
Majuri	Pekka Rapila

Tiedotusjaosto

Everstiluutnantti	Matti Kausto, puheenjohtaja
Everstiluutnantti	Jyri Paulaharju
Everstiluutnantti	Martti Sinerma
Everstiluutnantti	Timo Apajakari

Perinnejaosto

Eversti	Sami Sihvo, puheenjohtaja
Everstiluutnantti	Reino Pietilä (kuollut 7.11.1985)
Majuri	Markku Iskanius
Kapteeni	Timo Lehtonen
Kadetti	Pasi Satff

Talousjaosto

Kapteeni	Raimo Saikku, puheenjohtaja
Majuri	Aimo Aho
Majuri	Kalevi Suvanto
Majuri	Toivo Ylipaavalniemi
Majuri	Jyrki Loikkanen

Kylkiraudan toimitusneuvosto

Eversti	Niilo Palmén, puheenjohtaja
Everstiluutnantti	Matti Kausto
Everstiluutnantti	Jyri Paulaharju
Everstiluutnantti	Martti Sinerma
Everstiluutnantti	Timo Apajakari

Kylkiraudan toimitus

Everstiluutnantti	Martti Sinerma	päätoimittaja
VTM	Erkki Paukkunen	toimitussihteeri
Toiminimi Ilmoitus-Böök		ilmoitushankinta
Merkonomi	Marjukka Lehtinen	taloudenhoito

7. Kadettiipiirit, piirien puheenjohtajat ja sihteerit

Piiri		Puheenjohtaja		Sihteerit
Helsinki	ev	Asko Sivula	kapt	Matti Orlamo
Itä-Uusimaa	ev	Olli Heiskanen	kapt	Pertti Enlund
Lahti	maj	Juhani Honkaniemi	ylil	Harri Vuotelo
Hämeenlinna	evl	Ilkka Ranta	maj	Jukka-Pekka Mustonen
Länsi-Uusimaa	evl	Birger Hornborg	ylil	Öjvind Björkman
Riihimäki	maj	Reko Koivula	ylil	Ari Salo
Turku	maj	Seppo Ruohonen	ylil	Timo Rouhiainen
Niinisalo	maj	Anssi Vesikallio	ltn	Kimmo Tuomi
Säkylä	evl	Taisto Mäki	ylil	Matti Vihottula
Pirkka-Häme	maj	Pentti Salminen	kapt	Esko Helorinne
Keski-Suomi	evl	Pekka Kanninen	kapt	Jukka-Pekka Suutarinen
Pohj.-Kymenlaakso	maj	Arto Mikkonen	ylil	Mikko Vainonen
Etelä-Karjala	maj	Pentti Uusipaikka	ylil	Antti Lindqvist
Mikkeli	maj	Juhani Hannuksela	ltn	Heikki Hokkanen
Savonlinna	evl	Antti Hautaniemi	kapt	Reijo Natunen
Hamina	-		-	
Kuopio	maj	Kari Teroheimo	kapt	Seppo Lahtinen
Pohj.-Karjala	maj	Carl-Erik Spåre	ylil	Eero Klemetti
Vaasa	evl	Veikko Rutanen	ylil	Ilkka Vakkuri
Seinäjoki	maj	Kalevi Usvaranta	kapt	Erkki Nurmiranta
Kokkola	maj	Juhani Tyynelä	maj	Tuomo Dufva
Oulu	maj	Aulis Sihvonen	ylil	Rauno Lankila
Kainuu	maj	Heikki Toimela	ltn	Matti Karjalainen
Etelä-Lappi	evl	Ahti Lappi	ylil	Timo Härkönen
Pohjois-Lappi	evl	Kyösti Kosonen	ylil	Marrku Haapasalo
Kadettioppilask.	-		kad	Auvo Viita-aho

4. Tilintarkastajat

Eversti	Eino Tirronen	tilintarkastaja
Everstiluutnantti	Kosti Mäntylä	tilintarkastaja
Majuri	Olli Alho	varatilintarkastaja
Everstiluutnantti	Osmo Hämäläinen	varatilintarkastaja

5. Edustajat eri yhteisöissä

Upseerijärjestöjen

Yhteistoimintaelin, YTE

Kenraalimajuri	Ilkka Halonen	puheenjohtaja 4.6.1985 lähtien
Eversti	Niilo Palmén	
Eversti	Sami Sihvo	
Komentaja	Reino Waris	sihteeri 4.6.1985 lähtien

Maanpuolustus- ja huoltojärjestöjen Neuvottelukunta,

MaHuNe

Everstiluutnantti	Matti Närhi	
Majuri	Pekka Rapila	varamiehenä

Suomen Marsalkka Mannerheimin Metsästysmajary

Kenraaliluutnantti	Erkki Setälä	
Kenraaliluutnantti	Jukka Pajula	
Kenraalimajuri	Ilkka Halonen	varamiehenä
Majuri	Per Heinrichs	varamiehenä

Sodanajan Naisen Patsas, toimikunta

Eversti	Sami Sihvo
---------	------------

Matrikkeli ''Kadettiupseerit 1920 - 1985'' toimituskunta

Komentaja	Jukka K Pajala	puheenjohtaja
Everstiluutnantti	Armas Salin	
Komentaja	Reino Waris	sihteeri

Kadettikunta

HALLITUS

Puheenjohtaja	kenrm	I Halonen	PE, PL 919, 00101 HKI	90-625 801
Varapuheenjohtaja	ev	N Palmén	Vemmelsäärent. 6 B 7, 02130 Espoo	90-464 413

VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja	kenrm.	M Vanonen	SKK, PL 266, 00171 HKI	90-177 791
---------------	--------	-----------	------------------------------	------------

TOIMISTO

Toiminnanjohtaja	kom	R Waris	Punavuorenk. 14 B 32, 00150 HKI	90-665 137
Toimistonhoitaja	rva	M Lehtinen		90-665 739

KADETTIPIIRI

SIHTEERI

OSOITE

PUHELIN

Helsinki	kapt	M Orlamo	PEknto-os, PL 919, 00101 HKI	90-625 801
Itä-Uusimaa	ltn	E Kelloniemi	HellItR, PL 5, 04301 Hyrylä	90-255 233
Lahti	ylil	H Vuontelo	HämRJP, PL 6, 15701 Lahti	918-40 811
Hämeenlinna	maj	J-P Mustonen	PsPrE, PL 5, 13701 Parolannummi	917-207 218
Länsi-Uusimaa	ylil	Ö Bjorkman	UudPR, PL 5, 10641 Dragsvik	911-13 760
Riihimäki	ltn	R Luiro	PUHK/ESVP, ViestiR, 11310 RMK	914-35 071
Turku	maj	S Ruohonen	TurSpE, PL 1, 20521 Turku	921-442 333
Niinisalo	ltn	K Tuomi	SatTR, PL 5, 38841 Niinisalo	930-36 050
Säkylä	ylil	K Lehto	PorPr, PL 5, 27911 Huovinrinne	938-70 200
Pirkka-Häme	kapt	J Salmenpohja	TamSpE, PL 37, 33541 Tampere	931-615 440
Keski-Suomi	kapt	JP Suutarinen	Hennalankja 3 C 24, 40250 JKL	941-751 422
P-Kymenlaakso	ylil	M Vainonen	SalpltPsto, PL 122, 45101 KVL	951-21 161
Etelä-Karjala	ylil	A Lindqvist	PO, PL 5, 53601 Lappeenranta	953-12 900
Mikkeli	ltn	H Hokkanen	2JK/SavPr, PL 5, 50151 MLI	955-10 222
Savonlinna	maj	M Latikka	SavlSpE, PL 12, 57101 SVL	957-22 704
Hamina	maj	M Tenho	RUK/EsikK, PL 54, 49401 Hamina	952-43 020
Kuopio	kapt	V Tervo	SKSLE, PL 80, 70101 Kuopio	971-222 422
P-Karjala	ylil	E Klemetti	PKarPsto, PL 5, 80411 Jyri	973-851 121
Vaasa	ylil	P Salo	VaaRPsto, PL 61, 65101 Vaasa	961-114 361
Seinäjäoki	kapt	E Nurmiranta	SeiSpE, PL 100, 60101 SJK	964-143 983
Kokkola	maj	T Dufva	Honkat. 18 A 1, 67200 Kokkola	968-14 466
Oulu	ylil	R Lankila	OulItPsto, PL 335, 90101 Oulu	981-503 011
Kainuu	ltn	M Karjalainen	Rak 7 A 6, 87600 Kajaani	986-25 751
E-Lappi	ylil	T Härkönen	RovltPsto, PL 5, 96961 ROI	960-12 951
P-lappi	ylil	A Paavonperä	JPr, Pl 5, 99791 Jääkärintangas	9693-12 951
Kadettioppilaskunta	kad	A Viita-Aho	KadK, PL 7, 00861 HKI	90-68 601

Kadettikunnan manpuolustus- aatteellisiin tilaisuuksiin osallistuneet v 1985

Kadettipiiri	Esityksiä kouluissa			Turvallisuuspoliittisia tilaisuuksia				
	Esitys- kertoja	Osallistujia		Opettajille (vast.)		Muille		Huomau- tuksia
		Opetta- jia	Oppi- laita	Tilai- suuksia	Osallis- tujia	Tilai- suuksia	Osallis- tujia	
Helsinki	13	117	3275	-	-	33	1334	
Itä-Uusimaa	12	115	2305	8	35	9	555	
Lahti	30	206	4575	-	-	46	6215	1)
Hämeenlinna	17	68	1491	-	-	23	765	
Länsi-Uusimaa	5	10	550	-	-	5	200	
Riihimäki	5	15	450	-	-	7	200	
Turku	9	38	1677	1	40	4	185	
Niinisalo	15	25	478	2	62	14	794	2)
Säkylä	3	22	1450	-	-	8	140	
Pirkka-Häme	7	34	859	1	20	-	-	
Keski-Suomi	10	8	160	-	-	3	60	
P-Kymenlaakso	28	180	3587	1	5	14	1300	
Etelä-Karjala	12	100	1600	-	-	-	-	3)
Mikkeli	3	2	111	3	42	17	854	4)
Savonlinna	9	43	1050	1	12	11	285	
Hamina	-	-	-	-	-	-	-	
Kuopio	4	5	282	3	48	19	432	
P-Karjala	11	84	1580	1	30	36	1759	
Vaasa	57	141	3978	-	-	24	1091	
Seinäjoki	9	92	1745	-	-	6	157	
Kokkola	5	5	270	-	-	8	155	
Oulu	2	6	85	-	-	8	201	
Kainuu	9	32	744	-	-	20	1000	
Etelä-Lappi	14	221	375	2	121	8	685	
Pohjois-Lappi	-	-	-	-	-	13	369	
Kad.oppilaskunta	24	47	2108	-	-	-	-	
Yhteensä	313	1616	34785	23	415	336	18736	

YHDISTELMÄ (tilaisuuksia yht. 672)

Opettajia ja opettajiksi valmistuvia 2.031
Opiskelijoita ja koululaisia 34.785
Muita kansalaisia 18.736
YHTEENSÄ 55.552

Huom 1) messuosasto, 2.980 kävijää

2) -" + koul.vier 20.856

3) messuosasto

4) koul.vier.+

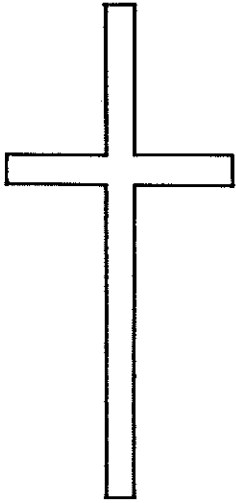
maanpuol.juhla 4.431

Kadettikunnan piirien maanpuolustusaatteellisiin tilaisuuksiin osallistuneet v 1975–1985

Vuosi	Opettajat	Koululaiset	Muut	Yhteensä	
				Tilaisuuksia	Henkilöitä
1975	1.639	31.022	2.815	250	35.476
1976	2.268	30.360	4.270	330	36.898
1977	3.320	61.196	19.269	637	83.785
1978	2.475	50.770	45.679	469	98.924
1979	2.328	35.857	23.352	420	61.537
1980	3.111	51.412	24.899	584	79.422
1981	2.801	48.081	15.367	668	66.249
1982	3.803	55.597	21.159	774	80.559
1983	3.019	44.948	21.320	684	69.287
1984	2.309	42.124	32.181	783	76.614
1985	2.039	34.785	18.736	672	55.552
Yhteensä	29.112	486.152	229.047	6.271	744.303

Lisäksi vuosittain messuosastolla vierailleita kymmeniä tuhansia henkilöitä.

Vuonna 1985 kuolleet kadettiupseerit (71)



Maj evp	Kuusisto, Veijo Tapio	9.12.84	26.k tieto 3/85
Maj evp	Rehunen, Erkki Juho	28.12.84	17.k tieto 1/85
Ev evp	Pesonius, Veikko Valter Olavi	4. 1.85	10.k
Maj evp	Virtanen, Erkki Juhani	8. 1.85	48.k
Ylil evp	Lertola, Esko Emil	9. 1.85	26.k
Evl evp	Väänänen, Veikko Edvard	11. 1.85	13.k
Maj evp	Byholm, Herman Einar	26. 1.85	17.k
Ev evp	Särmäkari, Kalevi Ilmari	26. 1.85	24.k
Maj evp	Tuominen, Tapani	10. 2.85	49.k
Maj evp	Aspo, Elis Armas	20. 2.85	17.k
Evl evp	Isomursu, Veikko Aarne	22. 2.85	44.k
Ylil evp	Tammisen, Mauno Vilhelm	23. 2.85	26.k
Maj evp	Ahos, Olof Daniel	26. 2.85	15.k
Maj evp	Mäkinen, Pertti Aatto Ilmari	3. 3.85	44.k
Maj evp	Korkama, Erkki Kalervo	13. 3.85	26.k
Evl evp	Sipponen, Olavi Johannes	14. 3.85	26.k
Maj evp	Talamo, Jean Sven Leo	15. 3.85	12.k
Ev evp	Tara, Erkki Olavi	18. 3.85	6.k
Maj evp	Wetterstrand, Leo Pietari	19. 3.85	17.k
Kenrm evp	Heinrichs, Lars Gunnar	20. 3.85	26.k
Maj	Hyvärinen, Eero Pekka Juhani	24. 3.85	49.k
Kenrm evp	Krogerus, Holger Felix Valter	29. 3.85	26.k
Komdri evp	Fabritius, Lennart Elis Gustaf	10. 4.85	5.mek
Ev evp	Kaskeala, Pauli	11. 4.85	26.k
Kenrl evp	Matikainen, Unto Osvald	17. 4.85	22.k
Maj evp	Malmivaara, Niilo Vilho Josua	21. 4.85	25.k
Evl	Janhunen, Veli Paavo	24. 4.85	49.k
Kapt evp	Ora, Jouko Aulis	1. 5.85	26.k
Komkapt evp	Kaukovaara, Erkki	7. 5.85	14.mek
Maj	Kallioniemi, Eero Seppo Matias	10. 5.85	51.k
Maj evp	Lintula, Matti Väinö	10. 5.85	42.k
Maj	Pihkala, Reino Kaarlo Ensio	22. 5.85	50.k
Evl evp	Rautonen, Mauno Veikko	23. 5.85	29.k
Maj evp	Hurri, Pentti Juhani	30. 5.85	46.k
Maj evp	Miettinen, Paavo Kalervo	8. 6.85	25.k
Maj evp	Kajakka, Johannes	21. 6.85	22.k
Maj evp	Riikilä, Paavo Mauritz	2. 7.85	10.k
Ev evp	Halsti, Wolfgang Hallsten	29. 7.85	9.k
Maj evp	Patojärvi, Erik	17. 8.85	19.k
Evl evp	Haukkala, Esko Jorma	24. 8.85	18.k
Maj evp	Pajunen, Vilho Adiel	28. 8.85	38.k
Evl evp	Hirvikallio, Solmu Allan	28. 8.85	16.k
Maj evp	Kurki, Aulis Johannes	9. 9.85	41.k
Maj evp	Kivinen, Mauri Ensio	19. 9.85	16.k
Maj evp	Stolpe, Nils Thorfinn	21. 9.85	5.k
Kapt evp	Lönngren, Nils-Holger	24.10.85	15.mek
Maj evp	Lindfors, Göran Matias	1.11.85	4.k
Evl evp	Viljamaa, Jurkka Pentti	3.11.85	26.k
Maj evp	Salo, Heikki Herman	5.11.85	26.k
Evl evp	Pietilä, Reino Ilmari	7.11.85	26.k
Maj evp	Haantila, Pentti	11.11.85	26.k
Ev evp	Tehola, Yrjö	22.11.85	20.k
Ev evp	Honkasalo, Martti	23.11.85	14.k
Maj evp	Åkerman, Nils Valdemar	10.12.85	20.k
Evl evp	Rysä, Osmo Rafael	10.12.85	8.k
Maj evp	Helokoski, Knut Henrik Erhard	15.12.85	8.k
Evl evp	Holmela, Runar Vilhelm Louis	23.12.85	13.k
Maj evp	Kiiskinen, Jouko Paavo Olli	30.12.85	24.k
Maj evp	Kiianlinna, Raimo Jyrki	11.12.81	33.k tieto 1/85

Evl	Virkki, Matti Sulo Sakari	19. 1.85	47.k
Kaptl evp	Laakkonen, Aarno Antero Juhani	28. 1.85	16.mek
Maj evp	Aapro, Urho Iivari	30. 1.85	14.k
Maj evp	Ikäheimo, Unto Veikko Valdemar	17. 3.85	26.k
Kapt evp	Katajainen, Keijo Kauko Kalervo	23. 4.85	25.k
Maj evp	Heino, Eino Sakari	4. 7.85	14.k
Evl evp	Ilomäki, Vesa Ahti	28. 7.85	46.k
Ltn evp	Heikkilä, Seppo Veli	11.10.73	13.mek tieto 8/85
Ylil evp	Saastamoinen, Pentti Ilmari	9.12.78	49.k tieto 9/85
Kapt evp	Kytöpuuro, Eugen Mauritz	20. 7.73	3.rtk tieto 9/85
Ltn evp	Vihtonen, Reino Armas	10. 3.70	29.k tieto 12/85
Kapt evp	Harrola, Jorma Ilmari	22. 2.78	25.k tieto 12/85

Vuoden 1986 toimintasuunnitelma

1. Toiminnan päämäärä

Toiminnan päämääränä on:

- Kadettiupseeriston yhteenkuuluvuuden tunteen lujittaminen kehittämällä toimintalinjoja- ja tapoja koko jäsenistöä ja etenkin nuoria upseereita kiinnostaviksi ja eri ikäpolvia yhdistäviksi.
- Kansalaisten maanpuolustustahdon kohottaminen edistämällä virallisen turvallisuuspolitiikan tietämystä erityisesti nuorison ja naisten keskuudessa.
- Vakiintuneiden yhteistoimintamuotojen ylläpitäminen muiden maanpuolustusjärjestöjen sekä puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa

2. Järjestötoiminta

Parannetaan kadettipiirien järjestötoimintamahdollisuuksia perustetun rahaston tuotolla ja laaditulla järjestötoimintaohjeella.

Järjestetään kadettipiirien edustajille neuvottelu- ja koulutustilaisuuksia omaan jäsenkuntaan kohdistuvan toiminnan tehostamiseksi.

Tuetaan kadettiupseerejä järjestämään tilaisuutensa siten, että ne ovat kiinnostavia ja hyödyllisiä eri ikäisille vakinaisessa palveluksessa oleville ja evp-jäsenille sekä ottavat huomioon myös perheenjäsenet.

Tuetaan kadettiupseerejä järjestämään kadettikursseilta valmistuville alueelleen tuleville upseereille vastaanottotilaisuudet hei-

dän ottamiseksi välittömästi mukaan veljespiiritoimintaan.

Aktivoidaan kadettiupseerejä järjestämään sääntömääräisten kokousten lisäksi ainakin yksi juhlatilaisuus toimintakauden aikana.

3. Maanpuolustusaatteellinen toiminta

Osallistumisvalmiutta maanpuolustuskeskusteluun ylläpidetään täydentämällä jo koottua ajankohtaista tausta-aineistoa. Maanpuolustusaatteellisen työn kehittämiseksi järjestetään neuvottelu- ja koulutustilaisuuksia yhdessä järjestöjooston kanssa. Koulumaailmaan, erityisesti viranomaisiin ja opettajiin, suuntautuvaa maanpuolustustyötä jatketaan saavutettujen yhteyksien ja yhteistoimintamuotojen ylläpitämiseksi ja edelleen kehittämiseksi.

Valmistellaan maanpuolustusaiheinen kirjoituskilpailu toteutettavaksi Itsenäisyyspäivän juhlatuotena 1987. Laaditaan kadettiupseereille toimintaohje maanpuolustusaatteellisesta toiminnasta.

Kadettiupseereittäin:

- Järjestetään naisille ja koulunuorisolle turvallisuuspolitiikkaa käsitteleviä tilaisuuksia ja osallistutaan muiden järjestämiin vastaaviin tilaisuuksiin.
- Jatketaan järjestelmällistä yhteydenpitoa kouluviranomaisiin jo luotujen yhteyksien säilyttämiseksi.
- Pyritään lisäämään maanpuolustustyöhön osallistuvien jä-

senten määrää.

- Pidetään yhteyttä muihin maanpuolustusjärjestöihin yhteisten tilaisuuksien järjestämiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi.

4. Tiedotustoiminta

Kylkirauta julkaistaan Kadettikunnan sääntöjen mukaisesti ensisijaisesti jäsenlehtenä. Lehti julkaistaan neljänä numerona: helmi-, touko-, loka- ja joulukuussa. Lokakuussa julkaistaan erikoisnumero, jossa käsitellään turvallisuuspolitiikkaa tarkoituksena antaa erityisesti opettajille oheisaineistoa. Numerosta otetaan 2.000 kpl:een lisäpainos.

Tampereella 15.3.1986 pidettävää 65-vuotisvuosikokousta ja -juhlaa pyritään käyttämään hyväksi Kadettikunnan toiminnan tunnetuksi tekemiseen.

Kadettikunnasta ja sen toiminnasta kertova esite jaetaan. Esite on tarkoitettu jaettavaksi ulkopuolisille kadettiupseerien järjestämässä tilaisuudessa maanpuolustusaatteelliseen työhön liittyen.

Laaditaan ohje tiedotustoiminnasta kadettiupseereille. Vuosikokouksesta jaetaan jäsentiedote.

5. Perinnetoiminta ja palkitsemiset

Kiinnitetään huomiota eri ikäisten kadettiupseeripolvien kanssakäymisen rakentamiseen keskinäisen arvonnannon ja ymmärtämisen sekä hyvän kadettivel-

jeiden perustalle.

Tuetaan kadettiupseereiden koulutukseen ja ammattiin liittyvien perinteiden tutkimista ja vaalimista.

Tuetaan kadettikursseiden sisäistä yhteydenpitoa.

Aktivoidaan kadettikursseiden välistä yhteistyötä osana kadettiupseerien tai Kadettikunnan toimintaa.

Palkitaan ansioituneita jäseniä Kadettikunnan 65-vuotisvuosikokouksessa 15.3.1986.

6. Taloustoiminta

Apurahoja hankitaan turvallisuuspoliittista työtä varten edellisten vuosien mukaisesti.

Tarkistetaan varojen sijoitus mahdollisimman hyvän tuoton saamiseksi omaisuuden arvon säilymistä vaarantamatta.

7. Yhteistoiminta

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa jatketaan tiivistä ja luottamuksellista yhteistoimintaa kaikilla tasoilla.

Turvallisuuspolitiikkaa koskevissa esityksissä käytetään mahdollisimman paljon hyväksi puolustusvoimien tiedotus- ja opetusaineistoa.

Yhteistoiminnassa muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa pääpaino pannaan keskinäiseen yhteydenpitoon ja tarkoituksenmukaiseen työnjakoon.

Upseereittäin pyritään tulokselliseen yhteistoimintaan paikallisten maanpuolustusjärjestöjen kanssa.

Elin ja Tauno Saukkosen rahasto

Kadettikunta ry:n toiminnan tukemista varten rouva Elin Maria Saukkonen on tehnyt testamenttilahjoituksen Kadettikunta ry:lle "ELIN JA TAUNO SAUKKOSEN RAHASTO"-nimisen rahaston perustamista varten.

1.§

Rahaston muodostaa yllämainittu testamenttilahjoitus, joka vastaanotettaessa 1.4.1985 käsittää Espoon kaupungissa Revontulentie 2:ssa olevan Asunto-Osakeyhtiö Peski'n osakkeet n:ot 5865-5935. Rahastoa voidaan kartuttaa lisälahjoituksilla.

2.§

Rahaston tarkoituksena on edistää Kadettikunta ry:n toimintaa jäsenistön yhteenkuuluvuuden ja toveruuden sekä suomalaisen upseerihengen lujittamiseksi ja kadettiperinteiden vaalimiseksi.

3.§

Rahaston hoitokunnan muodostaa Kadettikunta ry:n hallitus, joka vastaa kaikista rahaston hoitoon kuuluvista asioista.

4.§

Rahaston varat jakaantuvat peruspääomaan ja käyttöpääomaan,

jotka kirjanpidossa pidetään erillään toisistaan. Peruspääoma, Asunto-Osakeyhtiö Peski'n osakkeet n:ot 5865-5935 (Revontulentie 2 Espoo) tai niiden myynnistä saadut varat, pidetään koskemattomana ja sitä voidaan kartuttaa lisälahjoituksilla. Vuotuisesta tuotosta siirretään vähintään 20 (kaksikymmentä) prosenttia peruspääomaan, jota näin lisääntyneenä ei saa vähentää. Loput vuosituotosta siirretään käyttöpääomaan rahaston tarkoituksen mukaisesti käytettäväksi.

Rahaston varoja hoidetaan ottamalla tasaveroisesti huomioon mahdollisimman hyvä omaisuuden arvon säilyminen ja toisaalta sen tuotto.

5.§

Rahaston käyttöpääoman varoja Kadettikunta ry käyttää, tuloja menoarviossa sekä tilinpäätöksessä erikseen mainittuina, yhdistyksen toiminnan tukemiseen.

6.§

Rahaston sääntöihin voi Kadettikunta ry:n vuosikokous hallituksen esityksestä tehdä tarpeelliseksi katsottuja muutoksia.

Hyväksytty Kadettikunnan hallituksen kokouksessa 3.5.1985.

Myyntiartikkeleiden hinnat 1.3. 86

ADRESSIT

Nelilehtinen, valkoinen	25,00
Kaksilehtinen, valkoinen (suruadressi) ...	25,00
Keinonahkakantinen, sininen	80,00

PIENOISADRESSIT

Kadettikunnan tunnuksella	2,00
"Kolme kadettia"	2,00

KORTIT

Kiitoskortit (suomen- ja ruotsinkielisenä)	1,00
Kaksilehtinen ilman tekstiä	1,50
Kutsukortti	1,00
Pöytäkortti	0,50

SOLMIOT

Viininpunainen	25,00
Tummansininen	25,00

MERKIT

Kadettikunnan pienoismerkki	50,00
-----------------------------------	-------

VIIRIT

Kadettikunnan viiri	100,00
---------------------------	--------

KIRJEENSULKIJAMERKKI

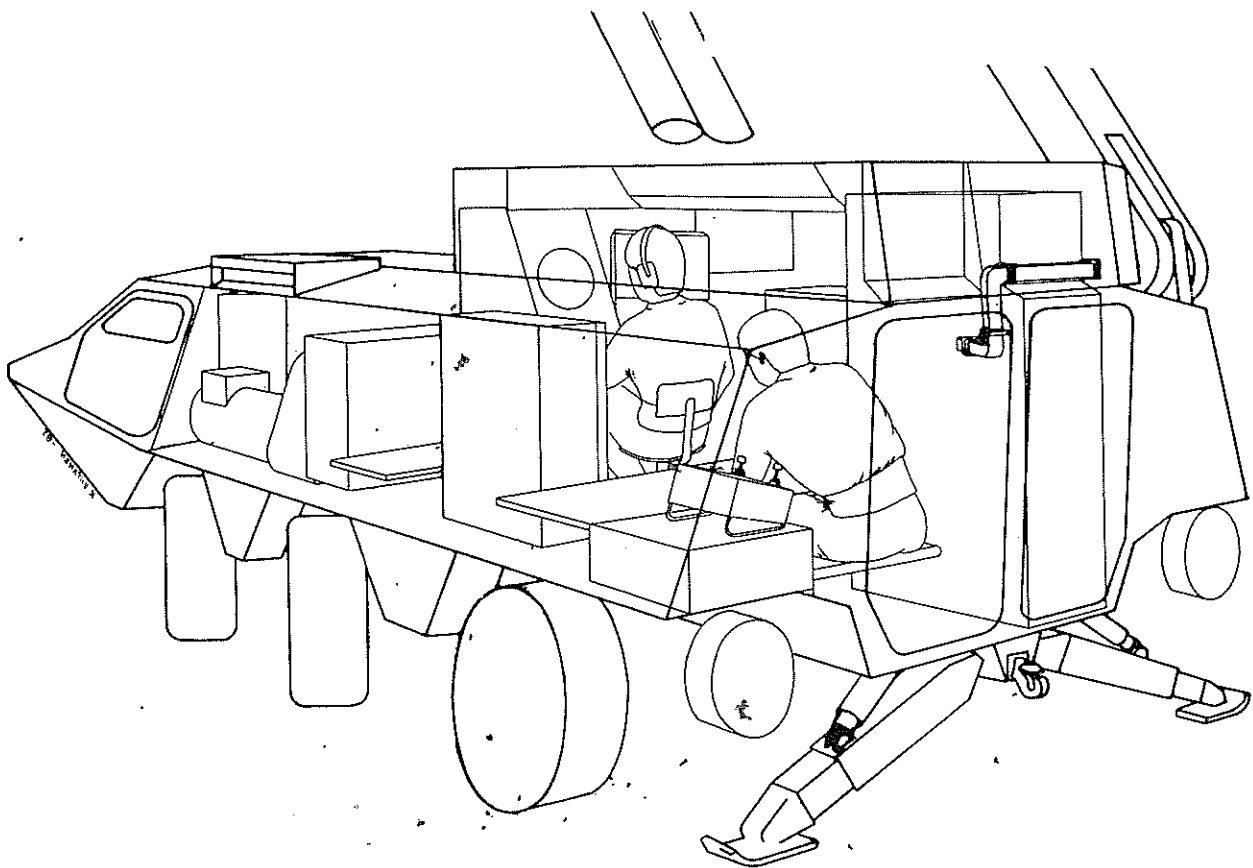
Kadettikunnan kirjeensulkijamerkki	25,00
(arkki 25 kpl)	

Kaikkien korttien ja adressien hintoihin sisältyy kirjekuoret.

Adressien korutekstauksesta eri maksu.

Postikulut lisätään tilaushintaan.

Piirialennus 20%.



**"ELEKTRONIKKAA JA JÄRJESTELMÄVARUSTELUA
PUOLUSTUSVOIMILLE NUMMI-PUSULASTA"**

 **JANTRONIC Oy**

03870 Hyönölä
Puh. (913) 66562 telex 122680 Jan SF